לציונות–לסוציאליזם–לאחוות עמים

על המשמר

יום ד', י"ט בחשון תשמ"ח, 11 בנובמבר 1987 / שנה מ"ח מס' 13492 / המחיר 1.10 ש"ח כולל מע"מ

רימון ממולכד פורק ממכונית בתחנת דלק בתל־אביב

מאת זהבה מרזם, כתבת „על המשמר"

אסון נמנע אמש בתחנת דלק בת"א, לאחר שחבלני משטרת מחוז תל־אביב הצליחו לפרק רימון יד שהוצמד למכונית „פיאט". במשטרה סבורים כי הרקע למילכוד המכונית הוא פלילי.

אמש סמוך לשעה 10 בלילה, נכנסה מכונית מסוג „פיאט" לתחנת הדלק פז, שברחוב קיבוץ גלויות שבדרום תל־אביב. בעל המכונית, שהרגיש כי משהו אינו כשורה במכוניתו, גילה את רימון־היד מחובר למצמד הרכב, וביקש מהמתדלקים להזעיק את המשטרה. למקום הגיעו כוחות משטרה חבלנים, אמבולנסים ומכבי־אש. המכונית נגררה באיטיות מהתחנה למקום פתוח, שם הצליחו החבלנים לפרק את הרימון מבלי שיתפוצץ.

במהלך הפגנה שהיתה מלווה בחסימת הכביש ובידוי אבנים

תלמידה מדיר־אל־בלח נהרגה מ„יריות באוויר" של מתנחלים

4 מתנחלים מיישובי גוש־קטיף נעצרו לחקירה ● היום תערך בדיקה בליסטית של כלי הנשק ● התקרית ארעה אתמול בבוקר במהלך הפגנת תלמידות בית־הספר „אמנפלוטי" ● אחד מנוסעי המכונית הישראלית, סילון בזיז: „זרקו עלינו אבנים — לא יכולנו להמשיך — ירדנו מהרכב וירינו באוויר" ● ההרוגה היא אינתיסר אל־אתאר בת 16 ● ח"כ ותד ליצחק רבין: לשים קץ להרג ● יוסי שריד: למצות הדין עם המתנחלים ● ראובן רוזנבלט, ראש מועצת חוף עזה: לנוסעי הרכב נשקפה סכנת חיים והם נהגו לפי ההוראות

מאת כתב „על המשמר" ברצועת עזה

תלמידת בית־הספר התיכון לבנות, „אמנפלוטי", בדיר אל־בלח, אינתיסר אל־אתאר בת 16, נהרגה אתמול בבוקר מירייה אחת שפגעה בפלג גופה התחתון ושנורתה ע"י מתנחלים מגוש קטיף.

התקרית ארעה במהלך הפגנה סוערת של כמה עשרות תלמידות בית־הספר, שהתקהלו ליד הכביש הראשי של הרצועה, העובר סמוך לבית־הספר. למקום הגיעו אותה שעה שתי מכוניות ובהן מתיישבים מישובי גוש קטיף, שהיו בדרכם לתל־אביב. נוסעי המכוניות סיפרו לאחר מכן כי נתקלו במחסום של אבנים וקרשים, שהונח על הכביש הראשי, מבלי יכולת לעבור אותו או לעוקפו. בעוד מטר אבנים מושלך לעברם.

נעצרו 4 מתנחלים

אחד הנוסעים, סילון בזיז, בן 25, שיחזר לאחר מכן את אשר אירע: „זרקו עלינו אבנים. היו כ־50 תלמידות. לא יכולנו להמשיך. ירדנו מהרכב וירינו באוויר". המשטרה עצרה אתמול ארבעה מנוסעי שני כלי הרכב לחקירה. בעקבות „היריות באוויר" נמצאה התלמידה, אינתיסר אל־אתאר מדממת במצב אנוש בחצר בית־הספר. נסיונות להצילה ולהביאה לבית־החולים נכשלו והרופאים קבעו את מותה. משטרת נפת עזה העבירה את גופת התלמידה למכון לרפואה משפטית, שם חולץ הקליע שגרם למותה. המשטרה תבדוק היום את כלי הנשק שנתפסו במקום על מנת לגלות את כלי הנשק ממנו נורתה האש.

(המשך בעמוד 2)

לחץ כבד על שר־האוצר להצמיד השקל לדולר — במקום לסל מטבעות

שער החליפין ביחס לסל היה אתמול 1.6996 — הגבוה ביותר מאז ההצמדה ● תעשיינים וכן שר־החוץ וסגן שר־האוצר התבטאו אתמול בזכות הניתוק ● בנק ישראל מוסיף להתנגד לצעד זה שמשמעו פיחות ● רייגן הכריז אתמול: הדולר ירד מספיק — איננו מעוניינים בירידה נוספת ● חברת הברוקרים הגדולה שירסון–להמן הפסידה 70 מיליון דולר

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים וכתבי סוכנויות הידיעות

לחץ כבד מופעל על שר־האוצר, משה ניסים, לבטל את הצמדת השקל לסל־המטבעות ולהצמידו לדולר. מפעילי הלחץ הם גורמים בתעשייה וכן גורמים פוליטיים. בתמיכה בצעד זה כבר התבטאו בפומבי שר־החוץ שמעון פרס וסגן שר־האוצר עדי אמוראי.

בבנק ישראל ממשיכים להתנגד בתוקף להצמדת השקל לדולר. בבנק טוענים, שאם רוצים לעשות שינוי בשער־החליפין, מוטב לעשות זאת בצורה מסודרת, בעיסקת־חבילה מלווה בקיצוץ בתקציב. הצמדת השקל לדולר, אמרו בבנק ישראל, פירושה פיחות, כאשר שער־החליפין של השקל ייקבע למעשה בשווקים הפיננסים הבינלאומיים, ולא באמצעות החלטות שיתקבלו בישראל.

השער הגבוה ביותר

אתמול נקבע שער־החליפין של השקל כנגד הסל ל־1.6996 — השער הגבוה ביותר שנקבע לסל מאז הוצמד אליו השקל, לפני שנה. גורמים בבנק ישראל אמרו אתמול, שהדבר מבטא קניות מוגברות של מטבע־חוץ, אך הם הוסיפו, שהדבר עדיין בגבול הסביר ולא מתחייבים ממצב זה צעדים כל שהם.

רייגן: הדולר ירד מספיק

בוושינגטון הצהיר אתמול נשיא ארה"ב, רונאלד רייגן, כי אינו מעוניין בהידרדרות נוספת של הדולר והמימשל האמריקאי אינו עושה דבר להורדת ערכו.

(המשך בעמוד 4)

דיניץ הסכים להיות מועמד ליו"ר ההסתדרות הציונית

לוינסקי ממשיך להיות המועמד הרשמי של העבודה

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

שמחה דיניץ, הסכים אתמול לשמש כמועמד מפלגת העבודה ליו"ר ההסתדרות הציונית והסוכנות היהודית. לאחרונה הפעילו מזכ"ל העבודה עוזי ברעם, ומזכ"ל העבודה במחוז ירושלים עמנואל זיסמן לחצים על דיניץ, כדי שיאות להתמודד על התפקיד. כל השלושה הם אנשי ירושלים. אתמול נתן דיניץ תשובה חיובית. דיניץ היה בעבר מנכ"ל משרד רוה"מ ושגריר ישראל בארה"ב, ומקובל על ראשי המגביות וראשי התנועה הציונית בארצות הברית. לפי שעה ממשיך עקיבא לוינסקי להיות המועמד הרשמי של העבודה לתפקיד יו"ר ההסתדרות והסוכנות. בשיחות בארבע עיניים שקיים מוטה גור עם שמעון פרס ויצחק רבין, הבטיחו לו השניים, לדבריו, את התפקיד אם לוינסקי יאלץ לפרוש מהמירוץ בשל התנגדות ראשי המגביות.

שמונת חטופי „סילקו" — מוחזקים בלוב

מדווח עיתונאי בריטי מביירות הסבור שטריפולי ולא דמשק עומדת מאחורי אבו־נידאל ● צרפת ביקשה אתמול מנשיא סוריה לפעול לשחרור החטופים — רואים בשתיקת אבו־נידאל הוראה בכשלון ● „לכדו נוודים עוברי אורח ואיש לא ישלם עבורם פרוטה" — מציינים מקורות צרפתיים בציניות

מאת רפאל ורדי וארנון יפה, כתבי „על המשמר" בבריטניה ובצרפת

לונדון. — למרות שסוריה היא השולטת באזור, שבו נערכה מסיבת העיתונאים של אנשי אבו־נידאל על חטיפת הספינה „סילקו", לא סוריה אלא לוב היא העומדת מאחורי הפרשה — נמסר אתמול בלונדון ממקורות במערב־ביירות.

„טיימס" הלונדוני מצטט מקורות, שלפיהם לא היתה הספינה „סילקו" באזור רצועת־עזה, אלא בדרום־צרפת, ונוסעיה הועברו ללוב, ולא ללבנון.

כתב „טיימס", רוברט פיסק, שמסר מידע זה מלבנון, הוא מהעיתונאים המערביים הוותיקים באזור ומקורות המידע שלו נחשבים למהימנים. הוא הוסיף, כי במשך יום אתמול, הסתובבו אנשי אבו־נידאל בשכונה הפלסטינית עין אל־חילווה, והודיעו ברמקולים, כי לשבויים לא יאונה כל רע, אם תפסיק ישראל להפגיז מטרות פלשתיניות בלבנון.

(המשך בעמוד 4)

„החטופים בריאים ושלמים"

נוצר קשר עם הצלב האדום הבי"ל

ביירות. — חוטפי ספינת השעשועים „סילקו", הם „במצב גופני ונפשי טוב" — על־כך הודיע אמש בביירות דובר מטעם אירגונו של אבו־נידאל שאנשיו חטפו את הספינה. הדובר מטעם „פתח — המועצה המהפכנית", אמר לכתב רויטר כי נציגי הארגון דנו אמש עם נציגי הצלב האדום הבינלאומי בביירות על מצבם של החטופים. הדובר ציין שהיה זה מגע ראשון עם נציגי הצלב האדום, מאז הציע ארגון המהפכנים ביום א' להראות את החטופים לנציגי הצלב האדום. „הארגון הגיע בפני נציג הצלב האדום את נכונותו להיענות לכל התביעות, ולהקל ככל האפשר על עבודת הצלב האדום, בזמן המתאים", הוסיף הדובר. (עיין)

בצה"ל חוששים למצות הדין עם היורים ולהחמיר בנהלי פתיחה באש

מאת כתבנו הצבאי

גורמים צבאיים בכירים רואים בחומרה את התקרית בה הרגו אזרחים ישראליים נערה מקומית בדיר אל־בלח בעקבות תקרית ידוי אבנים. בצה"ל מתכוונים להתייחס במלוא הרצינות לחקירת נסיבות המקרה ולמצות את הדין עם האשמים, כמו גם לחדד ולרענן נוהלים למניעת הישנות מקרים כמו זה. עם זאת, נטו אתמול לסייג בצה"ל ולומר כי אפשר שהאירוע החמור הזה יוגדר כתקלה מצערת שיש לבדקה עד תום.

לדברי גורמים צבאיים בכירים, עלולה הריגת הנערה לגרום שורת תגובות חריפות ביותר של הפרות סדר והידרדרות נוספת בביטחון בשטחים.

ערפאת: חודש התיאום בין אש"ף לירדן ● עמ' 2

הקפאון נשבר – חוסיין וערפאת (צילום אי.פי.)

הכנסת החליטה על הקמת ועדת חקירה פרלמנטרית לתאונות הדרכים ● עמוד 3

הרצוג בבית הלבן ובקונגרס ● עמ' 5

נעצר בעל חברה ל„נערות ליווי" ● עמ' 14

קיפאון מוחלט במגעים ברשות השידור ● עמ' 15

ועדה ממליצה: קוינו לתיירים באילת ● עמ' 15

שתילי הזיתים בלגיה נעקרו שוב ● עמ' 15

יורים באוויר — פוגעים בגוף

נערה פלשתינית בת 16, אינתיסר אל־אתאר, תלמידת בית־ספר בדיר־אל בלח נהרגה אתמול מכדור שנורה בגופה על־ידי אחד ממתנחלי גוש קטיף שברצועת עזה, שעברו במקום ונתקלו בהפגנת התלמידות. זוהי ידיעה כרוניקאלית יבשה שעליה אין עוררין. על נסיבות האירוע החמור לא שמענו עד כה אלא את ההסברים של המתנחלים עצמם – שכמה מהם נעצרו לצורך חקירה. הללו טענו אתמול שרגמו באבנים על־ידי הנערות הללו ולכן פתחו ב„יריות באוויר" וכתוצאה מכך נהרגה כאמור התלמידה בת ה־16.

אפילו נקבל את גירסתם של המתנחלים כפשוטה – ויש להביא בחשבון שיש להם סיבות טובות שלא להציג את תיאור האירוע באופן אובייקטיבי – אי־אפשר שלא להזדעזע מן הלחוצות והחיפזון בפתיחה באש כנגד קבוצה של תלמידות שספק רב אם יכלו לסכן את חייהם של המתנחלים הנמצאים ברכב, שיכול היה להמשיך בדרכו ולהימלט מידוי האבנים. חובה לדרוש מגורמי הבטחון שיקיימו חקירה אמיתית ללא משוא פנים, אשר תברר באיזו מידה השימוש בנשק חם היה מוצדק, או שרירותי. מכל מקום מתרבים המקרים שבהם „יריות באוויר" לצורך הפחדה פוגעות בחזה או בראש של כל קבוצת מפגינים מזדמנת.

המדינאים שלנו מרבים לאחרונה לייחס את אי־השקט בשטחים לאירועים אקטואלים כמו יום הצהרת בלפור, ובימים האחרונים לוועידה הבין־ערבית ברבת־עמון. מה בין רצח התלמידה מדיר־אל־בלח לבין הוועידה הזאת ואומנם שר־החוץ שמעון פרס הסתפק במעין תגובה זו מבלי להסתייג, לפחות, מן היריות של המתנחלים, שלא לדבר על כך, שאת המצב בשטחים בכלל, ובמיוחד ברצועת עזה, חובה לראות על רקע הכיבוש המתמשך הצובר תסיסה של האוכלוסיה המקומית. רצועת עזה הופכת מזמן לפצצת זמן בגלל צפיפות אוכלוסין חסרת־תקווה לקיום אנושי. ההתנחלות בגוש קטיף, בתוך הרצועה, היא שיא של איוולת ותגרות. במקום להתיישב ברחבי הנגב שעדיין ברובם שוממים, בחרו אנשי „התחיה" והדתיים הלאומנים להתקע כמו עצם בגרון ברצועה זו, כאילו מחפשים את נקודות החיכוך עם הפלשתינים.

את מקרה הריגתה של הנערה בדיר אל־בלח חובה לחקור עד תום. אשר לרצועת עזה התבונה מכתיבה להשתחרר מן השלטון עליה מהר ככל האפשר.

על המשמר

תמונת מצב / טרנספר

אל ירכתי בור

הפה –
שהדר את העברית
בעדיי שלוחין
והלביש את לשונה
במחלצות טרנספר –
ידיו בד בבד
מהדירות את הערבית
באשפות חצים
ומלבישות את לשונה
באבני קלע
הנוסקות בשמי לבוש הרוגים
מטעני חרב,
רגליו דורכות את השחר
בנופי,
גרמי לבו מכבים את האור
בחלוני,
עוד מעט מזער
רוחו תוריד את השמש
מעלי
אל ירכתי בור
בתחתיות שאול.

איתן קלינסקי

חוכמת זקנים / טירוד

חוסיין נשא דברו בפני ראשי המדינות ברבת־עמון. אבו־נידאל חטף בני־ערובה בעזה. על כך אמר אורטיגה אי־גאסט: „האלימות היא הריטוריקה של התקופה".

דוביק רוזנטל

ציורמצב

רעל / פצצת־זמן

הפתרון הלבן

לעובדה שהבעייה הדמוגרפית איננה אלא פצצת זמן מעוברת בינינו ובין שכנינו, הייתי מודע הרבה לפני שהרעיון הבזיק במוחם של דקל (מי יזכור עד עכשיו חסר היותו ראשון התוגים?), גנדי, שפירא ו־77 אחוז מרבני יהודה ושומרון. הפתרון עליו חשבתי אני, שונה מזה של המציעים האחרים ויתרונותיו, כך נדמה לי, ברורים לעין.

ההצעה: לשלם 10 אלפים דולר לכל ערבי שיוכיח כי התמכר להירואין*.

יתרונות**: 1. זול ב־50% מהצעתו של שפירא. בארץ כמו שלנו היתרון ברור.

2. דמי ההגירה שישולמו לכל ערבי נוטש, כהצעת יוסקה, יעזבו יחד עם בעליהם את גבולות הארץ ויושקעו בארצות נכר. הפתרון שלי מבטיח כי הכסף, ברובו לפחות, יישאר במדינה וייטול חלק בבניית כלכלתה. מכיוון שבכל מקרה מדובר בכסף אמריקני, על אחת כמה וכמה. אין סיבה שנחזיר לארה"ב כסף שניתן על־ידה בסיוע לנו.

3. מהגר יכול ביום מן הימים, כאשר התנאים משתנים, לדרוש את שובו ארצה. בהצעה האלטרנטיבית, אפשרות התפנית קלושה ביותר.

ההצעה אינה כרוכה בשימוש במונחים שנויים במחלוקת (טרנספר וכדומה). ממילא גם לא תתעורר מחאה בינלאומית סביבה, היות שמדובר בפתרון שאיננו בלתי הומני.

** יתרונות נוספים ברשימה הבאה.

* ערבים שיוכיחו כי התמכרו לקראק — 15 אלף.

לזר

בשטח / חתולים

אופנת „מוריס" הג'ינג'י

פינק, הסיאמי תכול העיניים; דומינו, המפוספסת הימהפיה והחי; המנומרת החצי־אנגורה, לא הבינו מה רוצים מהחיים שלהם. אחרי נסיעה מעצבנת (בתוך הכלובים המאוסים) שיחררו אותם פתאום בעליהם באיזה חדר צפוף ודחוס באנשים.

זה לא נראה כמו חדר ההמתנה של הווטרינר וגם לא כמו שום חדר שכף רגלם דרכה בו פעם. האנשים שבחדר ניראו מרגיזים וחסרי רגישות, הרבה למעלה מן הממוצע.

קרוליין לנגפורד (מימין) עושה כאילו שיש לה את שמאמצת א חיקה לאה עוז מגלי צה"ל

הם לא הפסיקו לדבר ולהרעיש, לעשות לעברם „פיס, פיס" כאילו היו גורי־חתולים מפגרים, לקרוא להם (איזה חוסר־טעם) „מיצי, מיצי" ולהעז ברוב חוצפתם, לגעת בפרוותם המבהיקה.

על הסיוט הזה היו מוכנים פינק, דומינו ורותי עוד להבליג איכשהו (סוף סוף הרי יש להם תשע נשמות) אבל כשניטפלו אליהם התוקפים הפיראיים כשבידיהם מכשירים המבזיקים פלשים מסמאי עיניים, זה כבר היה יותר מדי. ראשון נישבר פינק הסיאמי (הסיאמים ידועים כחתולים בעלי עצבים רופפים למדי) הוא השמיע נשיפת אזהרה קולנית וסטר לצלם מעצבן אחד בכפו שלופת הציפורניים. גם רותי הגיעה לקצה סבלנותה וכאשר ניסה ללטף אותה הנודניק ה־21 היא שמטה את אוזנה לאחור והשמיעה נהמה שהזכירה לו מייד לאיזה משפחת חיות היא שייכת.

אחרי כמה נשיפות וסריטות עבר סוף סוף המסר של החתולים אל הקהל האנושי (שמבין, מיאו... רק צריך להסביר לו לאט...) ונסיגת העיתונאים התחילה.

ריבי מאייר, נצר למשפחת מאייר — כל־בו שלום, בעלת מגמון לחתולים CAT-IN הודיעה על תערוכת חתולים לאומית שתתקיים לראשונה בארץ, ב־21 לדצמבר 87 במלון „קרלטון" תל אביב. התערוכה, על שמו של „מוריס", החתול הג'ינג'י דמות הידועה ביותר בארצות־הברית, משתתף כרגע במירוץ לנשיאות מיועדת לכל חתול/ה מעל גיל שישה חודשים, ללא הבדל גזע, דת, מין וצבע. צוות השופטים בתערוכה, חוץ משופט מקצועי אחד יכלול את יהודית רבין, שושיק שני, דודו זר, קרליין לנגפורד ולאה עוז (גל"צ) שכישוריהם לצורך העניין — אהבה יתרה לחתולים.

ריבי מאייר ניסתה נואשות להעביר אינפורמציה נוספת, אבל מה שהתחולל בין פינק לרותי מתחת לשולחן ולספות של בית סוקולוב, היה הרבה יותר מסעיר.

30 העיתונאים והצלמים המרותקים ריכזו את כל תשומת לבם באירועי הריצפה או לסרוגין, בסיפוריה הנוגעים ללב של השחקנית שושיק שני: היתה לה חתולה בשם לוקרציה (חתולת וכל רגליה) קנו לה חתן פרסי. כשהיתה בהריון, הזו בדיוק צריכים לנסוע לחו"ל. לקחו את לוקרציה ובעלה לגרמניה. היא המליטה שם ארבעה גורים וניפטרה, רחמנא ליצלן, אחרי הלידה. המטוס וצער חזרו אריק לביא ושושיק שני לארץ עם מרציפר (האלמן הערקי) וגור אחד — סנופי. הגורים האחרים חולקו למכרים ונשארו מעבר לים. אריק ושושיק פה, אבל ליבם תמיד עם חתולתם.

אזמל / בגין ושחל

אנשים רגישים

השר שחל טרח וטלפן לרחוב צמח, כדי להביע באוזני בגין דברי שבח על הרגישות שגילה בהיותו ראש־ממשלה, בקשר לפעולות השב"כ. במיוחד בנושאים הקשורים להיבטים הומניים.

למי ששפשף עיניו בתמיהה למקרא הידיעה, תזכורת קצרה: ביוני 1980, זמן קצר לאחר הטמנת הפצצות במכוניות ראשי הערים בגדה, כבר הייתה בלשכתו של אברהם אחיטוב, ראש השב"כ, רשימת חשודים יהודים המתגוררים בשטחים והפעילים, בחלקם, בגוש־אמונים. היה ברור שמדובר בארגון טרור יהודי וכי בתוכנית הארגון לבצע פעולות טרור נוספות.

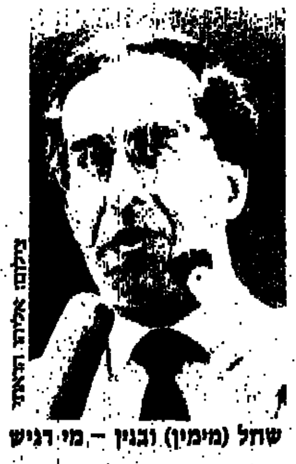

שחל (מימין) ובגין – מי רגיש יותר?

בגין, כראש הממשלה המופקד על השב"כ, הורה לאחיטוב להניח להם (יש גירסאות נוספות על הנוסח המדויק של ההוראה). אחיטוב נאלץ להתפטר ובגין בחר באברהם שלום במקומו. רק לאחר הסתלקותו של בגין ולאחר שורה של פעולות טרור נוספות, קיבל השב"כ אישור לחסל את הארגון ולעצור את חבריו.

אכן, כאומרו, הורה לראש השב"כ לפעול בעניין זה, גילה בגין רגישות הומנית מופלאה ומיוחדת במינה. מישהו אחר היודע ברגישותו, אולי יוסקה שפירא, יביע הוקרה לרגישותו של השר שחל.

זאב צחור

בשטח / עיתונאי הרשות

לא עבד של אף אחד

מרדכי שוהם עשה את זה במשפט אחד עמוס מבטא רוסי. משפט קצר שנכנס חזק חזק לתוך הבטן, מתפרק החוצה במחיאות כפיים שחורגות הרבה מעבר לסף הנימוס ההכרחי. ישראל לא תשמע

עוד הערוץ הראשון חי – שוש עטרי ויורם ארבל באסיפת העיתונאים בבית אגרון

ולא תראה. לא ברדיו ולא בטלוויזיה, מכיוון שרשות השידור — גוף עמוס חיוניות ממלכתית — הוא בסופו של דבר מירקם עובדים שוכחם הבסיסית לומר: „בכה אי אפשר להמשיך... כאן שביתה".

בית אגרון, אסיפת שובתים כללית, יום 34 לשביתה. שוהם לא מדבר על כסף. מה שיש לו לומר רחוק מקטנוניות של שקלים כמרחק שבין ירושלים של שלטון לישראל של עבודה. בימים רגילים מדבר שוהם דרך הגלים הקצרים אל מעבר למסך הברזל. קול ציון לגולה. בבית אגרון הוא עולה לבמה כדי לומר מציון אל ציון.

במילים שלו זה נשמע ככה: „חייתי ברוסיה ורצו לעשות ממני עבד. עליתי לישראל כדי לא להיות עבד של אף אחד". אף מילה לפניו ואף מילה אחריו—וכאלו היו אתמול הרבה — לא יכלו לבטא טוב יותר את מה שיש לעובדי רשות השידור לומר. אסיפה שבאה להבהיר למי שעוד מוכן לשמוע, שכן, השביתה נמשכת כל עוד לא ייכנס למשא ומתן צד שבאמת מעוניין להגיע להסכם. צד שמעוניין להוציא את הסכסוך הזה מתוך מלחמת ההפירות אליו נקלע, צד שיבין שהמאבק הוא על עיקרון ולא על מי יוריד את מי לקרשים ולמה. אתם הבנתם את זה שם בממשלה?

ירון זליג

עורך „עמוד־אחורי": אמי לנדאו

קירוב עמדות בפיסגה ברבת־עמון

קרובה התפייסות בין סוריה לעירק — דוברו של אסד: הידיעות על כך עדיין מוקדמות ● ערפאת לאחר פגישתו עם חוסיין: נחדש המאמצים לתיאום עמדות בעניין השלום ● הפיסגה תינעל היום

מאת מנחם ענברי, כתב "על המשמר", וכתבי סוכנויות הידיעות

ועידת הפיסגה הערבית ברבת־עמון הצליחה, כנראה, לקרב במידת־מה עמדות בעולם הערבי, ולפיכך צפוי שתסתיים היום, במועדה, באישור החלטות שיחייבו את מדינות ערב כולן.

בהודעה רשמית נמסר, כי הפגישות שהיו שלשום ואתמול בין נשיא עיראק סדאם חוסיין לידידו נשיא סוריה חפאז אסד עלו יפה, וצפוייה הודעה על התפייסות ביניהם.

סוריה: הידיעות מוקדמות

עם זאת אמר אתמול דובר סורי ברבת־עמון, כי הידיעות על התפייסות בין עיראק לסוריה עדיין מוקדמות. "לפי שעה לא חלו שינויים בעמדות של שני המנהיגים בעניין מלחמת עיראן־עיראק".

מקור סורי אחר אמר, כי למרות שייתכן הסכם, אין להניח שהוא ירחיק לכת מעבר לנוסחה מינימאלית, שתתקבל על דעת שני הצדדים, ואין להניח שהסכם כזה יכלול את חידוש הקשרים הדיפלומטיים בין בגדאד לדמשק.

ערפאת: "יותר מהתפייסות"

מהלך הוועידה אתמול מחזק, עם זאת, את ההודעה הרשמית, שכן ועדת־ניסוח כבר יושבת על המרוכה, ובוועדה זו יושבים יחדיו היריבים המושבעים עיראק, סוריה ואש"ף. השלושה יושבים גם בוועדות אחרות, ועובדה זו מעידה על תחילת פיוס ביניהם.

סדאם חוסיין התפנה אפילו לעסוק בעניינים אחרים, ובעיקר לארגן פגישת פיוס בין המלך חוסיין לבין יאסר ערפאת. הטלוויזיה הירדנית הדגישה את הייצוג רם־הדרג של המשלחת הירדנית בפגישה עם ערפאת, שכללה את המלך, את ראש הממשלה, את ראש לשכת המלך, את שר החוץ ואת הרמטכ"ל.

ערפאת אמר אתמול, כי הסכים עם חוסיין לחדש את המאמצים לתיאום אסטרטגיית־השלום שלהם במזרח התיכון. "היתה זו יותר מאשר התפייסות," אמר ערפאת לעתונאים, בצאתו משיחות עם המלך חוסיין.

דודין לא הוזמן

אך השר הירדני לענייני השטחים, מרואן דודין, שהשתתף בפגישות אחרות של המלך, לא הוזמן לפגישה עם ערפאת. מרואן דודין מייצג את המדיניות הנוכחית בשטחים, המכוונת נגד אש"ף, ואי־זימונו לפגישה עם ערפאת עשוייה לבשר שינוי במדיניות.

עם זאת, המשיכה ירדן גם אתמול להגדיר את הבעיה הפלשתינית בהגדרה חדשה: "הסכסוך הישראלי־הערבי". ייתכן שהדבר נועד לא רק להפחית מערכו של אש"ף, אלא גם להכשיר את הקרקע לגיבושה של משלחת ערבית מאוחדת למו"מ עם ישראל.

היחסים עם מצרים

לאחר ההצלחה המשוערת של הפגישה בין אסד לסדאם חוסיין, התפנתה הוועידה לעסוק בשאלת חידוש היחסים עם מצרים, ובעניין זה נפגשו אמירי המפרץ הפרסי, בלשכתו של חוסיין, עם חאפז אסד. אמירויות המפרץ מתכוונות לחדש את היחסים עם מצרים, והן ניסו לשכנע את אסד בצדיקת שיקוליהן.

דובר המשלחת הסורית הזהיר אתמול מפני "כל פנייה" לטובת החזרת מצרים לחיק הליגה הערבית. "כל ניסיון בכיוון זה במהלך הפיסגה יהיה בעל השמעות שליליות על התוצאות התיוביות שהפיסגה עשוייה להניב," אמר הדובר. הוא הדגיש, "כי הסיבות שבגללן הושעתה מצרים מהליגה הערבית, ב־1979, עדיין קיימות."

שיקולי ממון

נשיא לבנון, אמין ג'ומייל לא הוזכר אתמול כמעט לגמרי ולא נבחר לשום ועדה, והדבר מלמד, כי עדיין לא התפנו לעסוק בשאלת לבנון. היחסים בין ג'ומייל לאסד מתוחים, ויתכן שאת לחיצת־היד ביניהם מבקשים לדחות לקראת הסוף, לאחר שיפתרו הבעיות שעוד נותרו, כמו הפיוס בין ערפאת לאסד, שהוא סוגייה מסובכת בפני עצמה.

עדיין לא ברור אם כל ההתפייסויות האלה יחזיקו מעמד או שנעשו מתוך מאמץ למנוע את כשלון הצורך העיקרי של אסד להשתתף בועידה היה לזכות בסיוע של מדינות־הנפט, כדי למלא את קופתו הריקה. צפוי, שמדינות־הנפט יגבירו כעת את הסיוע לעולם הערבי, ובכלל זה גם לירדן ולאש"ף, מכיוון שאיראן החלה תוקפת גם אותן.

היריבים המושבעים – נשיא עיראק סדאם חוסין (מימין) ונשיא סוריה חאפז אסד (משמאל) – בישיבת אתמול של הפיסגה הערבית ברבת־עמון, כשביניהם נשיא סומאלי, מוחמד סעיד באר. (צילום אי.פי.)

"הוסכם לחדש התיאום בין אש"ף לירדן"

רבת־עמון. — בצאתו אתמול מן הפגישה עם המלך חוסיין, צעד יאסר ערפאת, בפנים קורנות, ישירות לשיחה קצרה עם ראש־ממשלת ירדן, זאיד אל־רפאעי, ואחר־כך הודיע לעיתונאים, כי הוא עשוי להישאר ברבת־עמון למשך יומיים־שלושה, לאחר נעילת הפיסגה.

כאשר נשאל, אם הושגה הסכמה בינו לבין המלך על ייצוג הפלשתינים בשיחות שלום, השיב: "לא הגענו לנוסחה סופית. הסכמנו לשתף פעולה בכל הדרגים, ולשתף פעולה עם הערבים, ביחוד עם הסורים, כדי למצוא את הדרך הקצרה והיעילה ביותר להגיע לוועידה בין־לאומית."

פקידים ירדנים אמרו, כי משלחת משותפת של ירדן ואש"ף היא הגישה הריאליסטית היחידה.

כאשר נשאל, אם הסכים עתה לשיגורה של משלחת משותפת, השיב ערפאת: "זוהי שאלה טרם־זמנה."

בתשובה לשאלה אחרת, השיב ערפאת, כי חילוקי־הדעות בינו לבין חוסיין יושבו "עקרונית".

הוא השיב בנהירות כאשר נשאל לטיב היחסים בינו לבין נשיא סוריה, חאפז אסד, שגירש אותו מדמשק בשנת 1983: "אינני סבור שאנו זקוקים לפגישת פיוס, שכן עברנו שלב זה," אמר ערפאת.

דיפלומט סובייטי: הגיע הזמן להתגבר על הניתוק

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של "על המשמר"

שגריר ישראל באורוגוואי אליעזר טלמור השתתף בראשית השבוע בקבלת הפנים שערך במונטווידאו הבירה השגריר הסובייטי איגור לאפייב, לכבוד יום השבעים למהפכה בברית המועצות.

השגריר טלמור הופתע לפני ימים אחדים כאשר קיבל הזמנה משגריר ברית־המועצות להשתתף בקבלת הפנים. תחילה סבר שחלה טעות. בירור עם שגרירות ברית־המועצות במונטווידאו העלה, שהשגריר טלמור אכן הוזמן. בשלב הבא נועץ טלמור במשרד החוץ בירושלים, שעודד אותו להיענות להזמנה.

שגריר ישראל התקבל בקבלת הפנים כאורח רצוי מאוד. שגריר ברית־המועצות, שללא ספק הזמין את טלמור על פי הוראה שקיבל ממוסקווה, לחץ את ידו ואמר לו, כי הגיע הזמן להגבר על הניתוק בין שתי המדינות, שאין בו טעם.

בריה"מ מכחישה ששינתה עמדתה כלפי אש"ף

מוסקווה. — סגן שר החוץ הסובייטי, ולאדימיר פטרובסקי, הכחיש אתמול רישמית, כי בריה"מ שינתה את עמדתה בעניין השתתפות בוועידת שלום בינלאומית למזרח התיכון.

נציג ישראלי, שרצה בעילום שם, אמר ביום ב' בוושינגטון, כי מוסקווה אינה דורשת עוד משלחת נפרדת של אש"ף בוועידת שלום בינלאומית.

פטרובסקי אמר במסיבת עיתונאים, כי טענה זו היא "שמועה חסרת בסיס, ואין כל שינוי בעמדת בריה"מ כלפי השאלה הפלשתינית".

עוד אמר, כי שר החוץ הסובייטי אדוארד שווארדנאדזה, הודיע בספטמבר בפגישה עם שר החוץ שמעון פרס, כי "הייצוג הפלשתיני הוא במוקד הבעייה." פטרובסקי אמר, כי "בריה"מ תמכה תמיד ברעיון של ועידה בינלאומית, בהשתתפות החברות הקבועות במועצת הביטחון, הצדדים הנוגעים בדבר ואש"ף, הנציג הלגיטימי היחיד של העם הפלשתיני." לדבריו בשיחה שנערכה בשבוע שעבר, במוסקווה, עם מנהיג אש"ף, יאסר ערפאת, הזכיר לו מנהיג בריה"מ, גורבאצ'וב, עמדה סובייטית זו.

קיצוני גוש־אמונים מבקשים להדיח את מזכ"ל יש"ע

מועצת יש"ע החליטה בישיבתה אתמול להקים ועדה, שתדון בנסיבות תיפקודו של עתניאל שנלר כמזכיר המועצה. לפני כשבועיים קמה ועדה שהשתתפו בה ישראל הראל, יו"ר מועצת יש"ע, בני קצובר, יו"ר מועצה אזורית שומרון, שלום ואך, יו"ר מועצת קריית ארבע ועו"ד אליקים העצני, חבר מועצת יש"ע. הוועדה, החליטה שעל שנלר להתפטר מתפקידו תוך שבועיים ולא, יפוטר על ידי המועצה. הם תבעו זאת על רקע עדותו של שנלר נגד מספר תושבי קריית ארבע, שהועמדו לדין בעוון הקמת מחסום לפני מספר חודשים על דרך ירושלים־חברון, כדי למנוע כניסת אנשי "שלום עכשיו" להפגנה בחברון. בשיחה עם כתב עתי"ם אמר מזכיר מועצת יש"ע: "הסיבה להקמת הוועדה היא עמידתנו בתחילת שנת בחירות, ועקב כך מתעורר רצון אצל מספר אנשים להוביל ולהנהיג בצמתים הראשיים של יו"ש. שנלר ציין, כי כאיש תנועת "החרות" שעומדת בראש ההתנחלויות ביו"ש הוא אינו מתכוון לוותר על תפקידו. מועצת יש"ע החליטה אמש לא לקבל את התביעה להדחה בשלב זה ולעומת זאת להקים ועדה נוספת, שבה יהיו חברים שילה גל, יו"ר מועצה אזורית גוש עציון, גדעון הוכמלר, מגבעת זאב, הרב משה לוינגר ואנשים נוספים. (עתי"ם)

שריר ציין בלונדון הקמת סניף ל"הילטון" באילת בעוד ראש הרשת נמצא בישראל

דפנה ורדי, כתבת "על המשמר" בבריטניה

שר המשפטים והתיירות, אברהם שריר, הנמצא בימים אלה בביקור רשמי בבריטניה, הסיר אתמול את הלוט מעל שמו החדש של מלון "רויאל" שבאילת, אשר מעכשיו יהיה חלק מרשת מלונות "הילטון." זה המלון הראשון שחברת "לדברוק" הבריטית, מצרפת לרשת מלונות "הילטון", מאז רכשה את הרשת בחודש אוקטובר. צירופו מאפשר לחברה להציע חבילות סיור בישראל הכוללים טיולים בארץ הקודש, אשר להם יהווה מלון "הילטון" שבאילת בסיס.

מר סיריל סטין, יושב ראש מועצת המנהלים של חברת "לדברוק", אשר לה שייכים כיום כל מלונות הילטון בעולם, לא נכח בטקס היות שהוא נמצא בימים אלה בישראל. סטין הוא מראשי ה"מגבית המאוחדת לישראל," אשר אנשיה נמצאים בימים אלה בסיור לבדיקת הפרוייקטים השונים הנעשים במימונם.

הננו מודיעים בצער ובכאב על מותה של

אורנה קידר

ומשתתפים באבל המשפחות

דליה, איתן, אמירה וגלעד קידר

יוסי אוחיון וילדיו

הלוויה תתקיים מחר, יום חמישי, 12.11.87, בשעה 15.00 בקיבוץ מעברות ותצא מרחבת חדר האוכל.

בית מעברות

המשטחים

תלמידה מדיר־אל־בלח נהרגה

(סוף מעמוד ראשון)

אלוף פיקוד הדרום אלוף יצחק מרדכי, הוזעק מיד על־ידי כוחות הבטחון והמשטרה למקום התקרית. הוא שמע מפי קציני משטרה וקציני המימשל כיצד התרחשו הדברים ועמד, מקרוב, על החקירות המאומצות. אחר כך יצא מייד אל דיר־אל־בלח להרגיע את הרוחות. הוא נפגש עם ראש עיריית דיר־אל־בלח, סמיר אל עזייזה, וכן עם נציגי החמולה של משפחת הנערה ההרוגה. אלוף הפיקוד קרא לכל הגורמים בשטח, התושבים הפלשתינים והמתיישבים היהודים, לעשות להרגעת הרוחות, ולראות בתקרית זו תקרית מבודדת שלא תיצור היסחפות להתרחשויות נוספות. כן הודיע כי החקירה תהיה ממצה ככל שידרש, עד שתגיע למסקנות ולגילוי האופן שבו נהרגה הנערה, והנסיבות שקדמו לכך.

בית־הספר היה סגור שבועיים

בית־הספר התיכון לבנות בדיר־אל בלאח, "אמנפלוטי", היה סגור שבועיים בפקודת אלוף הפיקוד בשל הפרות סדר שגרמו תלמידותיו. אתמול חזרו התלמידות ללימודים. בטרם התחדשו — ארעה התקרית הקשה. גם בית־ספר תיכון לבנים, בקירבת מקום ניסגר לא מכבר בפקודת הרמטכ"ל למשך 10 ימים, בשל הפרות סדר.

סטודנטים במיכללה האיסלמית בעזה קיימו אתמול הפגנה במבואות המכללה, אך לא הגיעו לכלל עימות עם כוחות הבטחון. למרות האירועים הללו נשמר השקט ברצועה.

ארבעת הנחקרים ממתיישבי גוש קטיף, הובאו אמש לבית המעצר של משטרת אשקלון על מנת להשלים את חקירתם, ומחר, יום ה', יובאו לפני שופט.

ח"כ ותד: לעצור ההרג

יצחק שור כתבנו בכנסת מוסר:

במכתב לשר־הבטחון, דרש הח"כ מוחמד וותד לנקוט בפעולות מיידיות לעצירת ההרג בשטחים הכבושים. לדבריו, הריגת הנערה מדיר אל־בלאח מהווה חוליה נוספת בשרשרת הריגות בשטחים הכבושים, "בהתאם להוראות פתיחה באש ו/או בידי יורים בלתי מזוהים". מצב טראגי זה חייב לשמש אות אזהרה לשר־הבטחון שמשהו רקוב בממלכתו. הוא נדרש לפתוח מיד בחקירה יסודית, באמצעות גורם נייטרלי שאינו מעורב ישירות בנושא כדי לברר את האמת על נסיבות הפתיחה באש וזהות היורים, אמר ח"כ וותד.

"מצב הקפאון המדיני אמנם גורם לתסיסה מתמדת בשטחים הכבושים, אך ריבוי ההריגות הוא מחדל בטחוני ומוסרי חמור, שיש לשים לו קץ," סיים וותד.

חבר ועדת החוץ והבטחון של הכנסת, יוסי שריד, פנה לרמטכ"ל וביקש להורות על לכידתו של המתנחל, שירה בתלמידה בת ה־16 בעיירה דיר־אל־בלאח והרגה, ועל העמדתו לדין. כבר היו בעבר בגדה וברצועה מקרים של ילדים ונערים ירויים מכלי שנתפסו חוורים. גם במקרים הקודמים הוליכו העקבות אל המתנחלים, אך עקבותיהם משום מה אבדו.

רוזנבלט: לפי ההוראות

ראובן רוזנבלט, ראש המועצה האיזורית חוף עזה, אמר אמש, כי 50 תלמידות נעמדו על הכביש ובצורה ברוטאלית יידו אבנים על רכב של המתנחלים, כך שנשקפה סכנה לחיי הנוסעים ברכב.

לדבריו, ירו המתנחלים באוויר כדי לפזר את הנערות, והם בהחלט נהגו לפי ההוראות, כאשר היו מוקפים בהמון סוער, שסיכן את חייהם.

חולומיאנסקי הפסיקה שביתת הרעב

מאת יוסף גלילי
כתב "על המשמר"

אניה חולומיאנסקי, השובתת רעב זה 25 יום, הפסיקה אמש שביתת הרעב שלה לאחר שאביה הביא לביתה אישור בכתב, שהוא מאפשר לה לעלות לישראל. בלי הסכמתו זו המשפחה לא יכלה לעלות — על כך מסר אסיר ציון לשעבר, בעלה אלכסנדר חולומיאנסקי, בשיחה טלפונית עם שמואל בן צבי ממעילי המועצה הציבורית למען יהודי ברית המועצות בתל אביב.

"המשמר" עתון יומי

המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת

עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמיר
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל

המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3־43360־4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999

"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex. 341652

סניפים: ירושלים 94623 רח' בן־יהודה 2, בניין סנטר הררים 102־121, טל' 3־233161. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33184 רח' מבזר 17, טל' 673675. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

הקטל בדרכים — לוועדת חקירה פרלמנטרית, בניגוד לעמדת קורפו

בהצעתו של ח"כ חריש תמכו המערך, סיעות השמאל והמפד"ל – הליכוד התנגד □ קורפו טען שאין צורך לחקור – הכל ידוע, דרושים תקציבים נוספים □ ח"כ שם טוב: להסית הציבור בממשלה כדי שתקצה משאבים לכבישים, ובסדר עדיפויות נכון – לכבישים האדומים

מאת מוטי בסוק, כתב "על המשמר" בכנסת

נגד עמדת שר התחבורה, החליטה אתמול הכנסת, ברוב של 21 נגד 12, לקבל את הצעתו של ח"כ מיכה חריש (מערך), להקים ועדת חקירה פרלמנטרית, לנושא הקטל בכבישים. בעד הצעת חריש הצביעו המערך, השמאל והמפד"ל, עם שר התחבורה הצביעו הליכוד, ש"ס והתחיה.

כתבנו מעיר כי רק לעיתים רחוקות מאוד מחליטה הכנסת על הקמת ועדת חקירה פרלמנטרית. בהקמת הוועדה יש משום אי־אמון בממשלה בכלל, ובשר התחבורה בפרט, בכל הקשור למלחמה בתאונות.

מיכה חריש טען כי רק שינוי בסדר העדיפויות הלאומי יביא להקטנת הקטל בכבישים. יש להלחם בתאונות בדיוק כפי שנלחמים בטרור. ועדת חקירה לא תחפש אשמים, אלא תנתח את הבעיה, במטרה לפתור אותה. רק באוגוסט 1987 נהרגו בכבישים מאה איש, ונפצעו קשה למעלה משבע מאות. לדעתו, שר התחבורה נואש מטיפול שורש בנושא.

להסית הציבור בממשלה

ויקטור שם־טוב (מפ"ם) קרא לכנסת להסית את הציבור בממשלה, כדי שזו תקצה משאבים לשיפור תשתית הכבישים. בסדר עדיפויות נכון למשל, היו מקצים כספים לכבישים אדומים, ולא לכביש חוצה שומרון בשטחים. חיים דרוקמן (מפד"ל) טען כי בתאונות ניתן להלחם, בראש ובראשונה על ידי חינוך נכון של הנהגים, יש לשנן להם, ולחזור ולשנן, כי המקיים נפש אחת כאילו קיים עולם מלא".

אברהם ורדיגר (פא"י) טען כי ועדת חקירה פרלמנטרית לא תועיל. את מצוקת הכבישים יכול לפתור רק אוצר המדינה. אוריאל לין (ליכוד־ליברלים) ציין כי הממשלה, הכנסת והתקשורת, אינם מודעים מהמספרים הגדולים של הרוגים ופצועים בתאונות הדרכים. ב־1986 חלה עליה של 14 אחוז במספר התאונות, וב־1987 חלה עליה נוספת של 18 אחוז. דב בן־מאיר (מערך) טען כי רכבת פרברים בת"א, עשויה לפתור בעיות רבות, כולל בנושא תאונות הדרכים. יש להכריח בכוח את הממשלה לפתור נושא זה.

קורפו: הכל ידוע

שר התחבורה חיים קורפו, בדברי תשובתו, ציין כי הכל גלוי בנושא המכוניות, כבישים ותאונות ולפיכך אין צורך בוועדת חקירה פרלמנטרית. בתאונות ניתן להלחם, בראש וראשונה באמצעות כספים, לסלילת כבישים חדשים ולשיפור הקיימים. לדעתו כל הכנסות המדינה מאגרות רכב ורישוי צריכות להיות קודש לשיפור הכבישים. הוא פרס בפני הכנסת תוכנית בת אחד־עשר סעיפים למלחמה בתאונות. בין השאר מומלץ להעביר את כל נושאי התכנון, הסלילה והאחזקה של הכבישים למשרד ממשלתי אחד, להקים משטרת תנועה ארצית, להוסיף 12 בתי משפט לעבירות תנועה בשיפוט מהיר ועוד.

נשיא ביהמ"ש העליון קורא לכונן חוקה בישראל

רחובות. — בקריאה לכונן חוקה בישראל יצא נשיא בית המשפט העליון, השופט מאיר שמגר, בטקס הענקת תארי דוקטור כבוד לפילוסופיה לשבעה אישי ציבור ומדענים מהארץ ומחו"ל, שנערך אמש במכון ויצמן למדע ברחובות, בנוכחות ראשי המכון, אישי הציבור, מדענים ואורחים רבים.

השופט שמגר קבע, כי על החוקה לתת ביטוי מיוחד לזכויות האדם. הוא הודה, כי אין בחוקה כדי להבטיח שממשל אמנם ינהג בהתאם לכתוב בה, או שתשמרנה בקפידה החירויות הבסיסיות, אך לדעתו ללא חוקה קיימת באופן יחסי סכנה גדולה יותר לדמוקרטיה.

השופט שמגר, שקיבל את התואר בזכות עמידתו על משמר אושיות המערכת המשפטית בישראל, דיבר בשם כל מקבלי התואר. ד"ר ויקטור ברייולובסקי (שהגיע לארץ לפני כחודש, ושקיבל את התואר בזכות מאבקו בבריה"מ); פרופ' אילונה פהר (בזכות תרומותיה כמורה ומחנכת שהעמידה דור של כנרים צעירים ומחוננים), פרופ' פרנק ה. וסטהיימר מארה"ב (על תרומתו היוצאת מגדר הרגיל למדע הכימיה ולהבהרת תהליכים ביולוגיים חיוניים); פרופ' סיר ג'ימס לייטהיל מאנגליה (על תרומותיו המרשימות בתחום המתמטיקה); גב' הלן קימלמן מארה"ב (על תמיכתה במחקר המדעי) ולפרופ' מרטין ד. קמן מארה"ב (על עבודותיו וחלוציות בתחום הרדיואיזוטופים והביוכימיה).

הטקס החגיגי נפתח בדברי יו"ר מועצת המנהלים, מורי קופלר, ובדברי ברכתו של נשיא המכון, פרופ' אריה דבורצקי. בקטע נגינה בביצוע תלמידה של פרופ' אילונה פהר תם הטקס.

(שעיה)

בארה"ב חוששים מאיום גרעיני מצד ארגוני טרור

וושינגטון. — גוברת הסכנה, שטרוריסטים יגנבו חומרים רדיו־אקטיביים ויפעילו אותם, כדי לייצר כלי־נשק גרעיניים — נאמר בדו"ח שפירסם ביום ב' משרד ההגנה האמריקני.

הדו"ח ממליץ על הגברת הצעדים למניעת גניבה של ציוד מעין זה.

הדו"ח, שהוכן למען הקונגרס, קובע, כי עד שנת 2000, תגדל במידה ניכרת הכמות של פלוטוניום רדיו־אקטיווי הדרוש לתחנות־כוח גרעיניות. מובע החשש, שטרוריסטים ייצרו "מיתקן מגושם לפיצוץ גרעיני", כדי לאיים על ממשלה כלשהי או כדי להביא להרס, שממדיו לא יכול איש לשער.

ציר הקונגרס האוארד וולפה, שפירסם את הדו"ח, מציין: "טרוריסט, שבידיו רק 20 ליבראות של פלוטוניום (פחות מ־10 ק"ג), יוכל לייצר פצצה", ולפיכך תובע, שארה"ב תנסה להגביל את הסחר בפלוטוניום. (ע"ר)

● חברי המועצה המקומית אפרת צמו אתמול כדי לציין הזדהותם עם שביתת הרעב של מסורבת העלייה אנה חולמיאנסקי ועם מאבקם של אורי ומיולה וולבסקי לעלות לארץ.

השר צור "תומך" בהצעת האי אמון בממשלה בנושא המצב בהתיישבות

סירב להשיב היום בכנסת להצעת התחייה בנושא מצוקת ההתיישבות והודיע שייעדר מהישיבה ■ "אני אפילו מזדהה עם הצעתה של ח"כ כהן"

מאת דליה שחורי ויצחק שור כתבי "על המשמר"

שר הקליטה יעקב צור, הממלא את מקום שר החקלאות אריק נחמקין, השוהה בחו"ל, התבקש אתמול על ידי מזכירות הממשלה להשיב היום בכנסת, בשם הממשלה, על הצעת האי־אמון של גאולה כהן ("התחיה") בנושא "הטיפול הכושל של הממשלה בחקלאות ובהתיישבות". צור השיב על הפנייה בשלילה.

צור הודיע למזכירות הממשלה, כי אינו מזדהה עם עמדת הממשלה, או לפחות עם עמדת שר האוצר משה ניסים, בכל הקשור במשבר בהתיישבות. כן אמר, כי אינו יכול לעשות שקר בנפשו ולהשיב בשם הממשלה על מחדלים שהוא עצמו נאבק נגדם, בממשלה ומחוצה לה, בשם תנועת ההתיישבות.

"אני אפילו מזדהה עם הצעת גאולה כהן", אמר צור, "המבטאה את תחושותי הרבה יותר מאשר את עמדת הממשלה, בה אני חבר". צור הודיע, כי ידיר רגליו היום ממליאת הכנסת בעת הדיון בהצעת האי־אמון.

שדולה בוועדת הכספים

חברי הלובי החקלאי בכנסת ייאבקו למען שינוי המדיניות ולא רק למען פתרון הבעיות הכספיות המעיקות על ההתיישבות — נמסר אתמול בפגישה משותפת של השדולה החקלאית ומטה המאבק של ההתיישבות.

שתי הסיעות הגדולות הקימו ועדה שכל חבריה הם חברים בוועדת הכספים ואלה הם: ח. קופמן, מ. גרופר ויגאל כהן (ליכוד), עדנה סולודר, אפרים שלום, וחיים רמון. בישיבת ועדת הכספים ביום ה' עם שר האוצר יעלו השישה את התביעה להקטין את הריבית, להגדיל רווחיות הייצוא החקלאי, ולהבטיח הון חוזר לחקלאות.

בפגישה שקיימו אתמול ראשי ההתיישבות עם שר האוצר דיווח השר על ההתקדמות שהושגה לשם פריסת ומחיקת חובות.

בישיבת ח"כים מן הלובי החקלאי עם מטה המאבק של ההתיישבות נטלו חלק ח"כים ממפ"ם, התחיה, המערך והליכוד.

בית מרגוע לנפגעי דמוגרפיה

לכל אלה הכורעים בדרך, ואשר פחד הדמוגרפיה נפל עליהם, אנו רוצים להראות אוצרות הבית הזה, אמר רה"מ בטקס חנוכת הארכיון הציוני, כדי שישאבו עידוד וישיבו את רוחם. דברי רה"מ לכל ודופי "הדמון־גרפיה". (הצלום: מגי אילון, לע"מ)

חברי התזמורת הפילהרמונית הישראלית ומנצחה זובין מהטה (שני מימין בשורה הקדמית), בבקרם אתמול באנדרטה לזכר גיבורי המרד של גיטו וארשה. (צילום אי.פי.)

השופט ממליץ לליברלים המפולגים לכנס ועידה

מאת דורית גפן, כתבתנו לענייני מפלגות

המלצה לשני המחנות במפלגה הליברלית, לקיים ועידה, בהסכמתם, עד יוני 88, ניתנה אתמול על ידי שופט בית המשפט המחוזי בחיפה, מיכה לינדנשטראוס, אשר דן במחלוקת במפלגה הליבראלית. כפי שנודע, תתכנס בימים הקרובים מועצת המפלגה כדי להמליץ על מועד קיום הועידה.

בהחלטתו קבע השופט כי "שתי ההצעות, זו הרוגלת בפניה לרשימה סניפית לצורך בחירת הוועידה, וזו הרוגלת ביחסי הכוחות בין הסיעות בוועידה, אינן מציאותיות עוד".

בהחלטתו בדבר תוקף תקנון המפלגה ציין השופט, כי "באי קיומה של הוועידה לאחר שלוש שנים כפי שנקבע בתקנון המפלגה אין כדי לפגוע בהוראות אחרות של התקנון. מה גם שמושב שני של הוועידה התכנס ביוני 1985, ודיסא את ההפרה של אי קיום בחירות לאחר 3 שנים".

בסוגיית מוסדות המפלגה ואיושם, פסק השופט, כי ההכרעה בדבר צריכה להיות נתונה להסדר בין שני הצדדים וכי "במצב כזה של תיקו לכאורה, אין דרך אחרת אלא לקבוע, כי המוסדות במפלגה הליבראלית יצטרכו להמשיך ולתפקד לפי מצבם היום."

לסיכום ציין השופט כי טוב יעשו הצדדים אם יגיעו להסדר בדרך של רצון טוב ומשא ומתן. בסיעתו של השר מודעי רואים בפסיקת השופט ניצחון מסויים לטענותיהם.

"רב ששילם שוחד והשיג פטור מצה"ל — אינו ראוי להתמנות לדיין"

מאת יצחק שור כתבנו בכנסת

ח"כ יאיר צבן (מפ"ם) פנה אתמול ליועץ המשפטי לממשלה ולשר הדתות ותבע למנוע את מינויו של הרב עזרא בצרי כחבר בית הדין הרבני הגדול.

ח"כ צבן מזכיר כי בפסק דין שניתן בבית המשפט העליון בשנת 1957 נגד הפסיכיאטר ד"ר קלי נקבע כברורות, שעזרא בצרי השיג באמצעות שוחד תעודה כוזבת מהפסיכיאטר בדבר מצבו הנפשי וזאת כדי לקבל פטור משרות צבאי.

הרב בצרי זכאי שלא יזכירו לו את חטא־העבר אם יבקש לעצמו משלח־יד כלשהו או אף עיסוק ציבורי זה או אחר, אולם כלל זה אינו חל על מערכת המשפט.

פנייה ברוח זאת שלח ח"כ צבן גם לכל חברי הוועדה למינוי דיינים.

קיבוץ כפר מסריק מודיע

שמהיום 11.11.87 הוחלפו מספרי הטלפון

המספרים החדשים הם:

מרכזיה — משק		04-854111+2
מטעל סילורה	854144 או	04-854579
דוקרט	854517 או	04-854521
מוסד חינוכי		
נעמן	854101 או	04-854100

ניתן לחייג לחדרי החברים ישירות

תודתנו לחברת תדיראן ולחברת בזק

קיבוץ כפר מסריק

המשכים

שמונת חטופי „סילקו"

(סוף מעמוד ראשון)

צרפת ביקשה אתמול מנשיא סוריה, חאפז אסד, לפעול לאיתור ולשחרור חטופי הספינה הצרפתית מידי ארגון אבו־נידאל, אך תעלומת החטיפה עדיין לא פוענחה.

אין עוד ספק, כי שמונת החטופים אינם יהודיים. הם מתוארים כטיפוסים שוליים, שייתכן כי עסקו בהברחות סמים או נדדו בים על ספינה מיושנת זו. השתיקה של ארגון אבו־נידאל מתקבלת פה כהודאה, שהם לכדו סתם עוברי־אורח.

משרד החוץ הצרפתי הודיע, כי צרפת קראה לאחראים ערביים בדרג בכיר, במפגש הפיסגה ברבת־עמון, לסייע באיתור הצרפתיה ז'קלין ואלנט ובנותיה. בפאריס מסרו, כי פנו לנשיא אסד עצמו, שעדיין יש לו השפעה על ארגון אבו־נידאל.

סתם נוודים ולא יהודים

הצרפתים, כמו הבלגים, מסרו למתווכים ערביים ולשירותי־הביון הסוריים והאלג'יריים, כי בני־הערובה אינם יהודיים, אלא סתם נוודים, ללא כל קשר עם ישראל. איש לא יתן בערם פרוטה שחוקה.

כתב רדיו צרפת בביירות מסר, כי לא בטוח שהחטיפה בוצעה על־ידי ארגון אבו־נידאל, שבאופן מסורתי אינו לוקח בני־ערובה, אלא רוצח את קורבנותיו. אולי היא בוצעה על־ידי ארגון פלשתיני פרו־סורי.

הספינה — גרוטאה

בכפר הצרפתי סאן מרטן דה־זואר תיארו את האחים הוטקינס הבלגיים כמשוגעים לים. הם הותירו אחריהם תובות במספנה שבה תוקנה ספינתם „סיליקו". בעל המספנה תיאר את הספינה כגרוטאה. הם גרו כנוודים בקרוניות באזור והתפרנסו מעבודות במסעדות ובקניון.

הצלב האדום לא שמע דבר

הוועד הבינלאומי של הצלב־האדום הודיע אתמול, כי עד כה לא קיבל כל הודעה מארגון אבו־נידאל, שטען, כי התקשר עם הארגון ההומניטרי בקשר עם גורלם של שמונת בני־הערובה. „לא שמענו דבר כלשהו־מקבוצת אבו־נידאל — אמרה דוברת הצלב האדום בלונדון, „זה משונה ביותר."

הצלב האדום מקיים קשר בלתי־פוסק עם נציגותו בביירות — הוסיפה הדוברת — והמגע האחרון עם נציגות זו קוים אתמול בבוקר.

בלגיה הודיעה, כי חמישה מהחטופים הם אזרחים בלגיים, אך נראה לא יהודים אלא קאתולים.

אבו־נידאל קבר 2 מחבלים

אירגון הטרור של אבו־נידאל קבר אתמול בלבנון שניים מחבריו, וטען, כי הם „נפלו בקרב נגד ישראל". שיירה של 20 מכוניות ושני אמבולנסים הובילה את הארונות ממחנה הפליטים עין אל־חילווה. שני החללים הם חוסיין ריבאת סעד קאדר ויוסוף אחמד אדיב מוחמד דאוד.

כאשר נשאל איך מתו השניים, אמר דובר של אבו־נידאל. „הם מתו קדושים במהלך משימה נגד האויב הישראלי." (עיצ, עי"ר)

לחץ כבד על האוצר

(סוף מעמוד ראשון)

קודם־לכן, הכחיש הבית הלבן ידיעות שהתפרסמו בעיתונות מפי „פקידי ממשל" עלומי־שם, שהם

עוד מכה לדולר — פקידי הבורסה הניו־יורקית מפגינים בוול־סטריט במסגרת שביתה ארצית שהכריז איגוד הפקידים האמריקניים. (צילום איי.פי.)

יקרעו בברכה ירידה נוספת של הדולר.

בהודעת הבית הלבן בעניין זה נאמר: „פקידי הבית הלבן והממשל האלמוניים, שצוטטו במאמר ב„ניו־יורק טיימס' בעניין הדולר, לא דיברו בשם הממשל. ארה"ב מוסיפה לשתף פעולה עם בעלות־בריתה כדי לעודד יציבות בשער החליפין."

לעומת זאת, אמר אתמול שר המסחר החדש של ארה"ב, ויליאם וריטי, כי השווקים חייבים לקבוע את ערכו הנכון של הדולר.

השער עולה

זמן קצר לאחר דברי רייגן, עלה שער הדולר ל־1.6635 מארק גרמני, לעומת 1.6550 מארק, שאליו הגיע בשוקי הכספים של אירופה — נקודת השפל הנמוכה ביותר של המטבע האמריקני מאז הוטבע המארק הגרמני, בשנת 1948. שער הדולר עלה גם לעומת הין היפאני — ל־134.15 ין.

אולם סוחרים רבים בבורסות דבקים בדעתם, כי לדולר צפויה ירידה נוספת, עקב הגירעון המסחרי האמריקני הגדול.

הפסדים כבדים לברוקרים

חברת הברוקרים הניו־יורקית הגדולה של האחים שירסון־להמן, שחברת „אמריקן אקספרס" מחזיקה ב־60 אחוז ממניותיה, הודיעה, כי הפסידה בחודש שעבר, בהתמוטטות הבורסות, 70 מיליון דולר (אחרי מס), בעיקר בגלל היותה אחד החתמים של הצעת מניות „בריטיש פטרוליום" לציבור, בסך 12.4 מיליארד דולר.

חברת הברוקרים „פרסט בוסטון" הודיעה גם היא כי סבלה הפסדים גדולים, אך לא נקבה בסכום. אומדים את הפסדיה ב־60 מיליון דולר.

הפסדי השווייצים

יוסף אלפרין, כתב „על המשמר" בשווייץ, מוסר:

בעלי המניות בשווייץ הפסידו במשבר הבורסות 20 מיליארד פראנק — זאת מסקנת חוקרי הבנק הנודע „וונטובל" מציריך. הם צופים ירידה בשיעור הצמיחה בשנה הבאה, מ־1.8 ל־0.8 אחוזים.

ירידה ב־22 נקודות

במחירי המניות בוול־סטריט נירשמה אתמול לאחר התאוששות קצרה שהתבססה על ציפיות לעליה מחודשת בשער הדולר. בשעת הנעילה בוול־סטריט נירשם דאו־ג'ונס של מניות תעשייתיות ב־22.05 נקודות נמוך יותר מבשעת הנעילה ביום ב', ועמד על 1,878.15 נקודות, על פי סיכומי נעילה בלתי־רשמיים.

הסברה הכללית היא כי משקיעים מאוכזבים מחולשתו של הדולר, ומהימנעותה של וושינגטון להסכים על תוכנית לצימצום הגרעון שבתקציב הפדראלי. (עי"ר)

פגישת התכנות לועידת מפ"ם לפעילי מפ"ם באיזור העמקים תתקיים ביום חמישי 12.11 בשעה 19.00 בסניף עפולה.
שימו לב — לשינוי בשעה — הבטיחו השתתפותכם!
הנר' — רכז איזור העמקים

ג'ון או איוואן

גראנט בסיום עדותו: „תעודת טרווניקי" לא הוצאה לנאשם

מאת מרדכי בן־ישל, כתב עתי"ם

התובע במשפט דמיאניוק בירושלים, עו"ד מיכאל שקד, טען אתמול, כי מומחה ההגנה, ד"ר יוליוס גראנט שהוצג כאן כמי שהיה הראשון שגילה את הזיוף ביומני היטלר, לא היה כלל ראשון, משום שמומחי המשטרה והתביעה בגרמניה גילו זאת לפניו.

שקד שאל את העד: יום לפני הפרסום בדבר הגילוי שלך, לפיו הנייר נעשה לאחר מלחמת העולם השניה, התקיימה מסיבת עתונאים בוויסבאדן בגרמניה, שם נמסר כי בכריכה, ובנייר נתגלו מלבנים אופטיים, דבר שהוכיח כי היומנים הם לא מזמנו של היטלר.

העד: כאשר קיבלתי את היומנים מן ה„סאנדיי טיימס" נאמר לי כי הכריכה, הדבק והחוטים הם מתקופה מאוחרת. לא נאמר לי דבר על הנייר עצמו. לא התייחסתי לדיווח על־הכריכה, משום שניתן לכרוך מחדש יומנים הכתובים על נייר ישן וביצעתי את הבדיקה באופן עצמאי, מבלי שידעתי דבר על מה שנתגלה, או לא נתגלה, קודם לכן בגרמניה.

שקד: בדרך כלל, שיטת העבודה שלך היא שאתה מקבל את כל המידע על מוצג שנמסר לך לבדיקה, לרבות מימצאים של מומחים אחרים, ואחר כך אתה מבצע את הבדיקות שלך?

העד השיב, כי הוא אמנם פועל כך.

התובע: אם כך לא נמסר לך שכבר בגרמניה גילו מלבנים אופטיים בנייר? העד חזר וטען כי לא נמסר לו דבר על כך, הוא עצמו גילה את המרכיבים האלה בתוך הנייר וחזר וטען שנמסר לו רק באורח כללי שהכריכה היא מתקופה יותר מאוחרת.

מי בעל התגלית

התובע הציג בבית המשפט תצלום של גליון ה„סאנדיי טיימס" מן ה־8 במאי 1983, בו נראה תצלום של העד גראנט ובו נמסר על הגילוי שלו בקשר לנייר עליו נכתבו „יומני היטלר". ביחד עם זאת הופיעה כתבה על הגילוי בגרמניה בעניין הכריכות והעמוד הראשון של היומנים, ושנמסר במסיבת עיתונאים כי הכריכה והעמוד הראשון הם מתקופה שלאחר מותו של היטלר.

העד אמר, כי הוא בדק את הנייר ולא התייחס לכריכות. הוא לא יודע על בדיקות של הנייר בגרמניה והוסיף כי נפגש עם נציגי התביעה הגרמנית בקונגרס של בודקי מיסמכים בארה"ב ולא נטען לפניו כלל בעניין הגילוי שלו.

לאחר מכן, חקר התובע שקד את העד בקשר לחתימת דמיאניוק, המופיעה על מיסמך טרווניקי, היא תעודת השירות שהוצאה לדמיאניוק ב־1942. כידוע הצהיר המומחה גראנט כי הוא משוכנע שהחתימה של דמיאניוק על אותו מיסמך איננה חתימתו של הנאשם.

שקד הזכיר לעד את הופעתו במשפט באנגליה, כמומחה לחתימות, במשפט של שוד. התובע גם ציין בפני העד שהוא, העד גראנט, הירצה על הפרשה הזאת בפני קונגרס האיגוד של בודקי מיסמכים.

העד אישר את הדברים האלה.

חשוד זוכה

שקד סיפר לבית־המשפט, כי מדובר בפרשת שוד בשנת 1974 באנגליה, שם טען הנאשם בשוד לאליבי והגיש מיסמך להוכחת האליבי.

אותו נאשם טען, כי בזמן שאירע השוד הוא קנה כלי עבודה בחנות וחתם על קבלה, אותה הציג כעדות.

המומחה גראנט בדק את החתימה על הקבלה ומצא, כמו שמצאה המשטרה, שהחתימה שונה מחתימותיו של הנאשם בפני חוקרי המשטרה. אולם לאחר מכן במחשבה שניה הזמין את העד אליו וחקר אותו על נסיבות החתימה. נתברר כי העד חתם כאשר החזיק בידו האחת את כלי העבודה שקנה במשקל של 11 ק"ג ובידו השניה חתם כשהקבלה מונחת לפניו בצורה אלכסונית על דלפק. גראנט שיחזר את תנאי החתימה במעבדה שלו והעד חתם והתברר, כי בחתימה היו אותן סטיות שנתגלו על הקבלה שבמחלוקת.

בעקבות זאת, טען גראנט כי אותו נאשם בשוד אמנם חתם על הקבלה. האליבי של הנאשם נתקבל והאיש שוחרר.

שקד קרא מנייר העבודה של גראנט בו הוא אומר, כי במקרים מסויימים כאשר ישנם תנאים אחרים, חתימתו של אדם עשוייה להיות שונה מחתימתו הרגילה. שקד פנה לעד ואמר לו אני מציג בפניך היפותזה: במחנה טרווניקי גייסו חיילים מקומיים ואחרים לאס. אס. הנפיקו להם פריטי לבוש ודברים אחרים כמו לכל טירון בצבא. מתחת לגליון בו מפורטים פריטי אספקה אלה מופיעה חתימה. החייל חותם, כאשר כל פריטי הלבוש, הנעלים, הקסדה ודברים אחרים בידו. האם חתימתו במקרה כזה לא תהיה סוטה מחתימתו הרגילה? הסניגור התנגד להצגת השאלה הזאת בטענה שהיפותזה לא הוכחה וזו שאלה בחלל ריק. התובע טען, כי ניתן להעלות היפותזה כזאת בפני עד מומחה. בית המשפט, לאחר דיון, התיר את השאלה.

חתימה ישרה ומסודרת

העד השיב, כי אין דמיון במצב בו חתם דמיאניוק על התעודה לבין מקרה השוד שהוא רק דוגמא. מן החתימה של דמיאניוק ניתן לראות כי היא נכתבה על הצד המיועד לחתימה בצורה ישרה ומסודרת ולא ניכרים שום סימנים של לחץ. הוא חתם בהיותו במצב נורמלי בהחלט ולא היה מקום לסטיות, טען העד.

התלתל באות „די"

בהמשך החקירה הנגדית שאל התובע עו"ד שקד את העד יוליוס גרנט מה היה הגורם העיקרי שהביא אותו למסקנה, כי חתימת דמיאניוק על תעודת טרווניקי איננה חתימת הנאשם.

העד השיב כי התלתל מעל האות „די" הראשון בשם מופיע רק בחתימה זו. בכל יתר החתימות המקוריות של דמיאניוק, התלתל הזה איננו מופיע. העד גם הזכיר כי החתימה הקרובה ביותר של הנאשם לחתימה על תעודת טרווניקי, הינה זו המופיעה על רשיון הנהיגה שלו בגרמניה משנת 1947, התלתל הזה לא מופיע שם וכן גם לא ביתר הדוגמאות של חתימתו.

העד הוסיף, כי הוא מצא כמובן גם הבדלים אחרים בין החתימה שבטעיון לבין יתר החתימות, כפי שפרט בעדותו הראשית.

התובע: נניח שיבוא אדם ויאמר כי הוא האיש שחתם על מסמך, למרות שאתה קבעת שהוא לא חתם. מה היתה אז עמדתך? לאחר שנדחתה התנגדותו של הסנגור שטען לשאלה היפותטית זו, השיב העד: הייתי מבקש ממנו חתימות נוספות כו במקום כדי לבחון את העניין מחדש.

כאן הציג התובע בפני העד את תשובתו של הנאשם בעניין חתימתו במשפט שהתנהל נגדו בארה"ב ב־1978. באותו משפט הוצגה בפני הנאשם תעודת טרווניקי עם חתימתו. הוא אמר אז, כי כך הוא כותב את שמו, אך לא הוא חתם על התעודה. העד השיב, כי במקרה כזה הוא היה עומד [illegible] את משקל קביעתו שהעד לא חתם על התעודה.

העד נשאל בעקבות זאת על קביעתו בחוות הדעת שלו שהחתימה [illegible] על תעודת טרווניקי נכתבה מעל סימני החלודה של [illegible] על התעודה. זה התובע שאל את העד כיצד גילה שאמנם החתימה היא מעל לסימני המהדק והוא השיב: כי בדק זאת בקרני אינפרא־אדום. בבדיקה זו, אמר, אפשר לראות הפסקות בקווי החלודה בכל מקום שישנה הצטלבות עם קווי החתימה והדבר מוכיח, כי החתימה היא מעל לקווי החלודה.

התובע: מדוע לא צילמת זאת ולא הבאת לנו את המימצא לבית המשפט?

העד: צילום כזה לא היה יוצא מוצלח, מאחר ומדובר לא בשני סוגי כיתוב, אלא בכיתוב על קו חלודה.

בתחילת החקירה הנגדית, הקדיש התובע שאלות רבות לעניין סימני המהדק שנמצאו, לטענת ההגנה, על מסמך טרווניקי. הוא אמר, כי הוא מרחיב את היריעה בעניין זה, משום שהסנגור מתכוון להוכיח שמהדק כמו זה שסימניו הופיעו על התעודה, לא היה כלל בשימוש במחנה טרווניקי ב־1942. ביום שני מסר התובע לעד מאמר המתייחס למהדקים כדי שיקרא אותו ויביע את דעתו עליו. ביום שלישי בבוקר אמר העד כי קרא את המאמר וציין כי המאמר מתייחס לחומר מיושן המתאר מהדקים עד 1924.

קביעה חד משמעית

העד אמר בתשובה לשאלה אחרת, כי התמונה על תעודה דומה הודבקה בצורה לא ישרה והחותמת אינה המשך ישיר של החותמת על התעודה אותו דבר גילה גם בתעודת טרווניקי. העד אמר, כי התמונות האלו, הודבקו בדבק חלש וכנראה נותקו. הוא הסתייע בכך בבדיקת תעודה נוספת שעליה אין תמונה אולם מצא משטח דבק במקום שתמונה צריכה להופיע. העד אמר, כי אחת המסקנות שלו היא שאין כל בסיס שהתמונה על תעודת טרווניקי היא תמונת הנאשם. העד נשאל שאלה מסכמת, בה נתבקש לומר אם על סמך כל הבדיקות שעשה בתעודת טרווניקי הוא יכול לקבוע אם תעודת השרות הזאת הוצאה לנאשם.

לאחר שהשופט דחה את התנגדות התובע לשאלה, נשאל העד שוב אם מסמך טרווניקי הוא תעודת הזהות הצבאית של הנאשם. העד השיב בשלילה, הוא ביסס את הנחתו זו על המימצאים הבאים: התצלום על התעודה לא היה עליה קודם לכן, והוסיף, כי בעיקר הוא היה מושפע מכך שהחתימה על המסמך איננה חתימתו של הנאשם.

הטור השבועי

בועדה לגימלאים התקציביים

הוועדה שהוקמה בתוקף הסכם השכר בשרותים הציבוריים קיימה ישיבתה השניה, בניגוד למובטח, לא הביאו נציגי האוצר הצעות קונקרטיות לפתרון בעיית שחיקת הפנסיה. לאור הדרישות הנמרצות לועדה מהסתדרות הגימלאים ומן הפנסיונרים התקציביים, קבעה הוועדה לסכם את הדיון בהשלמת פצוי השחיקה עד ראשית דצמבר 1987. בקרב הסתדרות הגימלאים מתגבשת הצעה כי אם הוועדה לא תחליט בקרוב החלטות ממשיות לבצוע יש לנקוט בצעדים ארגוניים.

ועדת ששינסקי מעוררת דאגה—

„אנו מלווים את עבודתה של הוועדה לרפורמה במס הכנסה בראשותו של פרופ' ששינסקי בדאגה מרובה, אמר אוריאל אברהמוביץ, יו"ר הסתדרות הגימלאים בדבריו במועצת ארגוני גימלאי „מקפת". הולכות ומתרבות השמועות בכלי התקשורת כי הוועדה מתכוונת לפגוע במערך הסוציאלי בארץ ע"י הטלת מס על קצבאות הביטוח הלאומי. בתור גימלאים נאבק נגד כל פגיעה בקצבאות הזיקנה הצנועות עם צירופן למעגל התשלומים החייבים במס. נגייס את הנהגת ההסתדרות ואת השדולה בכנסת להגנה על רמת חייהם של הגימלאים. במקרה הצורך יפגינו המוני מקבלי הקיצבאות את כוחם הארגוני. לדעתנו יש לחתור לשפור מצבם הכלכלי של הגימלאים ובודאי לא ניתן להרע אותו", סיים אוריאל אברהמוביץ.

בסניפים —

תל־אביב — בשכונת התקוה התקיימה אספת גימלאים בבית ההסתדרות. השתתפו עשרות גימלאים תושבי השכונה. חה' זאב קאופמן מזכיר מועצת הפועלים בירך והבטיח לעזור בפעולות הארגונית והתרבותית. בשם הסניף בירך חה' אברהם וזיבר על הצורך בהתארגנות ופעולות הגימלאים. נוכחו גם יוסף צרניו ובן עמי ארליך חברי מזכירות המועצה.

קרית טבעון — ב־2 בנובמבר ש.ז. התקיימה אספת הסברה בהשתתפות מזכיר ותיקי התנועה גימלאים במחוז חיפה חה' מרדכי זילברשטיין. בדיון השתתפו רבים ונשאלו שאלות במיוחד על אי ביצוע החלטות הועדה המרכזת בענין גימלאי „נתיב", „מקפת" ותקציביים. הנחתה חה' פרידה אורלי מרכזת ותיקי התנועה.

יציבי סולל בונה וחרות — ב־4 בנובמבר ש.ז. התקיימה אספה רבת משתתפים של גימלאי היציבים החיה; בן ציון האוז, ושמואל שפירא מסרו דין וחשבון ובמקום נבחר ועד לאזור חיפה והקריות והם: אשורי, טברי, משה בירנשטק, דוד אליעזר, בן ציון האוז, (מזכיר) אברהם זילברשיץ, חיים קראוז, ושמואל שפירא.

גימלאי הועד הפועל — יום עיון נערך ב־25 באוקטובר ש.ז. במכון לבון ביוזמת המחלקה בועדת עובדים ומקומות עבודה וועד גימלאי הועד הפועל. פתח חה' ל. שדה בהסברת תכנית היום, חה' ירוחם משל הרצה ושוחח שעה ארוכה עם המשתתפים על נושאים אקטואליים. הוא גם ענה על שאלות חברים והבטיח את עזרתו בהגברת הפעילות החברתית והתרבותית. התקיים גם סיור מודרך במחלקות השונות של המכון והוסברו דרכי פעולתו. חה' ירום גלני הרצה על הנושא הגימלאים ותנועת העבודה. חה' משה ברטל הרצה, על בטחון סוציאלי וקרנות הפנסיה. דברי סיכום השמיע חה' יחזקאל גדעוני ול. שדה. הוסכם על דעת כל המשתתפים להמשיך בארגון ימי עיון.

גימלאי מפ"ם בירושלים — ב־19 באוקטובר ש.ז. התכנסו כמה עשרות גימלאי מפ"ם במועדון יצחקי סביב שולחנות ארוכים. השופט בדימוס זאב נבגי הנחה, וחה' צבי אטלס חבר מזכירות הסתדרות הגימלאים הסביר את הפעולות הנעשות. חה' אטלס דיבר על הסכם השכר שנחתם בו הגימלאים יקבלו כמו כולם תוספת חודשית של 75 ש"ח. ישלמו מקומות לגימלאים לפי נספח א' של ההסכם תוחלתו מ־1 באפריל 1989. הוא גם התייחס לפעילות שמגלים מספר חברים המציעים לצאת ברשימה מיוחדת והסביר את דעתו השלילית בנושא זה. גם הקדיש דברים על בעיות בתי אבות והטיפול בפרט. בדיון השתתפו חברות; קובלנוב, להמן הילדה, והחברים: צוקרמן, ופרום ברנשטיין.

כינוס ארצי של יו"ר סניפי הסתדרות הגימלאים — ביום שני 16 בנובמבר ש.ז. בשעה 9.00 בבוקר יתקיים כנוס ארצי של יו"ר סניפי הסתדרות הגימלאים באולם הישיבות קומה ד' בבנין הועד הפועל של ההסתדרות רח' ארלוזורוב 93 ת"א. החברים מתבקשים להשתתף בישיבה ולדייק.

האוניברסיטה הפתוחה — הפרוייקט המשותף של הסתדרות הגימלאים והאוניברסיטה הפתוחה יצא לדרך. בתחילת חודש נובמבר ש.ז. נפתחו „במכון לבון" הקורסים הבאים: תולדות עם ישראל, אנגלית, ערבית, אמנות, פילוסופיה ופסיכולוגיה. בקורסים משתתפים 75 גימלאים.

אנו מציינים בהערכה את שיתוף הפעולה של האוניברסיטה הפתוחה שמקדישה מאמצים להצלחת הפרוייקט. תודתנו ל„מכון לבון" על שהעמיד לרשותנו את האולמות. [illegible] לקיום הלימודים בתוכנית המוהלת הסתדרות הגימלאים. להרחיב את הלימודים לגימלאים ביתר ערי הארץ. המעוניינים להצטרף ללימודים יכולים לפנות למרכז הסתדרות הגימלאים רח' ארלוזורוב 93 קומה ד' חדר 407 בכל ימי השבוע משעה 9.00 עד 11.30 בצהריים.

ארגון גימלאי „משען" — מזכירות ארגון גימלאי „משען" שהתכנסה בבית אבות בגבעתיים החליטה:
א. לפרסם גילוי דעת לקראת חגיגות היובל של „משען".
ב. לקיים מסיבה לכל חברי הארגון לכבוד היובל.
ג. לקיים דיון עם מוסדות „משען" בדבר זכויותיהם של גימלאי „משען" במוסדותיו. מוסר חה' משה סמולר יו"ר הארגון.

נשיא ארה"ב רונאלד רייגן בברכו אתמול את נשיא ישראל, חיים הרצוג, בחדר המזרחי של הבית הלבן, לשם הועבר הטקס מגן הוורדים, מחמת הגשם. (צילום איי.פי.)

מחוייבות ארה"ב לשלום במזה"ת במוקד ברכת הנשיא רייגן להרצוג

מאת דליה רפאל, כתבת „על המשמר" בארה"ב

וושינגטון. — קבלת־הפנים הד מפוארת לנשיא הרצוג ורעייתו בבית־הלבן לא זכתה בשיתוף־פעולה של מזג־האוויר הוושינגטוני. גשם שוטף אילץ את המופקדים על הטקס, שהיה אמור להתקיים בטקסיות רבה בגן־הוורדים, להעבירו אל האגף המזרחי בבית הלבן.

במקום מאות מוזמנים, נכחו כ־30 איש ועשרות כתבים וצלמים. מצמרת הממשל האמריקני נכחו שולץ, ויינברגר וקארלוצ'י ומהצד הישראלי השגריר ודיפלומטים נוספים.

לאחר שסקרו משמר נחתים מצריעים ותופים, נכנסו שני הנשיאים ורעיותיהם לאולם והושמעו שני ההימנונים.

מחוייבות לתהליך השלום

הנשיא רייגן בירך את הנשיא הרצוג ורעייתו על ביקורם ההיסטורי — ביקור ממלכתי ראשון של נשיא ישראלי בארה"ב. הוא הדגיש את יחודיות מועד קיומו, בשנת ה־40 לקיומה של מדינת ישראל. הוא ציין, שהאמריקנים גאים על כך, שארה"ב היתה המדינה הראשונה שכוננה יחסים דיפלומטים עם ישראל הצעירה.

רייגן חזר על מחויבות ארה"ב לתהליך השלום במזרח התיכון, עד להשגת הסכם, ש„יבטיח קיום בבטחון לישראל ולשכנותיה" ופתרון לבעיה הפלשתינית.

הנשיא הרצוג השיב בדברי תודה חמים לריגן על תמיכתו בישראל, והוסיף: „יש הסכמה ותמימות דעים בישראל באשר לשאיפה לשלום ובאשר למו"מ ישיר עם מדינות ערב, אך יש לנו ויכוח פנימי באשר לדרכים ולתהליכים להשגת השלום."

איפה אנשי „קול ישראל"?

בשיחה עם כתבים ישראליים, הציג הנשיא את הערכתו, שנושא השלום יהווה, לראשונה בתולדות ישראל, מרכז מערכת הבחירות הקרובה.

בתום הביקור, התעניין הנשיא רייגן בעניין היעדרם של אנשי התקשורת הישראלית המשודרת. הנשיא הרצוג הסביר, כי הטלוויזיה והרדיו בישראל שובתים ואינם מסקרים את האירוע.

הנשיא רייגן: „למה הם שובתים?" הנשיא הרצוג: „זהו מאבק מקצועי".

ועידת רבת־עמון

לאחר הטקס בבית־הלבן, נפגשה פמליית הנשיא עם צמרת המימשל האמריקני, לשיחה של כשעה, שנסבה בעיקרה על תהליך השלום. הרצוג מסר לכתבים הישראליים, כי בכללן בה נושאי יהדות בריה"מ ויהדות המצוקה.

לדברי הנשיא, עוקבים האמריקנים בעניין אחר ועידת הפיסגה הערבית, ויחליטו על מהלכם הבא בנושא תהליך השלום לאחר שתסתיים ובהתאם לתוצאותיה.

הרצוג נפגש, למשך כרבע שעה, עם הנשיא רייגן בארבע עיניים.

הגזמה בסיקור אירועי הגדה

לארוחת הצהריים, ארח שר־החוץ האמריקני שולץ את הנשיא הרצוג ופמלייתו. במהלך הארוחה, אמר הרצוג, בין השאר, כי „הפלשתינים אינם חופשיים לבטא את דעתם האמיתית, כיוון שהם חיים בצל איומי הטרור. מה שהם אומרים באופן פרטי, דברים שלעתים מעוררים תקוות גדולות, אין הם מעיזים לבטא בפומבי, מחשש לחייהם — אמר.

בשעת סגירת הגליון, מופיע הנשיא הרצוג לפני ישיבה המשותפת של שני בתי־הקונגרס.

כל אזרח בריטי יורשה לשאול „האח הגדול" מה הוא יודע עליו

מאת דפנה ורדי, כתבת „על המשמר" בבריטניה

לונדון. — החל מהיום, יוכלו תושבי בריטניה לנצל את זכותם לבדוק כל מידע שיש עליהם במחשבים של חברות שונות, פרטיות וממשלתיות. לפי החוק החדש, הנכנס היום לתוקפו, חייב כל המחזיק מידע ממוחשב על אנשים פרטיים להירשם במשרד מיוחד, ולהציג את המידע לאזרח, שבו מדובר בכל אימת שיתבקש. היחידים הפטורים מתקנה זו הם השירותים הסוציאליים והרפואיים, וכן בתי־משפט ושלטונות המס.

שלטונות בריטניה מעריכים, כי יש עדיין יותר מ־100,000 חברות שלא נרשמו ולא דיווחו על המידע שברשותם, למרות שמעתה זו עבירה פלילית. צוות של 13 אנשים בודק את החברות השונות, ומהיום, יוכלו הרשויות לתבוע לדין כל חברה שלא נרשמה. אזרחים החושדים שחברות מסוימות מחזיקות מידע בלתי־[illegible] יכולים להתלונן, ומרכז הרישום יבדוק את העניין ויתבע את האשמים לדין.

מצפים, שהחוק החדש יגרור תלונות רבות על רישומים לא־נכונים, שכן עוד לפני כניסת החוק לתוקפו, הגיע קצב התלונות לאחת ביום. עיקר התעניינות של האזרחים היא המידע בנושא אשראי, כאשר חברות סירבו להעניק להם אשראי.

60 אלף עובדי מדינה „יפוטרו" בבריה"מ במסגרת תוכנית „יעול"

מוסקווה. — 60,000 עובדים של משרדי ממשלה, שמרכזם במוסקווה, יאבדו את מקומות עבודתם עד 1990, במסגרת תוכנית „יעול" שכבר עורר קבלנות קשות בקרב אלה שפוטרו. — מסר העתון „התעשייה הסוציאליסטית".

בידיעה נאמר, כי 680 עובדים בשני משרדים תעשייתיים, שמוזגו לא מכבר, קיבלו [illegible] הודעות פיטורין, ורוב המפוטרים הביעו את דעתם, כי פיטוריהם אינם מוצדקים. „אחרים עומדים בתור — כל המשרדים התעשייתיים יצמצמו עד 1990 את צוות העובדים שלהם ב־50 אחוז. כ־60,000 עובדים יעזבו את מקומות תעסוקתם הרגילים," כתב העתון.

העתון מציין, כי ריכוז המינהל הביורוקראטי גרם לכך, ש־18 מיליון איש — 15 אחוז מכוח־העבודה הסובייטי — עובדים במנגנון המינהלי הממשלתי הנרחב.

על־פי הרפורמות הכלכליות של גורבאצ'וב, חייבים משרדי הממשלה לייעל את כוח־העבודה שלהם, כך [illegible] עם תחייה לתלות־עצמית גדולה יותר עם ביטול [illegible] של [illegible] ממשלתיים למפעלים המובלים מהפסדים. מכיוון שאבטלה איננה אמורה להיות קיימת בבריה"מ, חייבת המדינה למצוא תעסוקה חדשה לכל העובדים המפוטרים. אולם, אלה שפוטרו עד עכשיו אינם מרוצים ממקומות ותעסוקה החדשים שאליהם הועברו.

אחדים מהמפוטרים קבלו, כי הועברו לתפקידים בעלי שכר נמוך יותר, למרות כישורים גבוהים ולמרות שבמקומות עבודתם הקודמים זכו להערכה. (עי"ר)

אנשים ואירועים

תינוקת הוחזרה לאמה, — יהודיה מארה"ב, לאחר שהוסתרה ע"י אביה תושב הגדה

בית המשפט העליון התיר אתמול לפירסום פרשה שבה הסתיר אב מוסלמי, תושב הגדה, את בתם המשותפת מעיניה של רעייתו, צעירה יהודיה מארה"ב. בשבוע שעבר הוחזרה הילדה לידי אמה וחזרה איתה לביתם שבניו־ג'רסי. היה זה לאחר שמוכתר הכפר הערבי שיכנע את אביה של הילדה זאת בני משפחתו להחזירה לידי האם.

בני הזוג נישאו לפני 5 שנים. בעקבות הנישואין, קיבל הבעל אזרחות אמריקנית. במרץ 1987 הציע הבעל לאישתו שהילה תגיע עם אחד מקרובי המשפחה לבית הוריו בכפרו, כדי שתכיר את משפחתו ותדע היכן נולד. בין בני הזוג הוסכם שהילדה תישאר בארץ בכפר הערבי, במשך לא יותר מחודשיים ולאחר מכן, תשוב לארה"ב. הילדה הוצאה לישראל ומאז, סרב האב בתירוצים שונים להחזירה. הוא סיפר לאישתו המודאגת שנישארה בארה"ב שהילדה איננה יכולה לחזור לארה"ב בשל החגים המוסלמים. אחר כך הבטיח לה שהוא יביא את בתם עימו, כשיחזור לארה"ב. האב חזר לארה"ב אך הבת נשאר אצל משפחתו בארץ, בגדה המערבית.

כצר לה פנתה האם לעו"ד רקפת כרמון מניו־יורק וזו יעצה לה לפנות לבג"ץ בישראל. האם פנתה לבג"ץ באמצעות עו"ד ראנטו יארק.

בג"ץ הוציא לפני 3 שבועות צו על תנאי המורה לאב להביא את בתו בפני השופטים, אך לפני שהספיק לעשות זאת, שכרה האם חוקר פרטי ששכנע את האב להחזיר את בתו לידי האם.

האם טענה בעתירתה לבג"ץ שיש חשש שבתה תוברח ע"י האב לירדן.

(עתי"ם)

מחקר לגילוי הקשר שבין תזונה למופרעות בקרב בני־נוער

מאת דפנה ורדי, כתבת „על המשמר" בבריטניה

לונדון. — אחד המרכזים הגדולים בבריטניה לטיפול בהפרעות התנהגות של בני־נוער ישתתף בקרוב באחד המחקרים הגדולים, שמטרתו לבדוק את התיאוריה, לפיה יש קשר בין תזונה להפרעות בהתנהגות.

המחקר יבוצע על־ידי החברה הבריטית לרפואה תזונתית וישתתפו בו 150 תלמידים. מחציתם יקבלו רק מזון בעל ערך תזונתי גבוה, בהתאם לרישום מדויק, שינוהל על־ידי מארגני המחקר. על המחצית השניה של התלמידים לא יוטלו כל הגבלות והם יוכלו להמשיך לאכול כפי שנהגו בעבר.

מנהל בית־הספר מבטיח, כי לא ימנע מהתלמידים שישתייכו לקבוצה המבוקרת טבלת שוקולד ממעם לטעם.

שוודי שהבריח נשק לאיראן השתמש במטוסי הסי. איי. אי

מאת דפנה ורדי, כתבת „על המשמר" בבריטניה

לונדון.— איש העסקים השוודי קארל אריק שמיטץ, שהבריח נשק לאיראן, השתמש במטוס של החברה, שבשירותיה השתמש אוליבר נורת להעברת טילים למימשל של האייטולה חומייני — מוסר „טיימס" הלונדוני.

שני מטוסי ה„בואינג 707", אשר הוטענו בצפון־צרפת בשנת 1985, היו של חברת „לוג'יה איירווייס", אשר לפי דו"ח טאוור, היתה בשליטת ה„סי־איאיי." מידע זה, כך נאמר, מקורו במסמכים שהושגו במהלך חקירה על עיסקות לא־כשרות של החברה לייצור נשק, „בופורס".

המסמכים גם מעידים כי שמיטץ סייע בשלוש השנים האחרונות לאיראן להקים מפעל תחמושת משלה.

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 10.11.87

מטבע	היחידה	בנקנוטים: קניה	בנקנוטים: מכירה	העברות והמחאות: קניה	העברות והמחאות: מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1	—	—	1,6906	1.7118	1.6996
דולר אמריקני	1	1.52	1.59	1.5503	1.5697	1.5593
מרק גרמני	1	0.92	0.96	0.9371	0.9488	0.9406
לירה שטרלינג	1	2.73	2.86	2.7797	2.8144	2.7974
פרנק צרפתי	1	0.26	0.28	0.2749	0.2783	0.2766
ין יפני	100	1.14	1.20	1.1622	1.1767	1.1676
גילדר הולנדי	1	0.82	0.86	0.8333	0.8437	0.8364
פרנק שווייצי	1	1.12	1.17	1.1374	1.1516	1.1447
כתר שבדי	1	0.25	0.27	0.2584	0.2616	0.2596
כתר נורווגי	1	0.24	0.25	0.2442	0.2472	0.2457
כתר דני	1	0.24	0.25	0.2428	0.2458	0.2439
מרק פיני	1	0.37	0.39	0.3791	0.3839	0.3816
דולר קנדי	1	1.16	1.21	1.1767	1.1914	1.1835
דולר אוסטרלי	1	1.02	1.10	1.0566	1.0698	1.0631
ראנד דרום אפריקני	1	0.48	0.80	0.7948	0.8047	0.7994
פרנק בלגי	10	0.43	0.46	0.4477	0.4533	0.4492
שילינג אוסטרי	10	1.30	1.37	1.3280	1.3446	1.3367
לירה איטלקית	1,000	1.24	1.32	1.2686	1.2844	1.2735

על היום

11.11.87

רוצחים ומתנצלים

המחתרת האירית הרפובליקנית מזהה אזרחים חפים מפשע עם „מכונת המלחמה הבריטית". יום הזיכרון לחללי־המלחמות נוצל באופן ציני לזריעת טרור. על הכוונת, נכון לעכשיו, ההסכם האנגלו־אירי ועונש מוות לטרוריסטים

מאת דפנה ורדי, לונדון

הפיגוע האחרון בצפון־אירלנד ממשיך להסעיר את הרוחות באירלנד ובבריטניה. מספרם של הנפגעים ועיתויו — טקס יום הזיכרון לחללי־המלחמות, תרמו לתחושת הזעזוע בציבור הבריטי והאירי.

שלושה זוגות נשואים בשנות השישים, ואחות בת 20 אשר ביקשו למצוא מחסה מהרוח ליד קיר סמוך נהרגו, ו־61 איש נפצעו בהם תינוקת בת שלושה חודשים. הם היו בין ההמונים שהתאספו במקום לקראת טקס הזיכרון השנתי.

כל רשתות־הטלוויזיה חזרו והקרינו פעמים רבות במשך היום ראיון עם אביה של האחות הצעירה שנהרגה כשהיא אוחזת בידו. מר ווילסון חזר ותיאר את רגעיו האחרונים עם בתו, ואמר כי אינו מרגיש כעס. הוא מאמין כי הכל חלק מתכנית גדולה יותר אותה אינו מבין. אך הוסיף שאם לא היה מאמין היה מתאבד מצער.

הם רצו רק חיילים

טקס־האזכרה שתוכנן להתקיים בעיר הסמוכה בוטל, בשל הודעה על מטען חומר־נפץ, שבסופו של דבר פורק ללא נפגעים.

למעלה מעשרים־וארבע שעות לאחר הפיגוע הודיעה המחתרת האירית „אי.אר.אי" שהיא נושאת באחריות להרג. בהודעה שפורסמה טענו אנשי ה„אי.אר.אי.", כי התכוונו להרוג אנשי צבא וביטחון ולא אזרחים. אך לטענתם, המטען שאמור היה להתפוצץ באמצעות שלט־רחוק, הופעל בגלל המכשירים האלקטרוניים של אנשי הביטחון שהיו באזור.

טענה זו עוררה תגובות ציניות וזעמות בבריטניה ובאירלנד, שכן אין ספק שהאזרחים בעיר התנהגו בדיוק כפי שהם נוהגים בכל שנה בטקס־האזכרה. ברור היה הן לתושבים והן לאנשי ה„אי.אר.אי", שליד אותו קיר בו הוטמן מטען חומר־הנפץ יעמדו אזרחים חפים מפשע. יתרה מזאת, שרותי־הביטחון טוענים, כי באזור לא היו כלל מכשירים אלקטרוניים שיכלו להפעיל מטען חומר־נפץ.

למרות התגובות הציניות, העובדה שאנשי המחתרת האירית טרחו למצוא כל־כך הרבה הסברים גם אם לא מוצלחים, מראה שהם חרדים למעמדם בציבור האירי. מיד לאחר הפיגוע, הן בצפון־אירלנד והן ברפובליקה החלו רבים לדרוש עונש־מוות לטרוריסטים.

אפילו מגינם הקבוע של אנשי המחתרת, ג'רי אדמס, העומד בראש הזרוע הפוליטית של ה„אי.אר.אי", לא מצא הפעם מלים להצדקת הפיגוע. בהודעתו הוא הביע צער על ההרוגים ותנחומים למשפחות הנפגעים. בעבר, היה רק מקרה אחד בו ה„שין־פיין" לא התייצבה להגנת ה„אי.אר.אי.", גם כן כאשר המדובר היה בפיגוע אכזרי.

בחזרה לשנות השבעים

צורת פיגוע זו של ה„אי.אר.אי." מהווה במידה מסויימת חזרה לדרך פעולתם בשנות השישים והשבעים, כאשר דגלו בשיטת האלימות ללא־אבחנה. בעשר השנים האחרונות, נראה היה שחל שינוי בגישתם של מנהיגי הארגון, אשר עשו מאמץ ניכר להגביל את הפיגועים שלהם לאנשי צבא וביטחון אולם ויהר כחלק מ„מכונת המלחמה הבריטית".

לפחות על־פי התגובות הראשוניות, נראה ששינוי זה יעלה להם במחיר הפופולריות שלהם, וזאת למרות נסיונותיהם הכושלים להאשים את אנשי־הביטחון בהפעלת מטען־החבלה. במשך זמן רב אנשי ה„אי.אר.אי." הקדישו מאמצים לשיפור תדמיתם בציבור, מטרה אותה הצליחו להשיג לפחות בצורה מוגבלת, כאשר הראו שאין כוונתם לפגוע באנשים חפים־מפשע.

בפיגוע האחרון היה מספר הנפגעים הגדול ביותר מזה חמש שנים. עמו מגיע מספרם של ההרוגים בצפון־אירלנד בעשרים השנים האחרונות ל־2,612 איש, מהם 1,806 אזרחים.

עם שוך ההלם הראשון, החל בצפון־אירלנד ובבריטניה גל חדש של ביקורת על יעילותו של ההסכם האנגלו־אירי אשר נחתם לפני כשנתיים. ההסכם שנחתם בין בריטניה לאירלנד הבטיח את שיתוף הפעולה בין שתי המדינות בכל הנוגע לצפון־אירלנד.

מאז נחתם ההסכם, רבים בצפון־אירלנד וברפובליקה־האירית טוענים, שהוא לא יוביל לשום הסדר של קבע ולא יסייע להפסקת האלימות המתמשכת.

אפילו יוזמי ההסכם, כמו השר הבריטי לענייני צפון־אירלנד טום קינג, עמדו במצב לא נוח כאשר נשאלו על ידי עיתונאים לדעתם על חלקה של אירלנד בשמירה על הביטחון בצפון.

הספקות בנושא זה גברו בסוף־השבוע, לאחר שפורסמו ידיעות לפיהן ראש־ממשלת אירלנד החליט להיכנע לטרוריסטים ואישר תשלום כופר־נפש לחוטפיו של רופא־שיניים מדבלין, אשר הצליחו במשך למעלה משבועיים להתחמק מהמשטרה.

שועל הגבול משתולל

רק לאחר שנמלט משוביו המסתובבים עדיין חופשיים, פורסם באירלנד כי ראש־הממשלה, מר צ'ארלס הוהי, אישר תשלום כופר־נפש כפי שדרשו החוטפים. לאחר שקרוביו קיבלו שתיים מאצבעותיו של בן־הערובה, יחד עם הודעה, כי אם לא ישלמו סכום של מיליון־וחצי לירות איריות גורלו של בן־הערובה יהיה בהתאם.

אחד החוטפים, דזי אוהר, המכונה „שועל הגבול", ממשיך להפיל את חיתיתו. אך בכל פעם שנדמה כי כוחות־הביטחון האירים קרובים ללכידתו הוא מצליח להמלט. השבוע, לאחר שניסה לרצוח את אשתו שהיתה שותפתו לבריחה הממושכת, הודיעה ממשלת אירלנד על פרס כספי גבוה לכל מי שיסייע בלכידתו.

נראה כי בניגוד לטענות לפיהן האירים לא רוצים לתרום את חלקם בשמירה על הביטחון בצפון, המצב בשטח הוא שגם־אם הם רוצים, יכולתם לפעול בצורה יעילה מוטלת בספק. אם הם לא מצליחים לעשות זאת בתוך שטח הרפובליקה־האירית, קשה להניח שיעלה בידם להיות יעילים בכל הנוגע לשמירה על הביטחון בצפון.

נראה כי „תרמו" לפיגוע תחושות זעם ותסכול בקרב ה„אי.אר.אי." לאחר שספינה שהובילה 150 טון נשק וחומרי חבלה מלוב ל„אי.אר.אי." נתפסה על ידי שלטונות צרפת. אך הצרפתים העלו סברה משלהם, לפיה המטען ששימש לפיגוע הועבר למחתרת האירית מלוב בהפלגה קודמת של אותה ספינה.

לאחר תפיסתה של ספינה זו העלו מקורות מודיעין בוושינגטון, פריז ולונדון השערה, לפיה מאחורי משלוח־הנשק עמד איתולה חומייני, אשר רצה שחלק מהנשק ותומרי־החבלה יועבר אל אנשיו הנמצאים באירופה, כדי לפגוע במטרות מערביות שונות כמחאה על התערבותן של מדינות מערביות במלחמה במפרץ־הפרסי.

הקשר לאיראן

בין אם השערתם של הצרפתים נכונה ובין אם לא, קשרי ה„אי.אר.אי." עם שליט לוב פורסמו פעמים אחרות בעבר. גם על קיומם של מחנות אימון משותפים לאנשי המחתרת־האירית ולארגוני טרור פלשתיניים בדרום־לבנון פורסם בעבר. הקשר עם יחידות טרור איראניות הפועלות באירופה הוא חדש, אם אכן סברה זו תתברר כנכונה.

נראה שקשריהם של אנשי המחתרת־האירית עם ארגוני טרור אחרים נמצאים בשיפור מתמיד. אך מעמדם בציבור האירי והבריטי נמצא בירידה. ויש להניח שהפיגוע האחרון יגרום לירידה נוספת, כפי שקרה לאחר פיגועים בקנה־מידה דומה בעבר.

באשר לממשלות בריטניה ואירלנד, נראה ששתיהן תעמודנה עכשיו תחת לחץ כבד לנקוט פעולה נגד הטרור בצפון־אירלנד. עד כה הסתפקו המנהיגים וראשי־הממשלות של שתי המדינות בהצהרות מחאה ותנחומים, אך לאחר שירגעו הרוחות יש להניח שפעולה כלשהי תידרש ולו רק כדי להרגיע את הרוחות.

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב
עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אנטר

על הפרק

אחרי הפיגוע, סליחה, טעינו

אמת ברגע של שתיקה

מאת דליה שחורי

השקט האלקטרוני המלטף אותנו שלא בטובתנו זה החודש השני מאפשר לנו להיות יותר קשובים לעצמנו. מדברים הרבה על הציבור האפאתי. להערכתי, האפאתיה לא התחילה היום, אבל היום, בגלל הדממה האלקטרונית, אפשר פתאום לשים אליה לב. לדבר על תופעה.

עד היום, כשמשהו קרה, היה הרדיו מודיע עליו אחת לשעה. משעה לשעה נוסף לידיעה עוד נדבך — של מידע, או תגובה שכנגד (שגם היא מידע) ואחר־כך תגובה על התגובה, לפעמים הכחשה או שתיים. לעת ערב טופל הנושא כ„מבט", שלפעמים רק סיכם ולפעמים הוסיף. כשהגיע תור העתונות הכתובה, היו לפניה חבילות־מידע שהצטברו במשך היום והיא הוסיפה את הנדבך שלה: במידע חדשותי, בפרשנות, בהארת זווית חדשה. כראיון, באיזשהו „גימיק".

כך התנהל לו העולם מבלי שמישהו שאל אם הציבור מעוניין בכלל בכמויות המידע — בדרך־כלל רק מקומי — שהטילו על ראשו. האם הפוליטיקאים, שרובם רתוקים מתרבות־הדיבור האנגלית וחפים ממטעני השכלה עודפים, היו רצויים בסלון שלו בכמויות מסחריות? האם ההתגוששות בין „ממשלת פרס" ו„ממשלת שמיר", שגרמה בסופו של דבר לדריכה במקום אבל עם הרבה רעש כל הזמן, הוסיפה פלפל לקשיי היום־יום של קיומנו? איש לא נעצר לשאול, כי לא היה זמן. היתה פעילות מסביב לשעון. כל השרים והדוברים, היועצים והעוזרים, הפקידים הבכירים וחברי הכנסת — אם להתייחס לעולם הפוליטי בלבד — עשו יד אחת בריצה המטורפת הזו לאף מקום. בסלונים של יום שישי נמאס כבר מזמן מהפוליטיקה. האם יש זכר לעייפות הזו בתקשורת? שאלה רטורית. לא רק שהתקשורת לא התעייפה, היא נטתה להרחיב את הטיפול החדשותי גם לנושאים מתחום התיאטרון והמוסיקה, האמנות, הספרות והבידור.

„זה מה יש"

שביתת הרדיו והטלוויזיה סיפקה לנו, מבחינה זו של ריצת השטן המטורף, רגע של שתיקה ורגע של אמת עם עצמנו. אין טעם לדבר על הרווח או על ההפסד שלנו מן השביתה. אלה הם רווח ו/או הפסד זמניים, שכן איש לא מעלה בדעתו שנמשיך להתקיים בלי רדיו וטלוויזיה. זה לא מעשי ולא אפשרי.

השאלה שיש טעם לדבר עליה היא האם איזשהו לקח שאפשר להפיק מן השתיקה. התשובה על השאלה האם יש לכלי התקשורת חלק בהיווצרות האדישות בציבור [illegible] חיובית, צריך להתחיל לחשוב איך [illegible] מוצר, שפחות יעלה על העצבים [illegible] אדישות היא תגובה של הגנה. אתה [illegible] פעם, מתרגז פעמיים, זה לא עוזר [illegible] השפעה על הדברים, אז אתה מפתח [illegible] פיל ואומר בטון של השלמה „[illegible] (ש) יש".

ציצ'ולינה, למשל

צריך, בתשובה על השאלה הזאת, [illegible] מליפול במה של אי־התבחנה בין ה[illegible]

> **התקשורת מערפלת את המציאות וקשה לדעת מה טיבם של הדברים. בסופו של דבר הם נחשפים בגודלם הטבעי אבל אז, לגבי הפתיים שהאמינו זה כבר מאוחר**

ב„שליח", המוסר בשורות רעות [illegible] הבשורות הרעות עצמן, שהתקשורת [illegible] אחראית להן. ניקח דוגמה: פרשת [illegible] צ'יצ'ולינה (שאגב, אני מסירה לה [illegible] הכובע). כואה לארץ לא היה [illegible] התקשורת, היא אכן הגיעה לכאן במלוא [illegible] ואביזריה. אבל לתקשורת היתה [illegible] סגוליתו: סיקור מלא וצמוד מגוחה [illegible] מצא פוח ומעשיה, גליות תמונות [illegible] בחלק מהעתונים צבעוניות. לכאורה [illegible] העתונות בנאמנות שרות לציבור [illegible] לדעת. והנה, באו מופעות צ'יצ'ולינה [illegible] הצביעו ברגליים. לא קנו כרטיסים. לא רצו לדעת מה היא עושה עם הנחש. אז אולי מה שהעתונות חושבת שמעניין את הציבור הוא דימוי בראש העתונאי, שאין לו קשר עם מה שבאמת מעניין את הציבור? אולי דווקא העתונות חיה בתוך בועה?

עוד דוגמה. „הערוץ החי" של אנשי הטלוויזיה שנערך בעפולה, שכמעט לא הצליח למכור כרטיסים. אנשי הטלוויזיה — לפחות רבים מאלה המופיעים על המסך — מהלכים בימים כתיקנם כטווסים בלתי מוכתרים בדמוקרטיה עממית. והנה, באה האפשרות לנגוע בהם, לטבול באורם, וכמעט אף אחד לא בא. ועוד דוגמה. עתון „חדשות", שבו כל הזמן קורים דברים מסעירים — לעומת שאר העתונים, ששם הם לא קורים. יש „אין" ויש „אאוט" ורק צריך לדעת את המשימה כדי להיות גם־כן „אין", כי זה הרי מתרחש באיזה מקום ואם תהיה מעודכן, תגיע. אנשים מתחשבים ברשימה, מתכננים לפיה, מסיקים מסקנות, מקבלים החלטות. האמנם? אולי. ואולי לא.

מי „אין" ומי „אאוט"

אבל אז, אולי כדאי שנדע. אם אף אחד לא יספר לנו את האמת, נחשוב ש„עיין ערך: אהבה" נמכר במיליון עותקים, לקרייני הטלוויזיה יש שלושה מיליוני מעריצים, „בלוח לחפש הגדול" הוא גדול כמו פליני, אורי פורת הוא „אין" וחיים יבין הוא „אאוט". נעשה קשה יותר ויותר לדעת מה טיב הדברים במציאות והתקשורת היא המערפלת אותה. לא כל התקשורת, לא כל הזמן. בסופו של דבר מען מתפזר והדברים נחשפים בגודלם הטבעי (גם כן על־ידי התקשורת), אבל אז, לגבי הפתיים שהאמינו, זה כבר מאוחר.

אולי הלקח משביתת הרדיו והטלוויזיה צריך להיות עשיית נסיון מצד כלי־התקשורת ללמוד, במידת האפשר, באמצעות מישאלי דעת קהל, מה מעניין את הציבור, מה שנוא עליו, מה מעצבן אותו, מה הוא רוצה לראות ולקרוא. לגבי עצם הבאת החדשות לא יכולה להיות פשרה. זו נשמת אפם והצידוק לקיומם של כלי התקשורת. אבל המינון, אופני הטיפול, הגבולות, יכולים להיות גמישים. המכשר אינו אשם בכך שפרס ושמיר קיבלו שיעור מנדטים דומה בבחירות. אבל המכשר יכול לעסוק בשניהם פחות, אם עיסוקו ממאיס את הפוליטיקה על העם העייף. נדמה לי שעיון האדישות של הציבור יוכל להתפוגג מעט, ככל שהדבר תלוי בנו, התקשורת, אם [illegible] בתור התחלה, להצמיד את הקריאה [illegible] ללא אבחנה, לכל דיבור ועניין.

המפד"ל מצ"ד אל צד

לא מעור אחד

מזכ"ל המפד"ל, הרב יצחק לוי, על המחלוקות האישיות, הסיעתיות והאידיאולוגיות במפלגה הדתית־לאומית, על מגמותיה של מצ"ד, והשאלות שיועלו בוועידת המפלגה בחודש הבא ■ „נכון שהמצע שלנו בעיקרו ימני" הרב יצחק לוי — רגע של אמת

מאת דורית גפן

ה„תקלי" החריף בין זבולון המר לבין יוסקה שפירא, שגרר אחריו ביטויים קשים מצד שני הצדדים, מצא את פתרונו הזמני בהודעות ההבהרה ופיוס שהשמיעו שני שרי המפד"ל. אך ספק אם בכך הוסר החשש הטראומטי של חברים במפד"ל מפני הישנותן של תופעות הסכסוכים והמאבקים הפנימיים, שליוו את המפד"ל במשך שנים, והיו בין הגורמים להיצטמקותה בשתי מערכות הבחירות האחרונות. מאז הקמתה של ועדת השיקום של המפד"ל, אשר בדקה את הסיבות למצב הקשה של המפלגה והציעה דרכים לשיקומה, השתדלה הנהגת המפד"ל ליצור אווירה חדשה ומתחדשת במפלגה, תוך שמירת הוויכוחים הפנימיים והאמביציות האישיות בפרופיל נמוך ובטון מינורי, עד להתפרצות האחרונה.

על מצבה של המפד"ל שוחננו השבוע עם המזכ"ל, הרב יצחק לוי.

האם התקרית בפרשת „הטראנספר" והתגובות החריפות הם רק עניין של מאבקים אישיים והפגשות, או שזהו סימפטום לוויכוח אמיתי בתוך המפלגה?

— הדברים מעורבים. אין ספק, שאם לא היינו שנה לפני הבחירות, ואם לא היה ברקע עניין ההתמודדות על ראשות המפלגה, הדברים היו יותר מתונים. אני לא מכחיש, שיש אצלנו דעות שונות בעניינים לאומיים, כמו, למשל, בבעיה הדמוגרפית. לפי דעתי, יש הסכמה רחבה על כמה עקרונות, ויש בהחלט חילוקי דעות בכמה פרקים, כמו נושא האוטונומיה או תוכנית השלום. חילוקי הדעות יקבלו ביטוי בוועידה שתהיה בחודש הבא, ואשר תקבל הכרעות שיחייבו את כולם. לא נביא דרכים שצד אחד לא יוכל לחיות אתם. אבל ברור, שהמפד"ל לא עשויה מעור אחד.

כאשר מצ"ד ואחרים עזבו בשעתו את המפד"ל אמרו במפלגה, שזה לא היה צעד טבעי. עכשיו, שמצ"ד חזרה למפד"ל יש האומרים, כי החיבור אינו טבעי, בעיקר בגלל הרוח הקיצונית שהביאה מצ"ד.

פתח רחב

— הציבור של מצ"ד הוא הציבור של התנועה הדתית הלאומית. הוא שייך אליה. פרישה בזמנו לא היתה דווקא על רקע אידיאולוגי, אלא בגלל המצב הפנימי של התנועה. לא ראינו או שום אפשרות להשפיע ולהיות מעורבים, ופרשנו. כאשר נפתח פתח רחב חזרנו ברצון, וקיבלו אותנו ברצון. היום הדברים מתנהלים בצורה יותר דמוקרטית.

ומה על העמדות הקיצוניות של מצ"ד?

— למפד"ל יש עמדה ברורה, שיהודה ושומרון וחבל עזה הם חלק מארץ ישראל, ולא נוותר עליהם, ולא נסכים לפשרה טריטוריאלית. אבל יש ויכוחים על מהות הסכם השלום, או על המודוס לפיו נחיה יחד עם אוכלוסיה ערבית כל כך גדולה. אלה לא בעיות ממדרגה ראשונה. המפד"ל לא הגדירה עמדות בנושאים אלה, היא לא הציגה תוכנית שלום, ולא את עמדתה בנושא הדמוגרפי. מצ"ד מבחינה זו נוטה להגדרות פוליטיות יותר ברורות. יש במפד"ל כאלה שנוטים להשאיר את הנושאים הללו בצורה קצת יותר מעורפלת. אנשי מצ"ד לוחצים להגדרת העמדות. מאחר שהדברים לא בוררו עדיין, אי־אפשר לומר שהציבור המצ"די יותר קיצוני. את זה נראה בוועידה.

אולי תפרט מעט יותר את נושאי המחלוקת האידיאולוגית במפד"ל?

— איני מעוניין. אני עלול לומר דברים ששוב יעוררו תגובות, ויגרמו להתקוטטות מעל גבי העיתונים. יש לנו ועידה בחודש הבא ושם יבואו הדברים לביטוי והכרעה.

אם כך, אולי תאמר לפחות מה הם הנושאים שיעלו לדיון בוועידה, ואשר בהם עשוי להתפתח ויכוח?

לא בצעד אחד

— יש היום הסכמה לאומית, שהצעד הבא בתוכנית השלום ועיצובו צריך להיות עם ירדן. אבל הצעד הזה יכול להיות בווריאציות שונות, ויש לכך כמובן השלכות חשובות. אני לא מאמין, שהשלום עם ירדן ייעשה בצעד אחד, ולכן השלבים הראשונים יהיו קובעים, כי הם יצהירו על הכוונה, כמו למשל, האם נסכים בסוף לפשרה טריטוריאלית, או שיהיה ברור כי לא תהיה פשרה כזאת. כך גם על מהותה ואופייה של האוטונומיה, או על מעמדם של התושבים הערבים באזורים המאוכלסים — מה יהיה מעמדם המדיני, מה תהיה זיקתם. או למשל עניין החלת החוק הישראלי — מתי עושים זאת, לפי שיטתנו, הדבר צריך לבוא, האם כשלב ראשון, או מאוחר יותר.

יש במפד"ל האומרים, כי לאחר שמצ"ד נכשלה בהופעה עצמאית בבחירות היא חזרה למפד"ל כדי להשתלט עליה מבפנים.

— אנשי מצ"ד הם חברי התנועה היום. טבעי שכל אחד רוצה להשליט את דעותיו. אין בכך פסול אם הדבר נעשה בדרך דמוקרטית. לכל חוג ולכל קבוצה בכל מפלגה יש אותה מטרה. אני לא מקבל את ההגדרה שבאו להשתלט. כל אדם רוצה להשפיע על התנועה שיקבלו את דעותיו.

הוויכוח הקולני בין המר ושפירא לא היה יוצא דופן. מפעם לפעם אפשר לראות כי גם בינך לבין המזכיר המדיני של המפד"ל יש חילוקי דעות — מי אם כן מייצג את המפד"ל?

— כולם מייצגים אותה. כולם נבחרו. יש נושאים שבהם יש בהחלט חילוקי דעות מסויימים. אבל התמונה שלך מוגזמת. על פי רוב דווקא מסכימים. בכל תנועה גדולה (ואנחנו מפלגה קטנה, אבל תנועה גדולה) יש ניואנסים. גם ארנס ולוי או שרון ושמיר אינם מגיבים על כל דבר באותה צורה. גם במפלגת העבודה יש רגשים שונים, ושמפ"ם היתה בפנים היו אפילו חילוקי דעות גדולים יותר. את בוודאי מתכוונת למקרה של נקש. הרב דרוקמן פעל בעניין זה באופן אישי. התנועה הודהתה עם הקו של בית־המשפט. אני אמנם יצאתי בהודעה נגד היועץ המשפטי, אבל זה בגלל הפגיעה בבית־הדין הרבני. לאחר בירור הסתבר, שאין מחלוקת. הצטערתי שהיה עלי להגן על בית־הדין הרבני בהקשר של נקש דווקא.

מצבה של המפד"ל נראה כמעט בלתי אפשרי. מצד אחד עליה לא לפגר אחרי הקיצוניות הדתיות, שיצאת מ„הגוש הפגורי", ומצד שני היא מנסה ליישר שורות עם הימין, עם הליכוד ובעיקר עם „התחיה". האם אין זה מצב שנדון כמעט מראש לכשלון?

„תפישה תורנית אמונית"

— על פניו זה נראה כך, אבל במבט מעמיק זה אחרת. הציבור הספיק להכיר את ההבדלים בינינו לבין החרדים, בהתייחסות שלנו למדינה, במעורבות שלנו בחיים הציבוריים ובראייה הפתוחה יותר. מי שרוצה יותר חרדיות ותורה, יש לכך מפלגות, אבל מי שמחפש דרך של תורה עם נאמנות למדינה, ולקיום שותפות אמיתית עם כל הציבור, יודע שהתנועה שלנו מכוונת לכך. אשר לליכוד והתחיה, נכון שהמצע שלנו הוא בעיקרו ימני, אבל הוא שואב את עקרונותיו מדרכה של תורה. התפישה שלנו אינה בטחונית בלבד, היא לא מושתתת רק על צרכים כלכליים. זוהי תפישה תורנית אמונית.

אתה סבור שהציבור עושה את האבחנות האלו?

—בשנים האחרונות הציבור יותר תושב. היו שנים שאפשר היה בכמה מאות לירות לקנות מעברה ולקנות בחירות. היום אנשים יותר מודעים. בעזרת השם של בגין או שמיר לא יטעו אותם. בהתחלה היו באמת כאלה שחשבו, הנה יש מפלגה שהיא גם בעד ארץ ישראל השלמה, וגם קצת דתית, או מה חסר. אבל המפלגה היחידה ששומרת על האינטרסים של הציבור הדתי־לאומי היא המפד"ל.

המפד"ל עברה תהליך שיקום, והנה הסתבר לפתע כי מה שהיה הוא שיהיה.

— זהו רגע של אמת. אמרתי לשני השרים, כי אין לנו יותר תירוצים כלפי הציבור. או שאנשים יבינו שהדברים צריכים להיפסק, או שאין לנו מה לבוא לציבור. אני חושב שיש לנו מה לתרום. יש לנו אנשים טובים, ומסרים וערכים חשובים, אבל אם יהיו אנשים שימשיכו להתעסק בעניינים קטנוניים שום דבר לא יועיל.

האם אינך חושש שהמאבק על הבכורה במפד"ל עלול להביא למשבר?

— שני השרים הודיעו שיקבלו כל הכרעה דמוקרטית. יתכנו גם מועמדים נוספים. אני לא צופה משבר בהכרעה דמוקרטית. אבל יכולים להיות משברים אם התופעה המבישה של השבוע שעבר תחזור על עצמה.

מלחמה מתחת לטלית

מאת מוטי בסוק

בבחירות המוקדמות ב־1977, רשמה לזכותה המפד"ל הישג נאה, 12 מנדטים לכנסת התשיעית. ב־1984 נכנסה המפד"ל עם ארבעה ח"כים. שובם של מצ"ד ודרוקמן למפלגה, לפני כשנה, לאחר שפילגו את מורשה, העמיד את מספר הח"כים של המפלגה הדתית לאומית על חמישה.

למפד"ל שני שרים. האחד, זבולון המר, יושב בממשלה בזכות כוחה והאחר, יוסקה שפירא, היושב בחסדי הליכוד. לפי כל הסימנים, צפויה למפד"ל התדרדרות נוספת בבחירות הקרובות. לשלושה מנדטים בלבד. ינגסו בה ש"ס, הליכוד, התחיה ואולי גם כהנא.

ד"ר יוסף בורג וזבולון המר הובילו את המפד"ל לשתי תבוסות, בבחירות של 1981, ו־1984. זבולון המר טוען עד היום, כי היה רק שותף זוטר לכשלונות.

יוסקה שפירא, יחד עם הח"כ, הרב חיים דרוקמן, פרש מהמפד"ל, כדי להקים את „המפד"ל האמיתית והיפה", למפלגתם הם קראו מצ"ד והצטרפו אליהם, התחיה, הצעירים „היפים" חנן פורת מגוש עציון ואורי אליצור מעפרה. לבחירות הלכה מצ"ד, ב־1984, עם פועלי אגודת ישראל (ח"כ אברהם ורדיגר), ברשימה משותפת, מורשה שמה. שתי הקבוצות בצוותא. זכו בשני מנדטים. כישלון מוחלט לשתיהן, ובעיקר למצ"ד. ההערכה המקובלת, גם על שפירא, דרוקמן ואורי[illegible], כי מצ"ד כלומר, הימין הקיצוני של המחנה הדתי לאומי, הביאה למורשה לא יותר ממנדט אחד.

הכישלון המוחלט [illegible]נע את מצ"ד לנסות את הטאקטיקה [illegible]רת. לכבוש את המפד"ל מבפנים. בשנ[illegible] עברה, בעקבות מה שנקרא „שיקום המ[illegible]ל"ן חזרה מצ"ד לאמה הורתה.

למצ"ד יש היכולת [illegible]אים מסויימים, להגיע לעמדות שליט[illegible] מפד"ל. בצוות המוביל שלה, אנשי א[illegible] רבים. מדובר בעיקר, בראשי ישיבות [illegible] ובכוגריהן, ובאנשי הקו הראשו[illegible] ההתנחלות הלאומנית־פנאטית [illegible] המערבית.

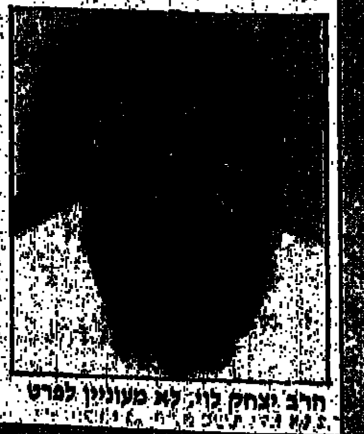
הרב יצחק לוי: לא מעוניין לפרט

למצ"ד יתרון נוסף באשר סיעה יריבה במפד"ל, למפנה, קבוצתם של ד"ר בורג, רפאל בן־נתן והח"כ לשעבר אברהם מלמד, מפולגת ומפוצלת. סיעה גדולה אחרת, „הצעירים" של זבולון המר וד"ר בן־מאיר, מסואבת, חסרת רוח לחימה.

לפני כשנה, במסגרת הפעילויות להצלת המפד"ל, ניצלה מצ"ד את ועידת המפלגה, כדי לתקוע רגל במוסדות המוקבעים במפלגה. או, בעזרת ברית אד־הוק עם המר ואנשיו, נבחר הרב לוי ממצ"ד למזכ"ל התנועה, ואורי אליצור לממונה על ההסברה. אולם כמו במפלגה הליברלית, בריתות במפד"ל הן עניין שביר מאוד. לאחרונה, כרתו למפנה (40 אחוז במרכז המפד"ל) ו„הצעירים" (גם כן 40 אחוז), ברית, במסגרת הבחירות לקונגרס הציוני. התוצאה — למצ"ד (10 אחוז במרכז), לא יהיה אף ציר בקונגרס.

אולם הקרב האמיתי במפד"ל, נכון יותר שני קרבות, אמורים להתנהל בשנה הקרובה. הקרב הראשון, בין המר ושפירא, יקבע מי יהיה מנהיג המפד"ל, בשנים הקרובות, והקרב השני יקבע מי ייצג את המחנה הדתי־לאומי בכנסת השתים־עשרה. דרך אגב, הקרבות המתנהלים עתה במפד"ל הם בין ניצים. שפויים (אברהם מלמד, המר, ד"ר בן־מאיר, שאול יהלום) ובין כהניסטים מובהקים (הרבנים דרוקמן, לוי, גריה, וכן שפירא, אליצור ועוד), חיונים במחנה הדתי־לאומי, עזבו את המפד"ל מזמן.

זבולון המר ויוסקה שפירא, גרים בשכנות בבני־ברק. עד לאחרונה הם גם התפללו באותו בית־כנסת. שפירא מבוגר במקצת מעמיתו, השניים אינם מדברים כמעט זה עם זה, הסכסוך ביניהם נמשך שנים: הוא החריף, בעיקר בשל היריבות האישית, בשנים האחרונות. המר סבור, כי אחרי שהדיח את ד"ר יצחק רפאל בצורה ברוטאלית, ואת ד"ר יוסף בורג בצורה פרלמנטרית, מגיעה לו ראשות המחנה הדתי־לאומי. יוסקה שפירא ועמיתיו, רואים בהמר, את אחד מאבות כל חטא במפד"ל, שותף מרכזי להתדרדרות המפלגה תוך שבע שנים מלבד משנים־עשר מנדטים בכנסת לארבעה.

לפי חוקת המפד"ל החדשה, שהמר חולק עליה, צריך שר הדתות, לקבל שישים אחוז מקולות מרכז המפלגה, כדי שיוכל להיכנס לרשימה לכנסת השתים־עשרה, וזאת כיוון שהוא מחזיק את כסאות הכנסת, זו הקדנציה החמישית. יוסקה שפירא ועמיתיו למפד"ל, עושים הכל, כדי לבנות גוש חוסם להמר. על־פני השטח סיכוייהם נראים כטובים.

המר אינו קוטל קנים במאבקים פנים־מפלגתיים, (עיין ערך „בורג"). הוא בונה בעיקר על המחנה המפוצל של למפנה כאמור, ארבעים אחוז מחברי המרכז, וגם על הנשים והמושבים (בסה"כ כארבעה אחוז).

למפד"ל יש היום חמישה ח"כים. ברור, כי שלושה מהם יסיימו בעוד פחות משנה את הקריירה הפרלמנטרית שלהם. מדובר בד"ר בורג, אברהם דגינו (שניהם למפנה) והרב דרוקמן.

מי איפוא ירוץ בשם המפד"ל בבחירות הקרובות? הסיפור איננו פשוט, בעיקר כאשר גדול האופטימיסטים במפלגה, אינו צופה לה יותר מחמישה מנדטים והריאליים מדברים על שלושה. אם המר יעבור את מחסום השישים אחוז הוא יעמוד בראש הרשימה. במקרה כזה הוא יצטרך לדאוג למקום בטוח, סיפוי תמיכה, לאיש למפנה (אברהם מלמד), ולאיש סיעתו (ד"ר יהודה בן־מאיר). במצב זה ירוצו לכנסת בעיקר שניים, המזכ"ל לוי ויוסקה שפירא, כך כן הקרב המר־שפירא הוא קרב לחיים ולמוות גם עבור שפירא. אם לוי יבחר לכנסת בנציג מצ"ד, תיפתח להמר ולמפד"ל בעיה גדולה.

לוי הוא איש עדות המזרח, הוא יריח איפוא מהרשימה, את אבנר שאקי, ח"כ בכנסת הנוכחית. אם שפירא ינצח, „בורכי" הפנימי של מצ"ד, יצטרך המר לדאוג למקום בטוח ברשימה גם לפרופסור שאקי. ומה יקרה אם יוסקה שפירא ינצח את זבולון המר בהתמודדות על ההנהגה? למפד"ל תהיה אותה הגברת עם שינוי של קאדרה.

בעריכת עלינא תורי

תיאטרון

הכוח שבמין

"האביב המתעורר" מאת פרנק וודקינד, בתיאטרון החאן בירושלים

מאת איריס בקשי

האביב המתעורר הוא של קבוצת נערים ונערות בגרמניה הנמצאים על-סף התבגרותם — התעוררות מינית, מבוכה ובילבול כתוצאה מגילויים ראשונים של חשק. עולמם של הנערים הוא עולם קר קשוח ואכזר. האביב שלהם נדחה על-ידי עולם המבוגרים, שאינם יכולים להתמודד בצורה כנה, ישירה, מבינה ותומכת, אלא רק בצורה דוחה, לוחצת ומועכת. רצון עיקש של החברה הבוגרת להשאיר את המתבגרים במצב של בורות-מינית וחוסר ידיעה.

תיאטרון החאן, בהנהלתו האמנותית של עמית גזית, מעלה את המחזה "האביב המתעורר" מאת פרנק וודקינד, בבימויה של אסתר איוביצקי.

פרנק וודקינד, הוא מחזאי גרמני המרבה לבקר במחזותיו את החברה השמרנית של המאה ה-19. ברוב מחזותיו מודגש נושא המין, הכוח האדיר הטמון שהוא דחף המניע את הארם.

כאשר הועלה המחזה בגרמניה ב-1898, הוא נתפס כמחזה פרובוקטיבי, בחברה הגרמנית ובכלל השמרנית.

בורח לספרים

מלכייר (יהודה אלמגור), מגלה את הכוח שבמין והוא נסער ומוטרד. חברו מוריץ, (יצחק אביטל), מרגיש חוטא ומתייסר בשל תחושות אשמה תולדת מחשבתו ודיבורו על מין. הוא בורח לספרים, מנסה להצטיין, נוחל אכזבות ולבסוף מתאבד ביריה. וונדלה, (גילי בן אוזלאי), מתעברת על-ידי הנער מלכייר, מתוך בורות-מינית, וסופה מוות, כתוצאה מנסיון הפלה פרימיטיבי המבוצע על-ידי אמה (אילת מרגלית). במחזה תמונות נוספות חזקות וקשות כמו, תמונת אוננות של נער שהולך לחסל פנטזיה מינית באמצעות אוננות על תמונה של בחורה שקנה בחנות.

התפרצות יצרים

במחזה באה לידי ביטוי התפרצות עצומה של יצרים ואינסטינקטים הנמצאים בקונפליקט ישיר עם תרבות של חוק, משמעת עצמית וכיבוש היצר וכן מאבקי כוח קשים של הצעירים בינם לבין עצמם ובינם לבין עולם המבוגרים. "במציאות של החברה הישראלית ישנה רלוונטיות עצומה למחזה" אומר גזית. "החברה של שנות ה-70-80 היא מתירנית לכאורה ובעצם היא חברה שנעשית יותר ויותר שמרנית. ישנו נסיון מצד זרמים דתיים למשל, להחזיר אותנו לחברה סגורה והוא בעל השפעה רבה על הגישה של אנשי-חינוך למין, להפלות ולתופעות כמו הומוסקסואליות". "החברה המודרנית" מרגיש גזית, "חייבת להתמודד עם תהליך התבגרותם של בני-נוער ואופן הטיפול בהם יכול להביא לפריחה ולאביב או להרס, אלימות וכות כפי שאנו עדים להם כיום במציאות הישראלית".

קודים עכשוויים

הבמאית התמודדה עם המחזה בכלים ובשפה קולנועית-טלוויזיונית עכשווית. שימוש בסגנון הוידיאו קליפ" מבחינת הצורה התוכן והקצב. המגמה היא לפנות לקהל בקודים מודרניים עכשוויים. התמונות קצרות ומהירות כהבזקים. הבמאית, בעזרת התפאורה (עפרה צדוק), יצרה עולם היוצא מגבולות הריאליה. הבמה מעוצבת מצד אחד כמו עולם של ילדים, ומצד שני ישנה תחושה של עולם סגור ומחניק. ישנו שימוש חוזר בשינוי פרופורציות — הגדלות של חפצים ובגדים כמו שימלה ענקית מעבר לכל יחס, או זוג מכנסיים ענקיות הניצבות מול תלמיד קטן, מורים מוצגים כבובות-ייר ובכך מורגשת אפסותם ונפיחותם. את התמונות מלווה מוזיקה (רביב גזית), שנכתבה בעזרת מחשב, והיא מזכירה צלילים הבוקעים מתוך תיבת-נגינה.

גילי בן אזולאי, חגי נסברג ואילת מרגלית ב"אביב המתעורר"

מוסיקה

המודל היוגוסלבי

מאת יוסי שיפמן

אם תבדוק את לוח המופעים תוכל לראות שהחבורה האלה מיוגוסלביה לא באו הנה לבילוי. הם באו לעבוד. שישה ערבים שישה קונצרטים, אין ערב חופשי. וזהו בעצם המוטו של האנסמבל המפורסם מאור הזה, עבודה באיכות והרבה.

התקליטים שלהם נחשבו בזמנו למודלים יחידים לאיכות. עבודה של אנסמבל קאמרי. אנטוניו יניגרו וגנגיו "עושים" בוקריני. זהו שיעור וזו כמובן, רק דוגמה אחת שצצה אל מעל לגלי הזיכרון המוסיקלי. למעלה משלושים שנה מנגנים חברי האנסמבל. הוא וממשיכים להכתיב את נורמות הנגינה המעולות ומן הסתם להוות מקור לחיקוי, ובמקרה הפחות מוצלח לקינאה. כשנוצר אנסמבל מעולה הוא מיד מושך אליו נגנים ומעלה את רמתם של המנסים להצטרף אליו. זו אמת אמנותית, שרבים מנסים להתעלם ממנה. הסוליסטים מזגרב' משמשים הוכחה חיה לתיזה הזאת כמו גם לעניין הלאומיות. כמו בכדורסל היוגוסלבי גם כאן אין שחקני רכש אלו הדברים שכדאי היה ללמוד מן האורחים, שמתחילים הערב את סדרת הקונצרטים הצפופה שלהם בארץ.

ההיסטוריה של "הסוליסטים" מהווה גם היא הוכחה, שאיכות יכולה לשנות קווי מדיניות, אפילו במדינה מזרח אירופית בעלת שלטון צנטרליסטי מובהק. האווירה שליוותה את הקמת האנסמבל היתה אווירה של "אנטי" מובהק. התקופה היתה תקופה של מחסור בנגנים טובים. הטובים שבהם נעו בין כין מיספר תזמורות מקומיות. המצב המינונסי גם הוא לא היה משופר. גוף חדש איים להיות מטרד מיותר. זה היה הנוף שבתוכו צריך היה אנטוניו יניגרו לתקוע יתד. השיטה היתה איכות מצד אחד והצלחות בחו"ל מצד אחר. (האחרונה דווקא מוכרת לנו בארץ, אלא שכאן זה הקהל שמחכה לגושפנקאות ניו-יורק ולונדון לפני שיסכים להכיר באיכותם של הישראלים).

המימסד היוגוסלבי נאלץ להתקפל ושוחרי המוסיקה בעולם יצאו נשכרים. התוצאות הנלוות להצלחת הגוף החדש היו כמובן, יצירות של מלחינים יוגוסלביים שנכתבו ל"סוליסטים". סולנים מפורסמים שמחו לנגן עם הנבחרת מזגרב, ביניהם אלפרד ברנדל, שרינג, גאלוויי ועוד. גם מירה זכאי נהנית לספר על סיור קונצרטים מוצלח ביותר שהיה לה בעת שהופיעה עם הסוליסטים מזגרב'.

בארץ נפגוש כבר אנסמבל ללא מנצח: יניגרו פרש, לאחר מחלת לב, מן ההופעות. את התזמורת ללא-מנצח מוביל הכנר הראשי שלה, טונקו ניניץ'. בישראל ינגנו היוגוסלבים מוסיקה של ראמו הצרפתי, בוקריני וויואלדי האיטלקים, יאנאצ'ק הצ'כי ופאראק היוגוסלבי.

לבעלי הזיכרון הארוך ולחולי הנוסטלגיה, שיחפשו פרצופים מוכרים מן הביקור הקודם, צפויה אכזבה. אבל אצל היוגוסלבים ניתן בהחלט להסתפק בצלילים. (הערב בתל-אביב, מחר בחיפה, שישי בכרמיאל, מוצ"ש כפר סבא, יום א' ירושלים, יום ב' כפר-בלום יום ג' רודות).

מופע

אידישקייט

מאת יוסי ונונו

האולי-יתרמות ממשיך לחגוג את יום הולדתו הי50, השעם בערים [illegible] ה"אורחת" — "פניני אידיש" שהתקיים במוצאי שבת.

אומרים שיש בשנים האחרונות תחיית [illegible]

[illegible]

המופע הזה, אומרים [illegible]

צלילים זורמים ב"יובל"

מאת יוסי שיפמן

מועדון "יובל" כבר איננו צריך שיציגו אותו. התחלה דרמטית בשנת 1978 מבית שבר, תהליכי מיסוד ברמת-השרון. הידיעות להעתיק את המקום היו מנת חלקם של מי ששלוו ירם בניהול העניין, גם המשתכנים (שון שמאליות) והמתנגבים. נשארה גם עוסקת האוכל ליד השולחנות והקונצרט באווירה של קפה קונצרט. אבל הדרוה היא אחרת.

התיוניות והפלורליזם הצרוף איכרו משהו במרוצת השנים, יופים פה פתח ספונטניות אבל מעבר לשינויים בתפיסה ובדרכי האירגון העיקול נעשים דברים יפים ב"יובל" ובהחלט ראוי להגיע אל מרתפו של בית יד-לבנים ברמת-השרון, להלוך על פני משרדי המישמר האזרחי ולהגיע אל שומרי הצלילים.

בתוכנית החודש כדאי לשים לב לשני הקונצרטים של זמרת האלט אליעזרה אייגור-ריקוב. שמה של אליעזרה "נקשר" בזכרונם הקולקטיבי של חובבי המוסיקה בישראל עם פסטיבל אבו-גוש הזכור לטוב. משך שנים רבות מאז לא זכינו בארץ אחרי פעילותה של של אליעזרה. לאחר שנים של שקט תחזור אליעזרה לשתי הופעות בתוכנית הראשונה — 13 בנוב' — ביצירות ברהמס, מוסורגסקי ונועה גיא ושבוע לאחר מכן ביצירות באך וברהמס.

עוד נזכיר כאן את ערב הג'ז עם רביעיית הסקסופונים של אלברט פיאמנטה. מי שלא ירד לאילת לפסטיבל הג'ז יוכל לחזור ולהאזין להרכב ברמת-השרון. תכנית של מספרים בטוחים החל מן העיבודים למלחינים הקלאסיים, וכלה במוסיקת ג'ז מפורסמת ר' OLD GOODIES. בידור טוב לשמו ללא הפתעות.

החודש התקיימו שני ערבי באורש בערב הראשון (6.11) התארחה הזמרת עליזה חן, שהיא דמות חדשה יחסית בנוף החייאת הארצי, בערב השני (16.11) התארח יהודה ואריק שורץ.

המשך תעניות "יובל" הלא ירשם אצל עורכי הבזנציקות.

טפשית ומרושעת

יש אנשים הרוצים לזכות בכותרות בעיתונים בכל מחיר. הדבר מזכיר את הסיפור על אחד בשם הרוסטראטס, שחי לו ביוון העתיקה ורצה בכל מחיר להיכנס לספרי ההיסטוריה, ואז הוא שרף את מקדש של האל אפולו. חה"כ פנחס גולדשטיין ואוריאל לין מזכירים לי את אותו גיבור מיוון העתיקה — הם החליטו להעביר חוק שיאפשר לכל אחד "לפרוש" מההסקה המרכזית הקיימת בבתים משותפים. הטמטום הוא כך שה"ה לין וגולדשטיין באים להגן על פרטים אחרים ולפגוע באחרים: הרי יש הסקה מרכזית בבתים משותפים בהם מתגוררים 40 ואף 100 דיירים, ואין תחליף להסקה המשותפת שכן לא קיימת אלטרנטיבה אחרת כי רשת החשמל הקיימת לא תעמוד בעומס. שינוי המצב כרוך בהוצאות-עתק. נוסף על כל זה יפגע הדבר במערכת אספקת החשמל ברבעים שלמים.

זאת ועוד, ההסקה המרכזית היא חלק מהשותפות. החלק האחר, הבלתי נפרד, הם המים החמים לצרכי מטבח ואמבטיה. רק במקרים מיוחדים ניתן להיעזר בדוד-שמש לרוב אין מקום לדוד-שמש בשביל כל הדיירים בבניינים רבי-קומות. יש והמשיכה להסקה ולאספקת מים חמים בנויה בצורה כזאת שלא ניתן לנתק דייר מסוים כאשר מבריז שאינו מעוניין בשותפות. הצנרת מונחת בצורה כזאת, שלא ניתן לנתק דייר המבקש להתנתק, על מנת שלא יתחבר בהסתר, וללא תשלום כמובן.

דבר אחד ברור: אם וכאשר תיוסף ההצעה של שני חברי הכנסת לחוק, יהיו יותר ויותר סכסוכי שכנים, מעשי זדון אחד נגד השני, קטטות ופניות לבתי המשפט מה תמיד, המפסידים יהיו החלשים — הזקנים, אלה המתגוררים לבדם ורוצים שיהיו והסקה ואספקת המים תרד להם מהראש. החוק גם מסר את עיקרי היסודות של הגג משותף — חובת ציות המיעוט להחלטות הרוב. אפשר, אם ללכת בדרך זו, גם להחליט שאין הדייר חייב לשלם דמי ועד המיועדים לכסות הוצאות ניקיון, תיקון נזקים או טיפול בגינה ועוד.

לפני עשר שנים החליט "לוחם ליברלי" אחד להנהיג ליברליזציה של המטבע, ובא מפולת כלכלית שאת פירותיה הבאושים אנו אוכלים עד היום.

יוסף שגיא

צימוקים מהשנתון הסטטיסטי

אקספורט-אימפורט

היבוא בשנת 1986 הסתכם. ב-9.6 מיליארד דולר ואילו היצוא ב-7.1 מיליארד דולר — מוסר השנתון הסטטיסטי לישראל 1987. היצוא בשנת 1986 עלה בב-17 אחוז לעומת 1985 (8.7 מיליארד דולר). היצוא עלה ב-14.5; ב-1985 הוא הסתכם ב-6.2 מיליארד דולר. היבוא הממוצע לנפש בשנת 1986 נאמד ביותר מ-2,000 דולר, בעוד היצוא הממוצע לנפש הסתכם ב-1,400 דולר.

היבוא ברוטו בשנת 1986 היה כ-9.7 מיליארד דולר ועיקרו מאירופה — יותר מ-6 מיליאר דולר, מזה כ-5 מיליארד ממדינות השוק האירופי המשותף. בין מדינות השוק תופסת בלגיה את המקום הראשון. היבוא ממדינה זו הגיע לכ-1.3 מיליארד דולר, הרוב המכריע יהלומים. (יהלומים בלתי מעובדים כ-925 מיליון דולר, ועוד כ-130 מיליון דולר יהלומים תעשיתיים ויהלומים מעובדים אחרים).

היבוא מבלגיה מעורר עניין. בשנת 1980 היה היבוא מבלגיה 440 מיליון דולר (יהלומים), גידול של 31 אחוז. בשנת 1985 הוא כבר הגיע ל-991 מיליון דולר. הגידול מ-1980 עצום — 222 אחוז בעוד היצוא הישראלי לבלגיה ממש מוערי — קצת יותר מ-16 מיליון דולר. אחרי בלגיה באה גרמניה עם קצת יותר מ-1.2 מיליארד דולר, ובמקום השלישי בריטניה, עם כמיליארד דולר. אחרי בלגיה באה גרמניה עם קצת יותר מ-1.2 מיליארד דולר, ובמקום השלישי בריטניה, עם כמיליארד דולר.

היבוא מצפון-אמריקה — כ-2 מיליארד דולר, מזה מ-1.9 מיליארד דולר מארה"ב. היצוא לצפון-אמריקה מגיע ל-2.6 מיליארד דולר.

עודף היצוא על היבוא — כ-700 מיליון דולר. מדובר, כמובן, ביבוא ויצוא אזורי. לגבי אסיה עולה היצוא הישראלי על היבוא — 724 מיליון דולר יצוא לעומת 517 מיליון דולר יבוא. באסיה תופסת יפאן את המקום הראשון — 323 מיליון דולר — ממנה מגיע ל-307 מיליון דולר. עיקר היצוא ליפאן כולל יהלומים ורוב היבוא הוא מוצרי אלקטרוניקה ומכוניות. מעניין לציין, היצוא להונג-קונג — 273.3 מיליון דולר (בעיקר יהלומים). היבוא מהונג-קונג — [illegible] מיליון דולר. היבוא מאפריקה מגיע [illegible] מיליון דולר והיצוא ל-135 מיליון. [illegible] אפריקה. היבוא משם בשנת 1986 הסתכם ב-203 מיליון דולר, כאשר היצוא הישראלי לדרא"פ הגיע לכ-64 מיליון דולר.

אשר לאמריקה הדרומית, היצוא הישראלי לשם כפול מהיבוא — 161 מיליון דולר יצוא לעומת כ-71 מיליון דולר יבוא. ארגנטינה היא המובילה. היבוא משם מגיע ל-27 מיליון דולר והיצוא ל-23 מיליון דולר. היצוא הישראלי לברזיל — כ-44 מיליון דולר והיבוא כ-23 מיליון דולר. אוקיאניה: 62 מיליון דולר יצוא לעומת יבוא של 52 מיליון. אוסטרליה קונה אצלנו בכ-57 מיליון דולר. ישראל מייבאת מאוסטרליה בכ-52 מיליון דולר. ניו-זילנד רוכשת בישראל סחורות ב-כ-6 מיליון דולר וישראל מייבאת משם ב-[illegible] אלף דולר. מה שקובע בין יצוא ליבוא הוא השוק האירופי. כ-5 מיליארד דולר יבוא לעומת יצוא ישראלי של יותר מ-2 מיליארד דולר. הפער הזה, של 3 מיליארד דולר הוא עיקרו של הגרעון המסחרי שלנו.

חיים מרגלית

מבזקים כלכליים

תערובת ממוחשבת

■ מומחים מיפאן הגיעו במיוחד ארצה לטקס חנוכת מערכת האוטומציה הממוחשבת במכון התערובת מילובר שבמפרץ חיפה. היפנים הגיעו כדי לבחון את אפשרויות יישומה של המערכת, שפותחה ע"י חברת התוכנה טכס-טכנולוגיה מתקדמת, בשיתוף עם אנשי מילובר. מכון התערובת מילובר, המייצר כ-180 אלף טון תערובת בשנה, הוא בבעלות משקי הגליל העליון, עמק יזרעאל ומפרץ חיפה. טכס-טכנולוגיה מתקדמת זכתה בפרוייקט המיחשוב לאחר שהתמודדה במיכרז עם חברה ישראלית נוספת ושלוש חברות אירופיות. המערכת הממוחשבת, המבוססת על מחשבי דיגיטל, מאפשרת בקרה מלאה על התהליכים השונים במכון: קבלת החומרים, שינוע, גריסה, מינון, ערבול, הזמנות והטענת המשאיות. המערכת מבצעת בקרה על 300 מיכלים של חומרי גלם ותערובות, תוך שמירה מתמדת על הכמויות הדרושות, בהתאם לתמונות וקצב הייצור. המערכת איפשרה להפחית את כוח האדם במילובר מ-30 ל-8 עובדים.

מישק-טלקס

■ חברת "בזק" רכשה 100 מערכות [illegible] מתוצרת לעמדת טלקס. המיתקן, מישק טלקס, הוא מתוצרת חברת עתיד מפתח-תקוה, העוסקת בפיתוח לייצור מערכות עתירות-ידע. מישק הטלקס יוסכר ע"י בזק לציבור הרחב. מישק הטלקס מאפשר לחבר את המחשב לרשת הטלקס הארצית בישראל ולרשת הטלקס העולמית. המישק מטפל במשלוח וקבלת הודעות טלקס, גם כאשר המחשב מנותק ממנו באופן זמני. למישק יש זיכרון עם גיבוי סוללה, באמצעותו מובטחת שמירת ההודעות היוצאות [illegible] לפרק זמן ארוך.

רשת ארצית

■ בימים אלה פועלת חברת [illegible] לשירותי כוח אדם לפתיחת רשת של [illegible] ארצית שתכלול בשנת 88 כ-30 סניפים [illegible] רחבי הארץ. לדברי גבי סבג, מנכ"ל [illegible] בשנת 87 טיפלה החברה בכ-100 [illegible] נרשמים. מבדיקה שערכה החברה, [illegible] פוטנציאל גדול יותר לשירותי תעסוקה [illegible] רבים מאזורים רחוקים ממרכז הארץ [illegible] מנצלים שירותים אלה בגלל [illegible] הגאוגרפי.

1.1 מיליון תיירים

■ בחודש אוקטובר [illegible] 124,000 תיירים מהם 103,800 בדרך [illegible] 17,900 בדרך היבשה ו-2,300 בדרך [illegible] הגיעו 14,600 נוסעים בשייט. במספר [illegible] שהגיעו לאילת בדרך האוויר חל [illegible] 40% בהשוואה לאוקטובר 1986 [illegible] מהלשכה המרכזית לסטטיסטיקה [illegible] התיירות. לאחר ניכוי השפעה [illegible] העונתיים והרגילים מתברר, כי [illegible] הנכנסת (ללא נוסעים בשייט) [illegible] אוקטובר השנה, היתה דומה ל[illegible] של החודשים אוגוסט-ספטמבר. בעשרת החודשים הראשונים [illegible] הגיעו לישראל 1,147,100 תיירים [illegible] 25% לעומת התקופה המקבילה [illegible] וגידול של 6% בהשוואה לאותה תקופה [illegible] 1985, שהיתה שנת שיא בתנועה [illegible] לישראל. בדרך האוויר הגיעו [illegible] תיירים, גידול של 24% לעומת [illegible]

המיתון כבר הגיע... לאמל"ט

אחת מנקודות האור, אולי היחידות, הקיימות למרבה האירוניה באמריקה הלטינית, היא העובדה שמצב תושביה לא יכול לחיות גרוע יותר, גם אם יווצר מיתון עולמי. למעשה, בשנים האחרונות חשים תושבי אמל"ט יותר ויותר כי נבלמה תנופת הפיתוח שהחלה, בשנות ה-50' וה-60', לתת את תוצאותיה בשיפור תנאי החיים, הבריאות החינוך והכלכלה של 350 מיליון תושבי היבשת.

כמובן, השיפורים יחסיים למצב שהיה קודם לכן. לגבי מדינות בהן ההכנסה השנתית לנפש אינה מגיעה, במקרה הטוב ביותר, ל-2,000 דולר. וזהו, בממוצע כמובן, מצב הרחוק מלהוות פתח של תקווה, גם כאשר קיימות מדינות אחרות כגון בוליביה, האיטי, פארגוואי, אל-סלוואדור ועוד, שההכנסה לנפש בהן מגיעה ל-500-400 דולר לשנה. במצב כזה, מיתון עולמי הינו מושג מעורפל עבור אנשים החיים במיתון מיום היוולדם. וזוהי אולי נחמה, אך בוודאי שלא תקווה.

המיתון, אם יבוא, יכול רק להחריף במקצת את הידרדרותן של הכלכלות במדינות המתועשות ביבשת. ההגדרה מתועשות היא בערבון מוגבל, אך אפשר להגדיר כך את ארגנטינה, וברזיל בראש ובראשונה, ואחר-כך את מקסיקו, צ'ילה, ואולי גם ונצואלה בדרג משני.

אינפלציה של 160% בארגנטינה

ארגנטינה, החייבת כיום 54 מיליארד דולר לגורמים פיננסיים באירופה ובארה"ב, נתונה כבר עתה, מראשית שנות ה-80', במיתון כלכלי עמוק ומאז הגיע הנשיא אלפונסין לשלטון הוא הולך ומחריף. האינפלציה השנה הגיעה כבר עתה ל-160 אחוזים. השכר הריאלי של התושבים ירד ב-22 אחוז ריאלית מאז שאלפונסין מכהן כנשיא, בסוף 83. פועל זקוק היום למשכורת כפולה במונחים ריאליים, כדי להגיע לאותה רמת חיים שהיתה לו ב-1974. היצוא של ארגנטינה, שהתוצר הלאומי הגולמי שלה מגיע לקצת למעלה מפי שניים מזה של ישראל, מוקדש כמעט כולו לתשלום חובותיה החיצוניים ובקושי נותרים כמיליארד דולר להשקעות. אך למעשה ההכנסות מיצוא מוקדשות כמעט במלואן לרכישת ציוד ומוצרים בסיסיים אחרים הדרושים להמשך קיומה של התעשייה הארגנטינית.

בעשור האחרון איבדה התעשייה בארגנטינה את כל ההתקדמות שעשתה מאז שנות ה-40', כאשר פרון הגיע לשלטון. תעשיית המכוניות, שהיתה פעם פאר התעשייה הארגנטינית הצטמקה והלכה. זה שנים שהציוד בבתי החרושת אינו מתחדש ולמעשה הצמיחה היא שלילית זה ארבע שנים. המשבר בענף הבניין כבר נעשה לדבר שבשיגרה והתעשייה הקלה פשטה את הרגל בפני המתחרים ביבשת. כאשר כל היצוא של ארגנטינה על 30 מיליון תושביה, מסתכם ב-8 מיליארד דולר, אפשר להבין את מצבה לעומת ישראל, שהיצוא שלה מגיע ל-13 מיליארד דולר. כלכלנים כמו דיטלה ואחרים טוענים, שרק חיסול החוב החיצוני, על-ידי מחיקתו או דחייתו, יכול להבריא את הכלכלה הארגנטינית. מאחר שדבר כזה רחוק מביצוע, בהתחשב בנסיון השנים האחרונות, ניתן לומר שהמיתון העולמי, אם יבוא, לא יגרום למיתון בארגנטינה, מקסימום יחזק את המיתון הקיים ממילא.

מקסיקו במשבר הרזרבות

כאשר הנשיא לה-מדריד הגיע לשלטון במקסיקו, ב-82, הגיעו רזרבות המט"ח בארצו ל-100 מיליון דולר — מספיק ל-3 ימי יבוא וטיפה בים כדי לפרוע 10 מיליארד הדולר ריבית שנתית כגין חובותיה של מקסיקו המגיעים ל-110 מיליארד דולר. כיום מגיעות הרזרבות של מקסיקו ל-15 מיליארד דולר, אך למעשה כלכלתה נמצאת עדיין במשבר. אומנם היא משלמת את הריבית מדי שנה, אך הדבר נעשה על חשבון עוני הולך ומחריף של עשרות מיליוני מקסיקנים. עם זאת עובדה היא, שבשנה האחרונה החלו ההכנסות מיצוא לגדול בקצב של מיליארד דולר לחדשים והיצוא גדל ב-30 אחוז. בשנה האחרונה. מדובר במוצרים כגון בירה מקסיקנית ועד חלפים לרכב. הדבר נעשה על-ידי פיחות של הפזו, שאיבד 50 אחוז מערכו מאז ינואר השנה ונעשה מושך יותר למשקיע האמריקני כיוון שמקסיקו החלה לשלם ריבית גבוהה יותר, חזרו למדינה זו כ-4 מיליארד דולר מתוך 40 המיליארד שמעריכים כי הוברחו ממנה לבנקים ברחבי העולם. אולם כל זה אינו מונע מהאינפלציה להגיע כבר עתה ל-145 אחוז בשנה. כיום הגרעון בתקציבה של מקסיקו הוא 17 אחוז מהתל"ג, המגיע ל-160 מיליארד דולר. לשם השוואה, הגרעון האמריקני הענקי כביכול מהווה רק 5 אחוזים מהתל"ג האמריקני.

צעדי המיתון שננקטו במקסיקו הביאו לירידת רמת החיים של פועלים ואיכרים. למעשה, שום ממשלה במקסיקו מאז שנות ה-70' לא הורידה את המשכורות בצורה כה דראסטית כמו מימשלו של הנשיא לה-מדריד, אמר לפני חודש ההיסטוריון המקסיקני לורנסו מאייר.

ל-82' מיליון מקסיקנים, ש-10 מיליון מהם מובטלים, בהם 3 מיליון בעיר הבירה בלבד, המיתון, אם יבוא, יחריף עוד יותר את המצב הקשה ממילא בו הם שרויים.

אבטלה חריפה בברזיל

גם ברזיל, ששטחה 8.5 מיליון קמ"ר ומספר תושביה 140 מיליון, נתונה במשבר תעשייתי וכלכלי שאינו מחריף יותר לאור העובדה שהיא חייבת 110 מיליארד דולר. 76 אחוז מהאוכלוסיה אינם יודעים קרוא וכתוב וההכנסה הלאומית לנפש מגיעה ל-1,900 דולר. בשנה האחרונה ירדו הרזרבות של ברזיל ל-3.5 מיליארד דולר ובעיר התעשייה סאן-פאולו גדל והולך מספר המובטלים. בעיר, הנחשבת לעיר התעשייתית של היבשת כולה, פוטרו בחודשים האחרונים רבבות עובדים מתעשיית המכונות. במחסני פורד, פולקסוואגן ואחרים מונחות אלפי מכוניות ללא קונים. בפורד ירד הייצור היומי מ-1,800 כלי רכב ל-1,200 והמכירות ירדו ב-40 אחוז.

מעריכים, שכשליש מתושבי ברזיל, כ-55 מיליון נפש, מתקיימים משכר חודשי של 46 דולר בלבד. ברזיל, הנחשבת לאחת הכלכלות הגדולות בעולם, סובלת מהיותה אחת האוכלוסיות העניות ביותר בעולם. לפני 20 שנה, קיבלה המחצית העניה של ברזיל 17 אחוז מהכנסה הלאומית. כיום ירד חלקה ל-13 אחוז. הברזילים מקבלים היום שכר נמוך יותר משקיבלו לפני 21 שנה.

לפני שנה שוב הגיעה האינפלציה בברזיל ל-1,000 אחוזים, וגם אם היא ירדה, מצבה של ברזיל עדיין חמור, למרות העובדה שהיא נהפכה ליצואנית הנשק השישית בגודלה בעולם. אם יהיה מיתון עולמי, נחמתה של ברזיל היא שנשק תמיד קונים, גם אם עניים מייצרים אותו.

צ'ילה מתקשה לייצא חומרי גלם

בצ'ילה אינפלציה של עשרות אחוזים. על-פי אומדנים, למעלה משליש מהמפרנסים במדינה מובטלים והשכר הריאלי של העובדים יורד בהתמדה. התעשייה הקלה, שעד לפני מספר שנים שגשגה, נמצאת עתה במשבר, מה שמעורר ביקורות קשות על משטרו של פינושה גם מצד אלה שעד לפני זמן קצר נמנו עם תומכיו. היצוא העיקרי של צ'ילה הוא חומרי גלם ובתחום זה, מיתון כלכלי עולמי יכול רק להחריף את מצבה הנוכחי של המדינה, המנסה במידה גוברת והולכת לכבוש שווקים ומגיעה עד בריה"מ וסין.

בשל העובדה שמדינות היבשת, ברובן, חסרות תעשיות יצוא משמעותיות, המסוגלות להתחרות בשוקי העולם, ממילא הפגיעה בהן תהיה קלה, אם אכן יתרחש מיתון עולמי. הפגיעה האפשרית היא בחומרי הגלם אותם מייצאות מדינות היבשת. במקסיקו הנפט הוא מוצר היצוא החשוב ביותר; בברזיל — מכוניות, מטוסים קלים ונשק. בארגנטינה, לעומת-זאת, עד עצם היום הזה היצוא העיקרי הוא דגנים ובשר. לגבי ארגנטינה, אירופה מהווה 30 אחוז ממוקדי היצוא שלה, אולם בריה"מ ואסיה — 32 אחוז. ארה"ב רוכשת בארגנטינה רק 10 אחוזים מהיצוא שלה. אומנם מוקדי המכירות שלה מגוונים, אך אין ספק שהפגיעה במיתון עולמי תהיה ממילא קטנה יותר במדינה שלמעשה אינה מייצאת מוצרים תעשייתיים משמעותיים. מכל מקום, וזוהי נחמתם של העניים, שקשה להם להיות עניים יותר.

יהודה צור

חדשות המשק

גידול ריאלי של 8% במכירות "מוצרי תכן"

שלושה מפעלים חדשים הצטרפו ל"חברת "מוצרי תכן", העוסקת בשיווק ובהפצה של מוצרי התעשייה הקיבוצית. בעשרת החודשים הראשונים של השנה גדל היקף המכירות של "מוצרי תכן" בב-8 אחוזים ריאלית והסתכם ב-102 מיליון ש"ח.

פרטים אלה מסר אתמול חיים להט, מנכ"ל "מוצרי תכן" במסיבת עיתונאים בתל-אביב, לרגל מלאת 35 שנה לייסוד החברה.

שלושת המפעלים שהצטרפו ל"מוצרי תכן" הם "צ.מ.ת" מקיבוץ צאלים, המייצר צמיגים למלגזות, חרושת כבלים מקיבוץ מסילות, המייצר כבלים, ו"י.מ.א" מקיבוץ עין המפרץ, המייצר משטחי קרטון חד-פעמיים. היקף המכירות של המפעלים בשנה הבאה יהיה כ-7 מיליון דולר.

להט מסר, כי היקף המכירות של "מוצרי תכן" עשוי לגדול ריאלית ב-40 אחוז עד סוף העשור, ובתקופה זו צופים כי יצטרפו לחברה 10 מפעלים נוספים. עוד ציין, כי עלות השיווק של המפעלים העובדים עם "מוצרי תכן" מהווה פחות מ-8 אחוזים מהמחזור שלהם, וזו לדבריו עלות נמוכה ביותר.

אורי נחשון

50 אלף דולר ל-50 מ"ר

חברת הבנייה "אורים" (חברת-בת של "כלל") החלה בבניית פרוייקט גדול בבת-ים — מסר אתמול אריה גיסין, מנכ"ל החברה, בפגישה עם כתבים כלכליים בתל-אביב, לרגל הנחת אבן פינה למלון מגורים ונופש בבת-ים.

במלון, שיקרא "אורי ים" והמוקם בחוף בת-ים, ייבנו 500 יחידות דיור ברמת בנייה גבוהה. שטח כל יחידה כ-50 מ"ר והיא כוללת סלון מרווח, חדר שינה ומטבחון. 360 יחידות מיועדות למכירה כמגורי-נופש והשאר להשכרה רגילה ככל מלון. מחירי הדירות נעים מ-50 אלף דולר ליחידה ועד ל-100 אלף דולר, לפי טיב הגימור ובמיקום הדירה.

לדברי גיסין, מכירת הדירות מתנהלת בקצב ועד סוף השנה יימכרו כל הדירות. הבניין יושלם תוך ארבע שנים. הוא ציין, כי "אורים" היתה החברה הראשונה שבנתה פרוייקטים גדולים בבת-ים, שלדבריו הופכת למרכז כלכלי, חברתי ומסחרי מן היפים במדינה. ראש עיריית בת-ים אהוד קנמון, מסר על הפרוייקטים שמבצעת העירייה במטרה להפוך את חוף הים ליפה ולמסודר בחופים. היקף ההשקעה בהכשרת פארק, טיילת וסידורים אחרים בחוף — 8 מיליון דולר. ההשקעה הנאמדת במלון "אורי ים" — 22 מיליון דולר.

חיים מרגלית

עובדי "דובק" מאיימים בצו נגד מיכרז "לאומי-פיא"

עובדי "דובק" שוקלים להגיש צו מניעה נגד "לאומי-פיא", כדי למנוע את קיום המכרז למכירת אחזקותיה של "לאומי-פיא" בחברה — בטענה כי המיכרז אינו חוקי.

עובדי "דובק", התומכים בקבוצת גהל, חוששים מתוצאות המיכרז ואתמול השביתו את הייצור. באסיפות הסברה שכינס הוועד דרשו כמה מהעובדים להחריף את צעדי המחאה, כולל הפסקת שיווק הסיגריות, אם לא תצא אל הפועל התוכנית להקמת מפעל חדש בפתח-תקווה.

יו"ר הוועד, דוד שאשא, אומר כי בשנה האחרונה ישנה סחבת בהקמת המפעל החדש. כן אמורה החברה להשקיע 40 מיליון דולר. לדבריו, העובדים חוששים כי רוכשי המניות שמציעה למכירת "לאומי-פיא" יתמכו בהעתקת מיקום המפעל החדש לאריאל, כדי לזכות בהטבות — דבר העומד בסתירה להחלטה שקיבלה מועצת המנהלים. שאשא אומר עוד, כי העובדים בודקים עתה את הכספים העומדים לרשותם, ויתכן שיבקשו לרכוש את חבילת המניות מידי "לאומי-פיא".

ערב המיכרז של "לאומי-פיא" מחזיקה החברה 15 אחוז ממניות ההצבעה ב"דובק". לקבוצת גהל 35.2 אחוז וליורשי שנור ופוליקנסקי 36.5 אחוז.

א.נ.

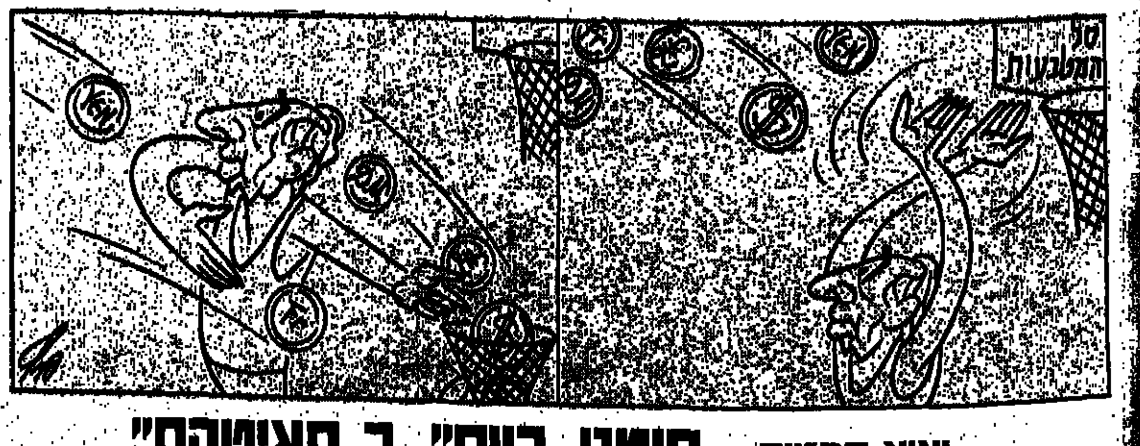

"סימני רווח" ב"סאיטקס", קיטון בהפסדי "אלסינט"

לאחר תקופה ארוכה של הפסדים הודיעה אתמול "סאיטקס" על רווח נקי ברבעון השלישי של 87, רווח שצימצם את ההפסד המצטבר השנה ל-6.4 מיליון דולר. "סאיטקס" סיימה את הרבעון השלישי ברווח נקי של כמיליון דולר, הכולל רווח הון בסך 880 אלף דולר ממכירת חלקה של החברה ב"סנטקס גרפיק סיסטמס אינק". ברבעון המקביל אשתקד הפסידה החברה 6.9 מיליון דולר וברבעון השני השנה, הסתכם ההפסד הנקי בכ-2.6 מיליון דולר.

לדברי מנכ"ל "סאיטקס", אריה רוזנפלד, השיפור ברווח התפעולי של החברה נבע מקליטה מוצלחת של מוצרי החברה במיגוון מוצרים בעלי רווח גולמי גבוה בתחומי הדפוס.

"אלסינט" סיימה את הרבעון הראשון של שנת הכספים 87 בהפסד של 4.7 מיליון דולר [illegible] מערכות המבוססות על קרני רנטגן קונבנציונאליות למערכות מתקדמות של טומוגרפיה ממוחשבת, רפואה גרעינית והדמיה בשיטת התהודה המגנטית.

"אלביט" סיימה את המחצית הראשונה של שנת הכספים 87 ברווח של 5.1 מיליון דולר, ובעקבות זאת תחלק דיווידנד רבעוני לבעלי המניות בשיעור של 4 סנט למניה. מהחברה נמסר כי בידיה צבר הזמנות בהיקף של כ-260 מיליון דולר — 70 אחוז מהן הזמנות יצוא, בעיקר מהשוק האמריקני. פרוייקט הלביא מהווה כ-10 אחוזים מהכנסותיה של "אלביט", וברבעון האחרון הפרישה החברה [illegible] מיליון דולר למימון העלויות הנובעות מביטול הפרוייקט. והחברה מצפה עתה להשתלב בעבודות על האב-טיפוס 3 של לביא הניסיוני.

חברה נוספת בקונצרן "אלרון", חברת "אופטרוניקס", פרסמה אתמול תוצאות עסקיות ברבעון השלישי של 87. המכירות בתקופה זו [illegible] דולר — 66 אחוז [illegible] מיליון דולר, והרווח הנקי הסתכם בכ-940 אלף [illegible]

אהרן מחשון

עלייה ניכרת בגרעון המסחרי

עודף היבוא על היצוא של סחורות הסתכם בחודש אוקטובר ב-425 מיליון דולר (1,005 מיליון דולר יבוא ו-580 מיליון דולר יצוא). מנתונים מנוכי השפעות עונתיות (ללא סחר ביהלומים) מתברר, כי באוקטובר השנה נרשמה עלייה ניכרת בגרעון המסחרי, הנובעת ברובה הגדול מירידה ביצוא בחודש זה.

דובר הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ציין, שהעלייה בגרעון בחודש שעבר הושפעה במידה מסויימת מהאטת העבודה בנמלי הים באוקטובר, שגרמה צמצום, בטעינת מטענים (תאריך היצוא נקבע לפי מועד טעינת הסחורה, ואילו תאריך היבוא לפי מועד שחרור המשלוחים מהמכס). עוד נמסר, כי בארבעת החודשים האחרונים (יולי-אוקטובר 1987) הסתכם הגרעון המסחרי ב-262 מיליון דולר בממוצע לחודש — נמוך ב-5 אחוזים לעומת המחצית הראשונה של השנה, אולם גבוה ב-13 אחוז מהממוצע החודשי במחצית השנייה אשתקד. דובר הלשכה הוסיף, כי מתחילת השנה הסתכם הגרעון המסחרי הכולל ב-2.73 מיליארד לעומת 1.98 מיליארד דולר בתקופה המקבילה אשתקד. עלייה של 40 אחוז. העלייה התרחשה בעקבות הגידול של 22 אחוז ביבוא, שקוזז על-ידי 16 אחוז ביצוא.

היצוא נטו של הסחורות הסתכם באוקטובר השנה ב-580 מיליון דולר, מהם 64 אחוז מוצרי יצוא תעשייתי (ללא יהלומים), 31 אחוז יהלומים ו-5 אחוזים יצוא חקלאי. אף כי באוקטובר השנה נרשמה ירידה ביצוא לעומת החודשים הקודמים, עדיין גבוה הממוצע החודשי של היצוא בארבעת החודשים האחרונים ב-4 אחוזים לעומת המחצית הראשונה של השנה.

מרכיבי יצוא הסחורות (נתונים מנוכים השפעות עונתיות):

יצוא תעשייתי (למעט יהלומים) בחודש אוקטובר השנה נרשמה ביצוא התעשייתי עלייה בת 5 אחוזים בקירוב לעומת הממוצע החודשי במחצית הראשונה ב-1987. בעשרת החודשים הראשונים של 1987 היה הממוצע החודשי של היצוא התעשייתי, למעט יהלומים, כ-450 מיליון דולר — גבוה ב-12.5 אחוז לעומת המחצית השנייה ב-1986.

מנתונים מפורטים לפי ענפים מתברר כי בארבעת החודשים האחרונים של השנה נרשמו עליות בענפי המתכת, המכונות והאלקטרוניקה ובענפי הטקסטיל וההלבשה ב-9 אחוזים. בענפי התעשיות השונות (מכשירים מדוייקים, אופטיקה, רצועות) נרשמה עלייה כ-2 אחוזים בעוד היצוא של ענף המזון ירד ב-6 אחוזים. בענפי העץ, הנייר והדפוס נרשמה ירידה ב-7 אחוזים, בגומי ופלסטיקה ירד היצוא ב-2 אחוזים, (יולי-אוקטובר לעומת ינואר-יוני 1987).

יצוא היהלומים המלוטשים (נטו) — הממוצע החודשי של יצוא היהלומים הגיע ביולי-אוקטובר ל-185 מיליון דולר הגבוה ב-13 אחוז מהממוצע החודשי של המחצית השנייה ב-1986.

יצוא חקלאי (ללא פרי הדר) — הסתכם בארבעת החודשים האחרונים ב-30 מיליון דולר בממוצע לחודש הנמוך ב-14 אחוז לעומת המחצית הראשונה של השנה.

יצוא פרי הדר (נתונים ללא ניכוי עונתיות) — מתחילת העונה נשלח לחו"ל פרי הדר בערך של 7 מיליון דולר לעומת 9 מיליון דולר בתקופה המקבילה ב-1986.

היצוא בינואר-אוקטובר 1987 (ללא נכוי עונתיות) בעשרת החודשים הראשונים של 1987 הסתכם היצוא נטו ב-6.5 מיליארד דולר לעומת 5.6 מיליארד דולר בתקופה המקבילה ב-1986 — עלייה ב-16 אחוז. ביצוא התעשייתי למעט יהלומים, נרשמה עלייה של — 13 אחוז. היצוא של יהלומים עלה ב-24 אחוז וביצוא חקלאי (כולל פרי הדר) נרשמה בינואר-אוקטובר [עלייה] של 6.8 אחוזים.

אהרן לוי מורב

בעריכת יואב אביב

מכוניות 88: מפני חדש תישמרו

בפולקסווגן לא מכחישים שיש פאסאט חדשה בדרך ● בלאנצ'יה לא מכחישים שיש פריזמה ודלתא חדשה בדרך ● הם יודעים — שכולם יודעים איך המכוניות האלה ייראו, אבל ממשיכים לשמור על כללי המשחק ● סוד עד הרגע האחרון ● רק פיאט הצהירה שיש לה טיפו במקום ריתמו עוד לפני שזו היתה מוכנה לשיווק ● מה נראה בכבישים ב־1988 ● מה יהיה ב־1989 ואפילו ב־1990 ● אפשר לדעת פחות או יותר כבר היום ● הוולוו החדשה לא תהיה דומה ל־240, אתם יכולים לראות אם היא מוצאת־חן בעיניכם ● הדבר היחיד שנשמר כאן בסוד הוא המחיר ● כדאי גם שתעיפו מבט בסיטרואן DX

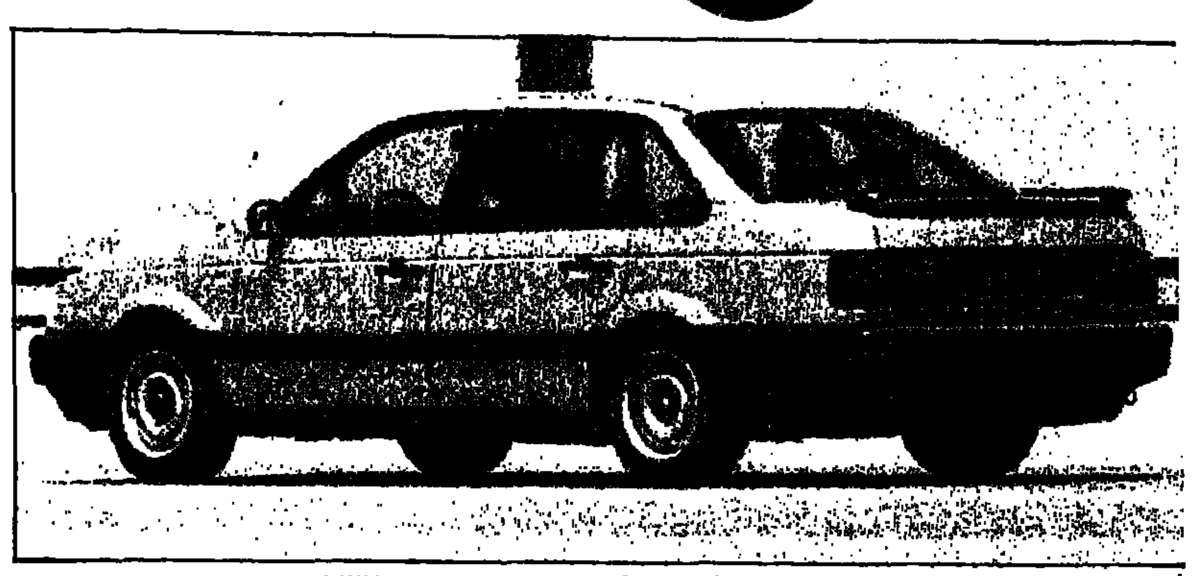

פולקסווגן פאסאט — עידן חדש ומתקדם בפולקסווגן. לא מכחישים שיש כזאת מכונית

הרבה שנים נדרשו לפקידי הממשלה הבכירים שלנו על מנת לתקן את עיוותי המיסים שיצר שר האוצר דאז, יורם ארידור, כשקבע שרק מכוניות בנפח מנוע של עד 1300 סמ"ק ייהנו ממיסוי נמוך יותר. אבל אולי במחשבה שניה הוא נתן את הכיוון הכללי והעיוות תוקן. השנה, בראשונה מזה שנים רבות נוכל לבחור מכונית בנפח מנוע של 1300 סמ"ק או 1600 סמ"ק, בשעור המחירים ביניהן פחות או יותר סביר.

לראשונה, לאחר שנים נוכל למעשה לבחור את המכונית המתאימה לנו, ולא רק את המכונית הזולה לנו. חבל רק שמדרגת המיסוי שנקבעה למכוניות עד 1600 סמ"ק אינה כוללת גם את המכוניות בנפח המנוע של עד 2000 סמ"ק ואז היינו אומרים דיינו.

יחד עם שינויי המיסוי שנבעו מכניסתנו לשוק האירופי המשותף, לתחרות — בה שלטה ללא עוררין עד לשנה שעברה הסובארו בלבד — מכוניות נוספות, והשנה הרשימה תגדל. בראש הרשימה ניצבה כבר בשנה שעברה מתחרה אחת שבלטה מעל לכל היתר, והיא ללא כל ספק הסיטרואן BX, הצרפתיה הזאת בעלת החן והקו העתידני — עונה על כל הציפיות שתלו בה יוצריה ואף למעלה מכך. הסיטרואן BX בלי הרבה הצהרות ורעש הצליחה לשחוט עוד פרה ישראלית קדושה מאוד „שסיטרואן בעצם אינה מכונית". סיטרואן לא רק שחטה את הפרה הזאת, אלא אפילו קברה אותה עמוק באדמה כשטיפסה לקראת סוף השנה והתייצבה בראש סולם מכירות הרכב בארץ, עד שגם סובארו נאלצו להכריז מבצע על מכירות.

הפזמון הקבוע שנשמע במאה השנים האחרונות נשמע למעשה גם השנה והוא נשמע בערך כך: יצרני הרכב לא השיגו פריצת דרך משמעותית בכל הנוגע למבנה הבסיסי של המכונית, וככל הנראה, גם בשנה הבאה נצטרך להסתפק במכונית הקונבנציונאלית.

הפיתוח הטכנולוגי העומד כיום במרכז ההתעניינות של הציבור ושל יצרני הרכב הוא ללא ספק ההיגוי האחורי. ה־A.B.S כבר מתחיל לתפוס מקום גם בין מכלליהן של מכוניות מייצור סידרתי, שאינן נחשבות ליקרות במיוחד. ההיגוי האחורי על־פי התיכנון המקורי יהיה מפוקח באמצעות מחשב, והוא יקנה לגלגלים האחוריים זוית היגוי בעת ביצוע פניות. זוית היגוי שתאפשר הגברת היציבות של המכונית ותדחק את מגבלותיה לשיאים עליהם לא חשבנו עד היום.

גם השנה לא נראה שיתחילו לייצר בישראל את המאגנום, אחרי שאת הרום כרמל הפסיקו מזמן. השנה יתכן ונצטרף ליבואניות הרכב היפאני גם חברת כלמוביל, שנמצאת במשא ומתן על האפשרות לייבא מכוניות מיצובישי לישראל. אם זה טוב ליהודים או לא, זה לא ברור, מה שברור הוא, שלמיצובישי יש יותר הצעות מאשר לסובארו, דייהטסו וסוזוקי. מיצובישי היא אחת מחמשת יצרניות הרכב הגדולות ביפאן ויש לה מה להציע, אחריה צפויות להגיע חברות נוספות שישלימו את המיתקפה היפאנית גם על שוק המכוניות הישראלי.

שנת 1988 מאכזבת למעשה גם מבחינת כמות הדגמים החדשים לחלוטין המוצעים לנו, את כולם אפשר למעשה לספור על אצבעות יד אחת ויישאר לנו עודף.

אאודי

חברת אאודי סיימה למעשה את עיצוב כל דגמי מכוניותיה מחדש. יצרנית הרכב הגרמנית ממשיכה לשווק את כל דגמי מכוניותיה עם אפשרות להנעת גלגלים כפולה, והשנה גם עם קטליזטור עבור השוק הגרמני. האאודי 90 הינה האחרונה בסידרה, הוצגה בשלהי שנת הדגם 87 ובגרמניה מצפים שאאודי תשפר את מנוע ה־2.2 ליטר שלה, כשיוסיפו לו עוד שני שסתומים לכל צילינדר. בגרמניה, קושרים את המנוע החדש לדגם נוסף של החברה דגם הקופה בעל המבנה הישן יותר.

עיתונות הרכב העולמית מספרת, זו השנה השלישית ברציפות, על מכונית העל של אאודי. אאודי 300 שלמנוע ה־V 8 שלה — הבנוי על בסיס מנוע הפורשה — יהיו גם־כן ארבעה שסתומים לצילינדר. בעקבות הסיפורים העקשניים והממושכים נשאלת השאלה הגדולה: האם גם באאודי יודעים על התוכנית הזאת.

לישראל תיובא ה־80, הזוכה להצלחה מסחררת בכל העולם, בגירסת ה־1600 סמ"ק עם תיבת הילוכים ידנית, ובינתיים מצא סוחר זריז דרך לייבא את המכונית הזאת אחרי שינוי גם בגירסה אוטומטית. השינוי נעשה לאחר

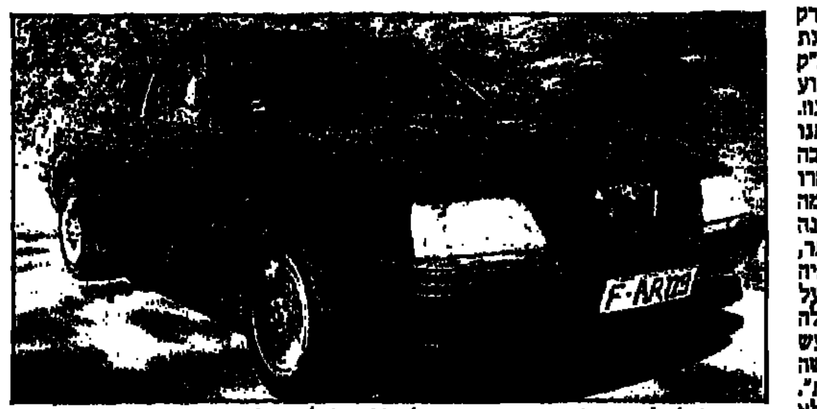

יורשת לאלפא — 6; אחות בעיצוב ל־405 — אלפא 164

יציאת המכונית מהמפעל והשאלה הגדולה האם הוא מוצלח ומי אחראי לכך. כדאי לדעת, שמרצדס לא תבעו את אאודי כבית־משפט וכל השמועה מצוצה מהאצבע.

אוסטין־רובר

חרף ההבטחות מן השנה שעברה, הרובר 800 לא הגיעה לישראל, ואם לשפוט על־פי התגובות באירופה, הרי שהמכונית בסדר — אבל לא הרבה יותר מכך.

האוסטין מונטגו זכתה השנה להצלחה בישראל, הצלחה יחסית כמובן, ואולי בעל הרכב בישראל ישחט עוד פרה. המונטגו מכונית זולה שנותנת תמורה להשקעה. בבריטניה מדווחת העיתונות על עבודת חידוש כל הדגמים של אוסטין לקראת 1990. צילומים של המטרו החדשה כבר פורסמו, וסביר להניח שהמכונית בעלת העיצוב החדש בעל הקווים העגולים תנוע כבר בשנת הדגם הבאה בכבישים. כל סידרת המכוניות של אוסטין תיוצר תחת השמות רובר ואמ.ג'י.

אלפא־רומיאו

ה־164 על הכביש. דומה מאוד ל־405 והשאלה האם זה באמת בגלל המעצב המשותף — פיניפארינה. אלפא רומיאו הוציאו בשנה שעברה מאולמות המחקר והייצור שלהם את המנוע בעל הניצוץ הכפול. מנוע חזק מאוד שנועד להתחרות במנועי הטורבו ובמנועים בעלי ארבעת השסתומים לצילינדר. והוא מותקן באלפא 75 המוכרת, שאינה מיובאת ארצה בשלב זה, והוא יותקן באלפא 164 החדשה מחליפת האלפא — 6.

המכונית החדשה תצוייד במנוע ה־2 ליטר בעל הניצוץ הכפול 150 כוחות סוס, במנוע ה־3 ליטר וי־6 190 כוחות סוס, ובמנוע הטורבו דיזל 95 כ"ס של החברה.

אופל־ווקסהול

חברת אופל הציגה כבר בשנה שעברה את האומגה שזכתה בתואר מכונית השנה. יבואנית המכונית לארץ „לארגולדברג" תנסה, ככל הנראה, להחדיר את המכונית לשוק הישראלי לצד המכוניות המפוארות, אאודי 100, וולוו, פיאט־כרומה ואלפא 164 אם תיובא. האומגה תיובא ארצה גם בגירסת מנוע 1,8 ליטר ובדגם סטיישן. דגם העל החדש של אופל — הסנטור לא ייובא לישראל בכל מקרה.

ב.מ.וו.

לב.מ.וו. כבר יש את הסידרה החדשה של ה־5. לחברה הבאוורית יש גם את ה־Z שהוצגה בפרנקפורט. סידרת ה־5 החדשה מזכירה בעיצובה את הסדרות האחרות של ב.מ.וו ובשלב הראשון, היא תצוייד במנועים המקובלים של החברה כולל דגם M. במהלך השנה, הציגה ב.מ.וו גם את ה־750 הגדולה בסידרת ה־7 המיועדת להתחרות במכוניות הגדולות של מרצדס.

כעת מצפים מב.מ.וו להציג סידרת מנועים חדישה בהן תצויידנה מכוניות החברה. מנועים אלה לא יוצגו קרוב לוודאי לפני 1990.

דייהטסו

או שדייהטסו מצליחים לשמור בסוד את מחליפתה של השרמאנט, או שאולי אין בכלל כזאת מכונית. הציפיות היו שהחברה היפאנית תציג כבר השנה דגם שיחליף את השרמאנט המיושנת, אולם תחת זאת הציגה החברה את הדגם החדש שיחליף את השראייד.

אם בדייהטסו הצליחו לייצב את השראייד ולתת לה תחושת נהיגה אירופאית בנסיעה, הרי שהחוויה הגדולה תהיה כמובן נהיגה ב־G.T.I 100 כ"ס טורבו, ארבעה שסתומים לצילינדר.

דאצ'יה

המחיר — כ־8000 דולר, הנתונים מתאימים לראשית שנות ה־70. בישראל אין לך סיכוי לרכוש מכונית כזאת מבלי להצטרף לרשימת רוכשי ההורמנויות ולהמתין בתור.

וולוו

ה־ES 480 לא תיובא לישראל גם השנה. בארץ ככל הנראה לא יאהבו את התדמית החדשה שמנסה היצרן השוודי ליצור לעצמו, והוולוו הצעירה מכולן ברוחה וגילה ומטבע הדברים גם המתקדמת מכולן תישאר הרחק מטווח־היד הישראלית.

לעומת זאת עליפי כל ההבטחות נראה שדגמי ה־240 ייעלמו השנה לחלוטין מהכביש הישראלי ולא בגלל שהיבואן מבקש להפסיק ולייבא אותם אלא בגלל שה־740 הבלגית תהיה מצויידת יותר מה־240 המיושנת וזולה יותר בכעשרת אלפים דולרים.

חברת וולוו זכתה בשנה האחרונה בהצלחה גדולה בשוק האמריקני. דגמי ה־700. לקראת 1989 תציג וולוו את מחליפת ה־240 שתרמה בקווים לסידרת ה־700.

סידרה נוספת של וולוו שתוחלף, כפי הנראה, לקראת השנה הבאה תהיה סידרת ה־300 שזכתה לעיצוב עגול וחדשני, המשלה את בסיס סידרת ה־300 עם דמיון מסויים בתרשום לספרינט וולצ'ה של אלפא־רומיאו.

לאנצ'יה־אוטוביאנקי

גירסת הטיפו של לאנצ'יה למכוניות הדלתא והפריזמה תוצג ככל הנראה, רק לקראת סוף שנת הדגם — 1988. רישומים של מכוניות אלה המתבססים על צילומים שנעשו בהסתר כבר פורסמו בעיתונות הרכב העולמית, ולאנצ'יה כמו חברת בת של פיאט תידמה קצת יותר לחברת האם, אף שבאיטליה מעוניינים להישאר את לאנצ'יה כיוקרתית ויקרה יותר מבין דגמיה בעוד שלאחר רכישת אלפא־רומיאו יהפכו מכוניות האלפא לספורטיביות יותר ופיאט תישאר העממית.

היבואן הישראלי של המכוניות ימשיך השנה ביבוא כל דגמי לאנצ'יה ואוטוביאנקי שיובאו אשתקד, ואליהם תצטרף הדלתא HF.

מרצדס

בפרנקפורט הציגו אנשי מרצדס את הכימה שלהם את ה־560, על ידה ניתן החרשות מסידרת הקופה. סידרת הקופה החדשה, המסומנת באותיות CE, הוצגה על ידי מרצדס כבר בז'נבה והיבואן בישראל מייבא את המכוניות על פי הזמנה.

מרצדס סיימה, למעשה, את פיתוח ה־124.

מיצובישי

כדאי לזכור את השם, כי חברת כלמוביל יבואנית מרצדס, מקווה להביא את המכוניות האלה ארצה. ויש להם לא פחות מ־41 דגמי מכוניות פרטיות שהמוכרות בהן המיצובישי קולט הקטנה, הגאלאנט בינונית גדולה והסטריון החלילית.

בינתיים פורסמו גם ידיעות על שיתוף פעולה גרמני־יפאני בין שתי החברות בתחום המשאיות הכבדות.

סובארו

בסובארו לא יהיו השנה הפתעות מיוחדות. החברה היפאנית המובילה במכירות בישראל תמשיך בשיווק כל הדגמים שלה שיובאו עד

סיטרואן AX — עולה חדשה

היום. דגמי 1988 של סובארו יופיעו בארץ באיחור קל אחרי האירופאיות.

סוזוקי

עוד יצרנית יפאנית קטנה שלא תגיע השנה בשורה מיוחדת גם לשוק בישראל. החידוש היחידי והבולט של סוזוקי יהיה דגם 1000 סמ"ק אוטומטי של הסוויפט, ודגם אוטומטי נוסף 1300 סמ"ק.

הג'יפ ימשיך להיות משווק בארץ ללא שינוי.

סיטרואן

D.X היא מלת המפתח של סיטרואן לדגם 1989. החברה הצרפתית עמלה על־פי הידוע על סיום פיתוחו ויורשת היפהפיה. בתחילת השנה עוד ניחשו בעיתונות כי המדובר במכונית שתדמה בקווים ל־CX שעדיין לא נס ליחה, ולמה לשנות הבסיס מכונית יפהפיה. לקראת סוף השנה החלו להופיע רישומים שונים לחלוטין שהופיעו בראשית השנה וכיום מדברים על מכונית בעלת עיצוב חדשני לחלוטין, שהקו הכללי שלה דומה יותר לזה של ה־BX מאשר לזה של ה־CX הקשישה. המכונית תונע ככל הנראה במנוע טורבו 2.2 ליטר, ארבעה שסתומים לצילינדר 225 כ"ס, ובמנוע 2.8 ליטר וי־24 6 שסתומים 170 כ"ס. כמו־כן תופענה שתי גירסאות דיזל אחת בעלת מנוע טורבו־דיזל.

למכונית תוצג מכונית מקבילה של פיג'ו שתיקרא 605.

אשתקד יצרו בסיטרואן את ה־AX שלא יובאה לישראל ושיבואה יחל רק השנה.

הסיטרואן ויזה כבר זקנה, ואינה מסוגלת להתחרות בחרישות שבמכוניות הקטנות אפילו בשוק הישראלי.

ה־BX שכבשה את השוק הישראלי תמשיך להיות מיובאת גם בשנה הבאה לישראל, ואין ספק שדגם ה־1,6 ליטר הזרקת דלק 115 כ"ס שירכב עבור השוק הישראלי, יעניין אותנו יותר מיתר הדגמים של ה־BX שכבר מוכרים לנו משנים שעברו.

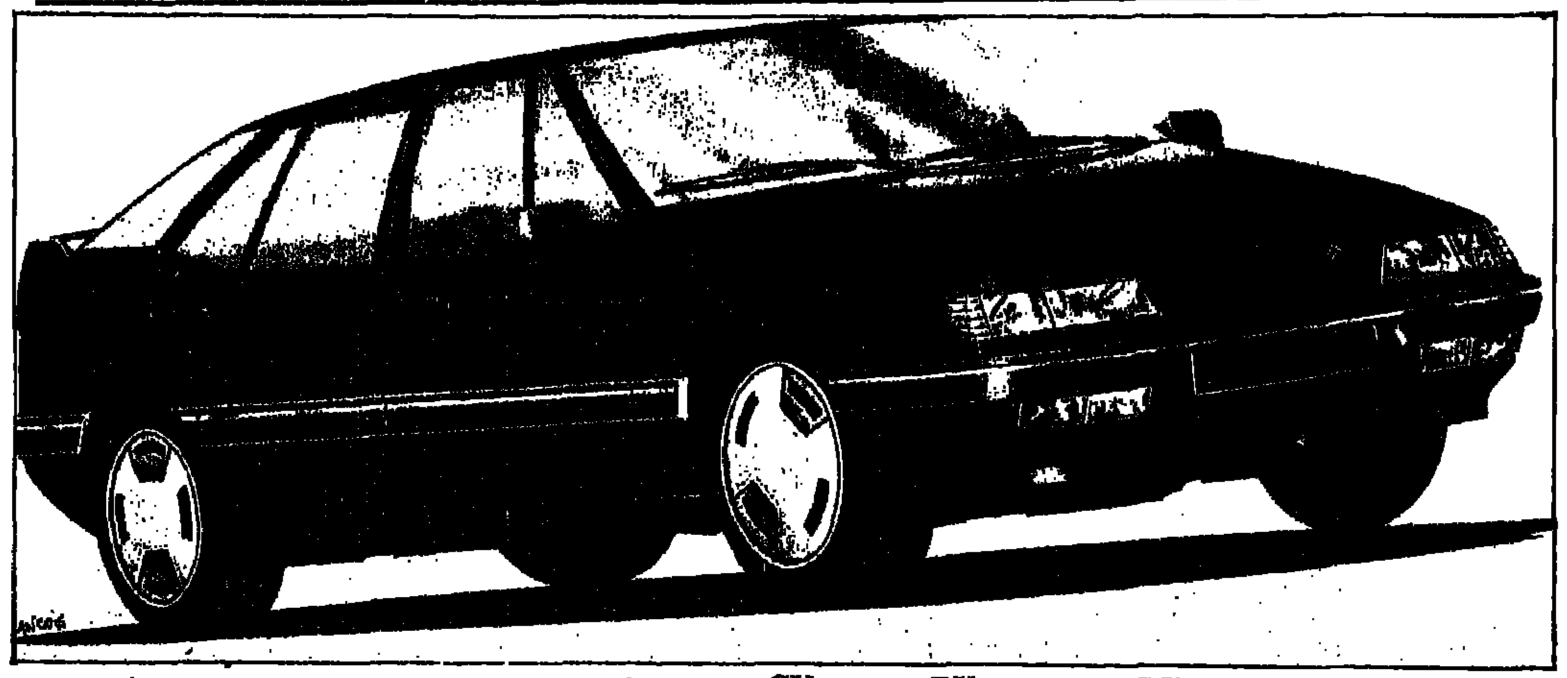

אחרי כל הניחושים מתברר שה־DX דומה יותר ל־BX מאשר ל־CX, תודות שלמעצבי הסיטרואן יש טעם והמכוניות שלהם נראות פריסאיות בכל רמ"ח איבריהן.

סיאט

מכוניות סיאט אמורות להיות מוזלות כ־15 אחוזים עם תחולת הסכם הסחר בין ישראל לאירופה גם על ספרד. בתחילת השנה תציג החברה הספרדית־גרמנית את הדגמים החדשים של האיביזה והמאלגה. דגמי ה־S.X.I שיפיקו 105 כ"ס בגירסאותיהם הספורטיביות. ויבואנית המכוניות לישראל כבר הודיעה על יבוא המלגה 1.5 המוזרקת בשלהי השנה שעברה הציגה פיאט את המארבלה שהיא ההעתק של הפיאט פנדה שאינה מיובאת עוד לישראל.

פורד

הרבה תקוות וציפיות ליוו את הופעתה של הפורד פיאסטה החדשה, אך כגורל הציפיה כך היה גם גודל האכזבה. המכונית החדשה־ישנה

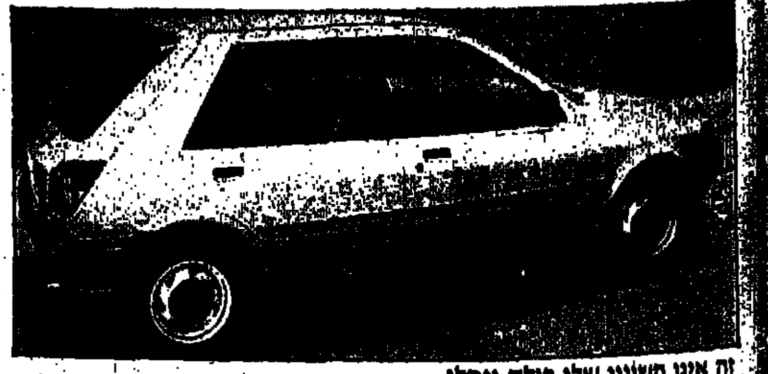

זה אינו השינוי שלו כולם ייחלו

שומרת על תכונותיה העתיקות יותר משהיא מחודשת, והחידוש היחיד הממשי הוא ישבנה המעוצב — עגול כדומה לפיג'ו 205.

הפיאסטה תתעגל מעט גם בדפנותיה על־מנת לספק מידות פנימיות לנוסעים והיא תצוייד במנועי פורד בנפחים של בין 1100 סמ"ק ל־1600 סמ"ק.

כמו־כן תיוצר המכונית גם בגירסת חמש דלתות על מנת להתחרות בהצלחה ביותר במכוניות המיני (פיאט אונו, פיג'ו 205), ואחרות המיוצרות אף הן עם חמש דלתות.

החידוש הבולט ביותר בפורד האמור להשפיע על השוק בישראל ולהעלות את מכירות הפיאסטה יהיה ללא ספק תיבת ההילוכים הרציפה CVT שפותחה במשותף עם פיאט על ידי ואן־דורן ההולנדית. הפיאסטה והמטרו האנגלית תהיינה שתי המכוניות האירופיות הקטנות היחידות בעלות תיבת הילוכים אוטומטית. היתר הן יפאניות לאחר שפיאט הודיעה שהאונו סלקטה האוטומטית לא תשווק בארץ השנה. כעת, השאלה הגדולה היא מה יהיה מחירה של הפורד פיאסטה האוטומטית בשוק הישראלי ואם היא תצליח להתמודד מול הסוזוקי האוטומטית, הדייהטסו שראייד.

יתר הדגמים של פורד, שישווקו השנה בארץ, לא ישתנו.

פולקסווגן

באירופה כבר פורסמו צילומים של הפאסאט החדשה. מכונית יפה בעלת קו מתקדם. הפאסאט תיוצר בשלוש גירסאות בסיס. סטיישן, שלוש קופסאות והצ'באק, ותמשיך להשתמש במנועים המקובלים של אאודי ופולקסווגן.

באירופה מדברים על עוד שני דגמים חדשים של פולקסווגן. הראשון בהם הוא מכונית הספורט של החברה, שתיוצר, ככל הנראה, כרגע על לשירוק הספורטיבית ולא במקומה והיא תצוייד במנוע 1.8 ליטר 175 כ"ס.

הדגם השני בו מדובר אמור להיות משווק לקראת 1989, ואף הוא דגם ספורטיבי של הפולו קופה המזכיר מאוד את ההונדה CRX.

הדגם המסחרי של הטרנספורטר קיבל השנה ארבעה פנסים מלבנים, ועבר עוד אי־אילו שינויים קוסמטיים לקראת שיווקו ב־88.

אולם, אין ספק עוד שבפולקסווגן כבר יודעים בדיוק כיצד תיראה המכונית שתחליף את הטרנספורטר, ולא בטוח שימתינו שם עד סוף שנת הדגם.

פיאט

אם שנת 1988 תהיה שנת הפיאט בישראל קשה לנחש, ולא מפני שהחברה האיטלקית שהשתלטה גם על אלפא־רומיאו איננה מציגה מספיק דגמים, אלא בגלל שהיא לא מציגה את כולם ובמיוחד את אלה שהתכן והיו מקדמים את פיאט בישראל כמה צעדים קדימה.

פיאט תביא השנה את האונו על כל הדגמים למעט האונו סלקטה. רבים בישראל חיכו לסלקטה, והיום ראו בה את המכונית האירופאית שתגאל את התל אביבים מהיפאניות האוטומטיות הקטנות. מסיבות שלא ניתן להן הסבר ואולי מפאת היקף הייצור הסלקטה תישאר באירופה השנה, ונתנחם בכך שהמתחרה שלה הפורד פיאסטה האוטומטית ככל הנראה כן תשווק אצלנו.

הטיפו, מחליפת הריתמו, תגיע רק בשנה הבאה, ולישראלי אין הצדקה לרכוש גם את הרגאטה שמרגע שהיא נולדה היה ברור שמדובר בדגם ביניים שנועד להחזיק רק חלק קטן מלקוחות פיאט. הטיפו החדשה תיוצר גם בגירסת שלוש קופסאות ותחליף את הרגאטה.

אשתקד הציגו באירופה את הכרומה. בישראל היא הוצגה רק השנה והשנה ינסו יבואני פיאט להשתחל לפלח השוק העליון בו לכרומה יהיה מה לומר מה גם שהיא תהיה בין הזולות בפלח שוק זה.

מכונית נוספת שתיובא על־ידי פיאט תהיה הדונה. הדונה תיובא בגירסת שלוש קופסאות ובגירסת סטיישן שתונענה במנועים בנפח 1.1 ליטר ו־1.3 ליטר.

הדוקאטו של פיאט תיוצר גם השנה ובאירופה יודעים לספר שלפיאט יש בדרך גירסת מיני ואן יפהפיה.

פיג'ו

החידוש המדובר ביותר השנה שייך ללא ספק לפיג'ו, סוף סוף יורשת ממשית ל־404 האגדית של החברה הצרפתית. הפיג'ו 405 בעלת עיצוב איטלקי משהו (פינינפרינה) היא מכונית יפה שנועדה להוציא את הפיג'ו מהבוץ בו היתה שרויה עד הופעת ה־205.

ה־405 פותחה על בסיס הסיטרואן BX ושתי המכוניות מאותו בית יתחרו גם בשוק. מערכת המתלים של הפיג'ו הינה מערכת מקובלת ושונה מזו של סיטרואן, אך המנועים בהן תצוייד המכונית יהיו דומים.

לשחזר את ההצלחה של ה־205

אם רק המחיר של הפיג'ו יהיה זהה לזה של סיטרואן, אין ספק שהיבואן דוד לובינסקי ימכור יותר מכוניות בקבוצה זו מכל יבואן אחר בישראל.

הדגם הבא של פיג'ו עומד להופיע לקראת 1989 ומדובר בפיג'ו 605.

מכונית שתשתמש במכללים של ה־DX המתוכננת של סיטרואן.

דגם נוסף עליו מדברים כבר שנתיים הוא הפיג'ו 105 שאמורה להתחרות בשוק המכוניות ה...קטנטנות.

בפיג'ו החלו השנה גם בשיווק ה־309 בישראל, מכונית הזוכה באירופה להצלחה. היבואן מבטיח גם להביא השנה את ה־CTI 205 בעלת הגג הנפתח, והמנוע של ה־GTI 205. יבואנית פיג'ו לישראל תיבא לישראל גם את הפיג'ו 205 האוטומטית בנפח 1.6 ליטר.

רנו

רנו סיימה השנה את עיצוב דגמיה והדי הציפיות שהיה מהרנו 11 הוליד בינתיים עכבר. בשנה הבאה תציג ככל הנראה החברה את הרנו־13 ו־19 שיחליפו את ה־9 וה־11, ואז אנו צפויים למכוניות מודרניות בעלות יכולת התחרות טובה יותר בשוק.

בישראל תמשיך לשלוט בשוק הרנו סופר 5 המשחזרת עד עתה את ההצלחה של ה־5 שהוצגה לראשונה באמצע שנות ה־70.

ה־21 מתקשה להתחרות בפלח השוק של המכוניות היקרות (1700 סמ"ק). והיחידה היכולה להתחרות בשוק מכוניות המנהלים המפוארות היא הרנו 25 שבאירופה נמכרת טוב יותר משציפו ברנו.

יואב אביב

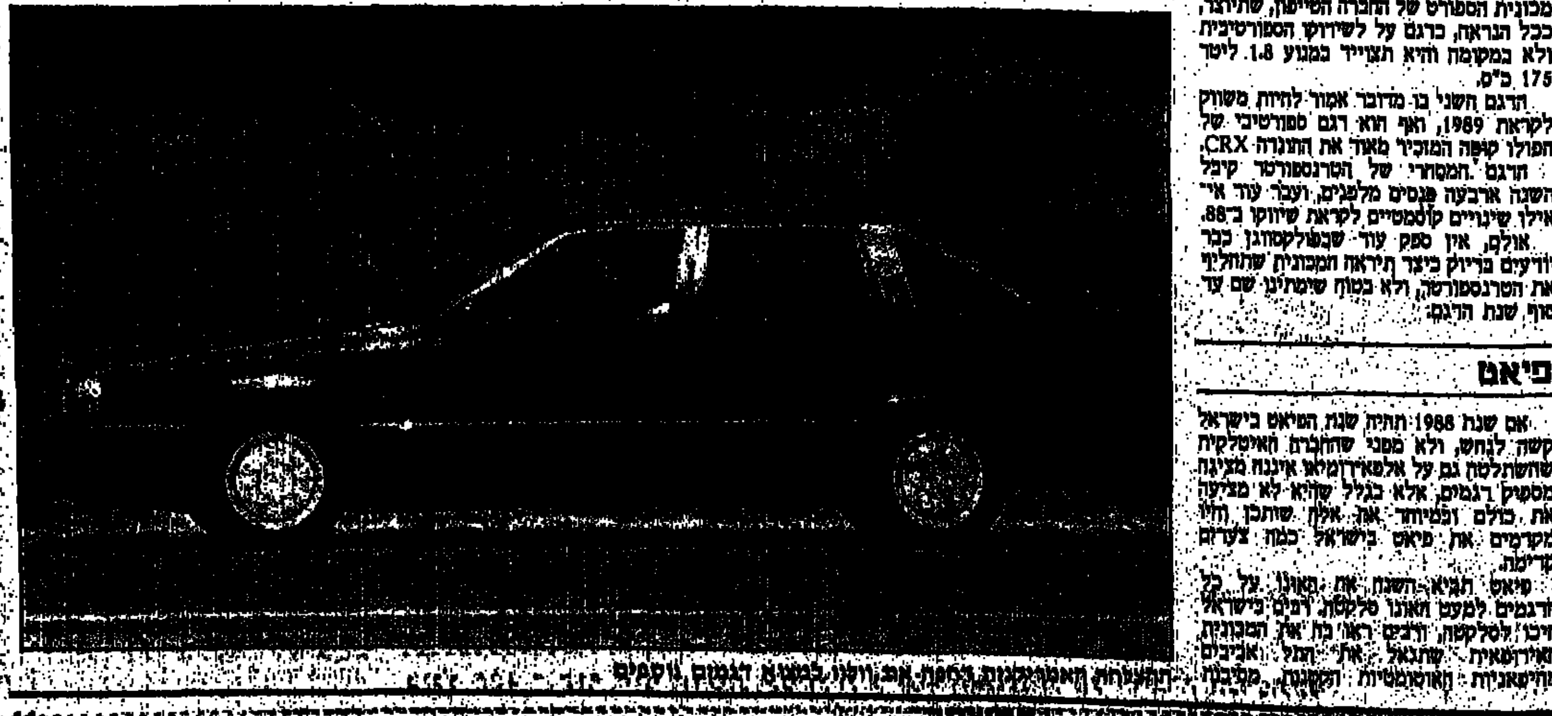

... את וולוו למצוא דגמים נוספים

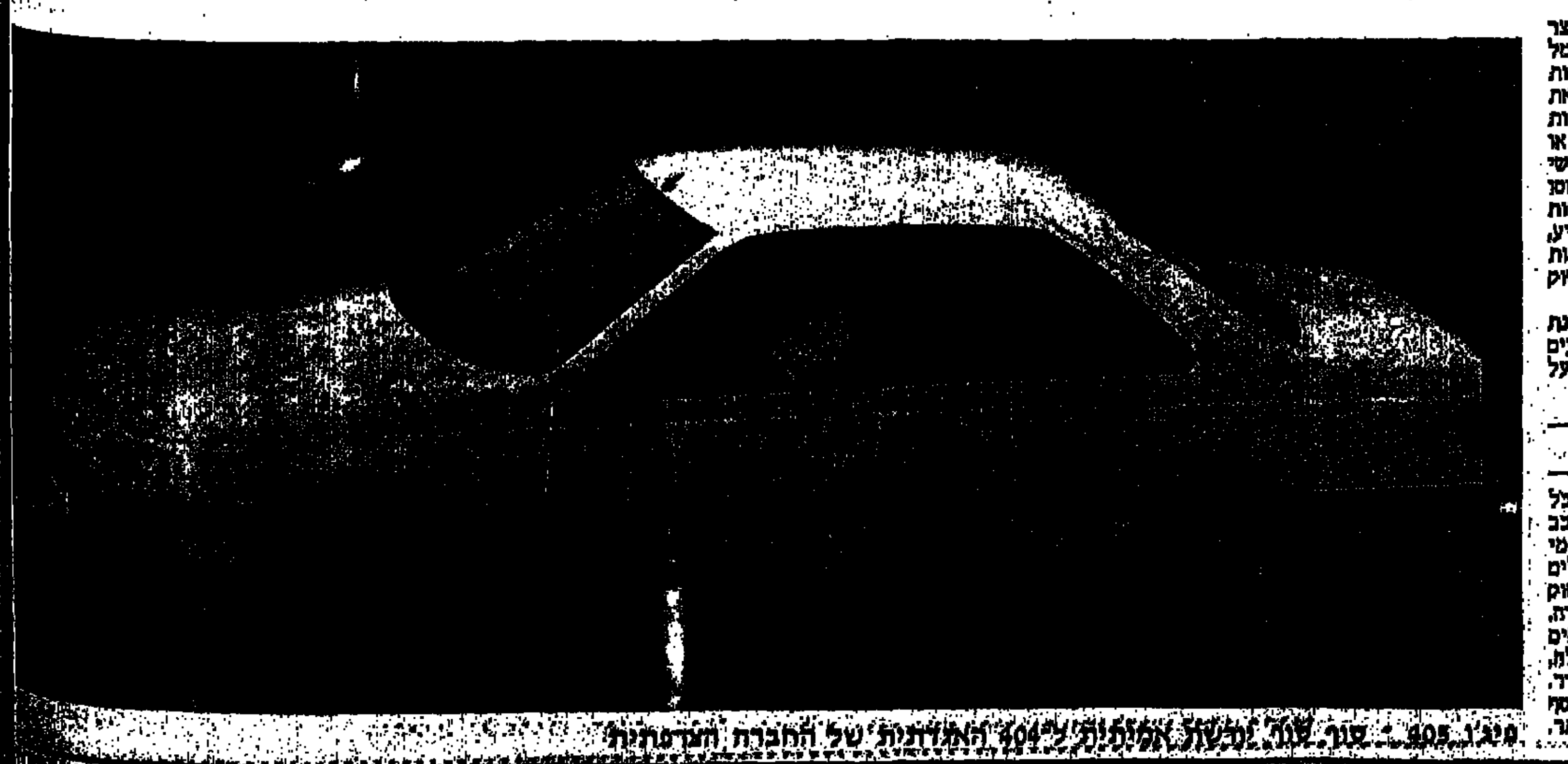

פיג'ו 405 — סוף סוף יורשת אמיתית ל־404 האגדית של החברה הצרפתית

אירלנד הביסה את ישראל 0:5

ערב ישראלי קודר בדאבלין ★ קלי הבקיע שלושער לאירים

שרות "על־המשמר"

דאבלין. — נבחרת ישראל בכדורגל נחלה אמש תבוסה בדאבלין כאשר נכנעה במשחק ידידותי לנבחרת אירלנד — 5:0, לאחר 2:0 במחצית. 12 אלף צופים חזו בחולשה ישראלית בכל חלקי הנבחרת.

השליטה האירית היתה מוחלטת ולעתים נרמה היה שעל המגרש נמצאת נבחרת אחת, זו של אירלנד.

כוכב המשחק האירי היה דייב קלי, המשחק בליגה השלישית באנגליה, שכבש שלושער.

כבר בדקה ה־10 עלתה אירלנד ליתרון מער עצמי של הבלם הישראלי, אפרים דווידוי — 0:1. בדקה ה־41 החל קלי בסידרת שעריו, כשהכניע את בוני גינצבורג — 0:2. בדקה ה־55 העלה קלי ל־0:3 ובדקה ה־70 קבע 0:4 בבעיטת־11. נייל קווין חתם את תוצאת המשחק בדקה ה־85 — 0:5.

שפט ניל מריגלי מאנגליה.

● אירלנד: אוהבלן, מוריס, מקרתי, מורן, יוטון, האוטן (אובריאן, 74), לורנזון, בירן, שידי, קלי, קווין.

● ישראל: גינצבורג, אבי כהן (הירושלמי), דווידי, מנשה שמעונוב, קלינגר, אלי כהן, עמר, מלמיליאן, עובדיה (יאני, 46), בראיילובסקי, תקוה (איזנברג, 46).

נדחתה הצעת המשטרה לקיים דרבי־הליגה לפני הגביע

● כדורסל

מאת יצחק ויסהוף

מכתב חתום על־ידי מפקד משטרת מחוז ת"א, ניצב גבי עמיר, הגיע אתמול לאיגוד הכדורסל. במכתב מבקשת המשטרה לקיים את משחק הליגה בין הפועל ת"א ומכבי ת"א במחזור התשיעי, שאמור להיערך ב־7 בדצמבר, ב־23 בנובמבר, המועד שנקבע לקיום משחק שמינית־גמר גביע־המדינה בין שתי הקבוצות התל־אביביות.

המשטרה מבקשת שהפועל ת"א, שתארח את הדרבי בליגה, תקיים בהיכל־הספורט ביד־אליהו, ואילו ב־7 בדצמבר ייערך באולם הפועל ת"א משחק הגביע בין שתי הקבוצות. כוונת המשטרה שאוהדים רבים משני המחנות יוכלו לחזות בדרבי הראשון העונה, עובדה שעשוייה, לדעת המשטרה, לצנן ולשפר את היחסים בין שתי האגודות שהגיעו כמעט לנקודת־רתיחה בגלל החלטת הפועל ת"א לקיים את משחק הגביע באולמה.

נשיאות האיגוד שעיינה במכתב החליטה כי היו"ר יורם אבריקוביץ, יחד עם יו"ר הפועל ת"א, דני קורן, ויו"ר מכבי ת"א, עו"ד שמעון מזרחי, יסכמו ביניהם את הנושא. ואכן, השלושה נפגשו והתברר כי הצדדים לא מוכנים לשינויים המוצעים.

נשיאות האיגוד דנה אתמול גם באישור תכנית הפעולה לנבחרת הנוער, למעט הנסיעה לארה"ב, שטרם אושרה, מאחר שעדיין לא הגיעה הזמנה רשמית.

הנשיאות לא דנה במסקנות הוועדה המקצועית על כשלון הנבחרת הלאומית במשחקי דרגה ב' בבולגריה מאחר שמספר חברי נשיאות נעדרו וביקשו לדחות את הדיון.

השופט הערבי ג'וזף אבו־ערף הצטרף אתמול רשמית לרשימת שופטי הליגה הלאומית.

כמו־כן אושרו מינויו של מיכה שמבן כרכז הנבחרות הצעירות.

לאסוף שיחק כבלם בכדורגל

למעלה מ־4000 צופים חזו אתמול בקצרין במשחק־ראווה בכדורגל בו גברה מובילת הליגה הלאומית, מכבי נתניה, על גבעתי, מחוזקת — 2:1.

בני לם כבש את שני השערים לנתניה. לגבעתי הבקיע שלום רוקבן, ממסירה של הזמר צביקה פיק. בגבעתי שיחק כבלם כדורסלן הפועל ת"א, הווארד לאסוף...

כן נערך מירוץ עממי.

האירוע אורגן ע"י רב־סרן איל מוני, קצין כושר קרבי בפיקוד דרום.

רק משתתף אחד בויכוח באסיפת ההתאחדות לספורט

מאת יצחק ויסהוף

עמי שלף נבחר אתמול כיו"ר ההתאחדות לספורט, באסיפה הכללית הדו־שנתית של ההתאחדות, שנערכה בתל־אביב. נבחרו הנהלה חדשה בת 28 החברים, וכן בית־דין עליון וועדת ביקורת.

בתום האסיפה נערכה ישיבה ראשונה של ההנהלה החדשה, שבה נבחרו עמי שלף כיו"ר; יצחק המאירי מ"מ; מנחם פרישלר וזאב ברוורמן כסגני יו"ר, ואריה גרוסמן גזבר.

שאר חברי הנשיאות הם: דוד בן־דב, סלומון סטולר, יצחק מור, ניסן קרופסקי, משה רש ועולש סופר.

כ־300 חברים השתתפו באסיפה, אולם לדיון הכללי נרשם רק משתתף אחד, ד"ר אורי גולדבורט.

יו"ר ההתאחדות, עמי שלף, ציין בסכמו את הפעילות הדו שנתית כי הושקעו אמצעים רבים בספורטאים והתוצאות עד כה לא עמדו ביחס ישיר להוצאות. גזבר ההתאחדות, אריה גרוסמן, הציג את הדו"ח הכספי המסכם וציין את עובדת האיזון בתקציב.

תגרה בין מאמנים באיגרוף ואופניים

יו"ר מועדון גלגלי־העמק האופניים, אלי סמוכה, שניצב עם מגנון לפני בית־שוקולוב שם נערכה אסיפת התאחדות לספורט עורר את חמתו של מאמן האיגרוף אריק דרוקמן. בתגרה שפרצה ביניהם נופץ גם חלון.

המשטרה הוזעקה למקום ונרשמה תלונה של סמוכה נגד דרוקמן.

הפועל ירושלים: קופחנו בבחירות להתאחדות לספורט

הפועל ירושלים מוחה בחריפות נגד מרכז הפועל שלא הכליל נציגים מהבירה בהנהלת ההתאחדות לספורט וב־18 ועדות ספורט מקצועיות שנבחרו אתמול — זאת אומר אמש חיים ממן, מחזיק תיק הפועל ירושלים במועצת הפועלים ליצחק אופק, מזכיל הפועל.

ממן אמר כי להפועל ירושלים עשרות קבוצות, אלפי ספורטאים ואלופים ישראלים בענפים השייכים להתאחדות לספורט ומתוך 16 ועדות מקצועיות התמנה רק נציג ירושלמי אחד, כחבר באיגוד האתלטיקה.

כפר־סבא הנחילה הפסד ראשון להמעפיל בקרב מעולה

● כדורעף

במשחק מעולה ומותח הנחילה אמש קבוצת הפועל כפר־סבא הפסד ראשון להפועל המעפיל ועין־החורש בנצחון במוקד המחזור ה־8 בליגה הלאומית בכדורעף — 1:3. שתי הקבוצות הלהיבו 600 צופים בכפר־סבא.

המעפיל, בשורותיה הצטיין יניב בר־נצר, הפתיעה בנצחון במערכה הראשונה — 11:15, אולם כפר־סבא בניצוחם של גיל פישל ואמיר אקרמן, ניצלה את ביתיותה וגברה בשלוש המערכות הנוספות — 11:15, 10:15, ו־15:17. המשחק נמשך כשעתיים. שפטו: עזרא כהן ונתי הר.

● נצחון קל קצרה קבוצת הפועל קרית־אתא באולמה על מכבי פ"ת — 0:3 (9:15, 4:15, 12:15). במשחק שנמשך כשעה התעלה שחקן קרית־אתא, יובל שלכת. שפטו אבי זלצברג ואריה פרקש.

● במאבק־תחתית כשריד גברה הפועל שריד / העמקים על א.ס. רמת־השרון — 1:3 (15:5, 15:4, 3:15, 16:14). תומר שיין ויונן לחוביץ הצטיינו בשריד. ברמת־השרון בלט רני לייכטר, ששיחק נגד קבוצת נעוריו. שפטו: מיכאל סלע ואיזידור ברונוסר.

● קבוצת הפועל רמת־אביב ניצחה בהעוגן תוך 51 דקות את הפועל העוגן/עמק חפר — 0:3 (4:15, 3:15, 8:15). אליעזר כגן, יוסי לימשיץ ורונן צירין הוליכו את רמת־אביב לנצחון, במשחק בו שפטו גבי קראוס וגדי איזיקוביץ.

● גם קבוצת הפועל בת־ים ניצחה כ־50 דקות באולמה את הפועל איחוד עירון — 0:3 (3:15, 4:15, 12:15). הטוב בבת־ים היה רוני כהן. שפטו: פיני שמפלינר ואריה מונק.

● המשחק השישי במחזור בין מכבי חיפה והפועל מטה־אשר, ייערך מחר.

הטבלה

1.	הפ. קרית־אתא	8	2:24	16
2.	הפועל המעפיל	8	5:22	15
3.	הפ. כפ־סבא	8	9:22	15
4.	הפ. מטה־אשר	6	0:18	12
5.	מכבי פ"ת	8	15:14	12
6.	הפועל בת־ים	7	12:14	11
7.	הפ. רמת־אביב	8	17:14	11
8.	הפועל שריד	8	20:8	10
9.	מכבי חיפה	7	17:8	9
10.	איחוד עירון	8	22:7	9
11.	הפועל העוגן	8	21:5	9
—.	א.ס. רמת־השרון	8	22:6	9

נבחרת הנוער — הפועל קרית־אונו 4:5

נבחרת הנוער של ישראל בכדורגל לא שיכנעה אתמול במשחקה ברמת־גן, בו גברה על הפועל קרית־אונו מליגת א' — 4:5, לאחר שפיגרה במחצית — 3:1.

את השערים לנוער כבשו שימי ג'אן (2), מוטי מוזז, רואי חרר ויצחק זוהר. להפועל קרית־אונו: אבי בקר, ניר מנחם, ודנן ויינשטיין בבעיטת־11 ואורי קרביאן.

בני־יהודה 3:3 בדלית־אל־כרמל

במשחק כדורגל שהכנסותיו קודשו לשיקום ילד ורווה מדלית־אל־כרמל לניתוח כבד בבלגיה סיימו בני־יהודה ת"א מהליגה הלאומית והפועל דלית־אל־כרמל מליגה ב' בתיקו 3:3.

בשורות בני־יהודה שיחק עוזר המאמן אהוד בן־טובים

מאבקים מכריעים במוקדמות אליפות אירופה

אנגליה חייבת לנצח היום את יוגוסלביה בבלגראד

מאת שבח בן־גבריאל

מאבקים מכריעים ייערכו הערב על כרטיסי־העלייה לגמר אליפות אירופה בכדורגל, בשנה הבאה במערב־גרמניה. צ'כוסלובקיה תארח את וולס ובולגריה את סקוטלנד, בעוד שהמשחק המסקרן ביותר ייערך בבלגראד בין אנגליה ויוגוסלביה. לאנגלים יספיק תיקו.

האנגלים הרואים במשחק הערב בבירת יוגוסלביה משימה לאומית ממדרגה ראשונה החליטו לצאת משמרותם ודחו בשבת כמה משחקי־ליגה כדי לאפשר לבין־לאומיים שלהם לצאת למחנה־האימונים של הנבחרת ולהתכונן כהלכה לקראת מאבק חשוב זה.

במשחק הראשון שנערך בין שתי הנבחרות באצטדיון וומבלי ניצחה אנגליה את יוגוסלביה — 0:2. עד כה נפגשו שתי הנבחרות 12 פעם מאז המיפגש הראשון ב־1939, אז ניצחה יוגוסלביה בבלגראד — 1:2. יוגוסלביה ניצחה 4 פעמים; אנגליה — 3 פעמים וחמישה משחקים נסתיימו בתיקו.

באותו בית (4) תארח הערב צפון־אירלנד, בבלפאסט, את תורכיה, שתיהן כבר אינן בתמונה.

טבלת בית 4

1.	אנגליה	5	16:0	9
2.	יוגוסלביה	4	9:3	6
3.	תורכיה	4	0:12	2
4.	צפון־אירלנד	5	1:10	1

בשני בתים, שם יוכרע גורל שתי עולות, ישקיפו מרחוק שתי נבחרות "מעוניינות" על הנעשה: דנמרק בבית 6 ואירלנד, ששיחקה אמש עם ישראל, בבית 7.

דנמרק נמצאת בראש טבלת בית 6. היא מקווה שוולס לא תנצח הערב את צ'כוסלובקיה. אם תנצח וולס יהיו אלה איפוא ראש וחבריו שיעלו לגמר. בהפרש שערים עדיף, אבל תיקו, או נצחון צ'כי, יעלו את הדנים לגמר. יהיה זה המשחק האחרון בבית.

טבלת בית 6

1.	דנמרק	6	4:2	8
2.	וולס	5	7:3	6
3.	צ'כוסלובקיה	5	5:5	5
4.	פינלנד	6	4:10	3

בולגריה תעשה הכל כדי לנצח בסופיה את סקוטלנד, שיצאה מהתמונה. בבית 7 יש לאירלנד 11 נקודות ולבולגריה — 10. לבולגרים תספיק תוצאת תיקו כדי להעפיל לראשונה לגמר מאחר שלהם הפרש שערים עדיף על האירים.

בבית 7 יתקיים משחק נוסף בין בלגיה ולוכסמבורג. השתיים מחוץ לתמונה.

טבלת בית 7

1.	אירלנד	8	5:10	11
2.	בולגריה	7	5:12	10
3.	בלגיה	7	8:13	7
4.	סקוטלנד	6	5:6	6
5.	לוכסמבורג	6	20:2	0

פורטוגל תארח הערב בבית 2 את שוייץ. שתי הנבחרות סיימו תפקידן, המאבק בבית זה על הבכורה נטוש בין איטליה ושבדיה, וההכרעה תיפול כנראה בשבת כאשר שתיהן יתמודדו ברומא.

טבלת בית 2

1.	שבדיה	7	8:11	10
2.	איטליה	6	3:11	9
3.	שוייץ	6	8:8	5
4.	פורטוגל	5	5:5	5
5.	מלטה	6	19:3	1

משחק נוסף, חסר חשיבות, יהיה היום בניקוסיה כשקפריסין תארח את הולנד בבית 5, ממנו עלתה הולנד.

נוסף להולנד כבר עלתה לגמר גם ברית־המועצות מבית 3.

אסתר רוט תשוגר לאליפות הוותיקים באוסטרליה

[illegible]

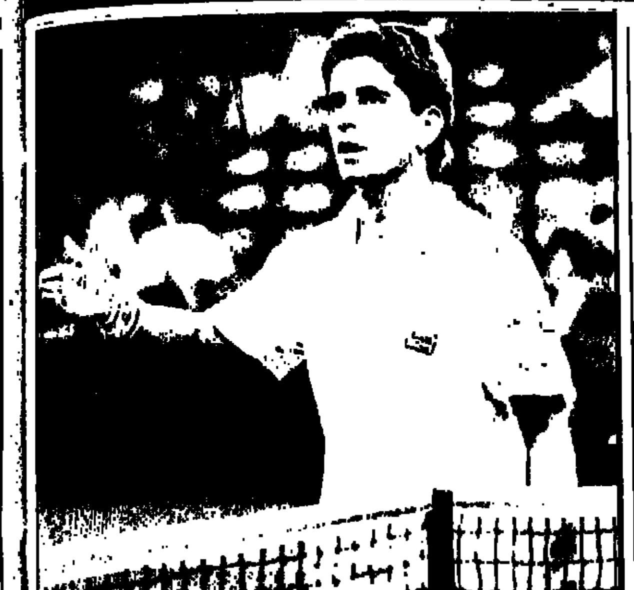

עמוס מנסדורף אתמול בוומבלי: מצפה ליריבו הניגרי כדי ללחוץ את ידו (תצלום: אי"פ)

מנסדורף פתח משחקי וומבלי בנצחון על הניגרי מאמו

● טניס

אלוף ישראל בטניס, עמוס מנסדורף פתח אתמול את טורניר וומבלי, בלונדון, בנצחון על טוני מאמו מניגריה — 6:2, 6:7.

במערכה הראשונה ניצח מנסדורף בקלות אולם בשנייה נאלץ להתאמץ ולגבור בשובר־שוויון — 4:7.

בין התוצאות האחרות אמש בוומבלי: וולקוב (בריה"מ) — סלמינג (ארה"ב) 6:2, 6:4, 6:4; מאוררי (שוייץ) — קאסל (בריטניה) 7:6, 4:6, 4:6; האלסק (שוייץ) — נובצ'ק (צ'כוסלובקיה) 6:7, 4:6.

גליקשטיין נפצע בחיפה: אובחן קרע ברצועת הקרסול

מאת יוסף גלזר

הטניסאי הוותיק שלמה גליקשטיין נצטווה לנוח במשך עשרה ימים לאחר שאובחן קרע ברצועת הקרסול. גליקשטיין פרש אתמול במהלך המערכה הראשונה בסבב הגברים על־שם פרנקל בחיפה. הוא הוליך 4:5 נגד עמית נאור, כאשר נפצע והובהל לבית־חולים.

שלוש הפתעות נרשמו אתמול כאשר שלושה מדורגים הודחו מהתחרות. הישראלי חיים ציון ניצח את המדורג 2, האמריקני סטיב קנרי — 6:7, 2:6, 1:6; רביב ויקנפלד השיח את המדורג 6, הגרמני מרקוס זילנר — 3:6, 1:6, וסקוט וורי מאנגליה ניצח את המדורג 8, אנדריי דרוו מרומניה — 2:6, 3:6, 1:6.

המשחק המרכזי היום יתמודד המדורג 1, פיליפ פלואירן מצרפת (79 בעולם), נגד אוחר וינברג מישראל.

בסבב הנשים על־שם פיליפס הודחה אתמול בגרמניה סטפני רינקה, שהדיחה שלשום את אלופת ישראל, אילנה ברגר.

בתחרות משתתפים 180 טניסאים ו־30 טניסאיות מחו"ל.

מנסדורף אינו בין ה־10

הטניסאי הישראלי עמוס מנסדורף לא נמנה על 10 השחקנים הראשונים ברשימת מועצת המקצוענים הבין־לאומית — מוסרת סוכנות רויטר.

בראש הדירוג הצ'כי איוואן לנדל, עם 4404 נקודות, לפני השבדים שטפן אדברג — 4354 ומאטס וילאנדר — 3550; הצ'כי מילוסלאב מציר — 2777; הגרמני בוריס בקר — 2368; האמריקני ג'ימי קונורס ובראד גילברט — 1612 והצרפתי יאניק נואה — 1523. [illegible] קורלסון — 1087 [illegible] ניסטרום — 1032 [illegible] 962 [illegible] 809 נקודות.

גליקשטיין: בינתיים מעדיף לשחק

שלמה גליקשטיין דחה אמש הצעת של הנהלת איגוד הטניס לשמש כשחקן־קפטן של נבחרת ישראל במשחקי גביע־דייוויס.

גליקשטיין אמר שהוא מעדיף בינתיים, לשמש כשחקן, וביקש לדחות את המינוי למועד מאוחר יותר.

בשני המשחקים הקרובים ישמש יוסף שטבהולץ כקפטן.

מדליות למתאגרפי ישראל בבודפשט

שני מתאגרפים ישראליים זכו במדליות בתחרויות בין־לאומיות בבודפשט, בהן השתתפו 80 מתאגרפים מ־11 מדינות.

אהרון יעקב שורלי זכה במדליית כסף ב־75 ק"ג כשנוצח בהפרש נקודות קטן בגמר ע"י מתאגרף סובייטי. יהודה בן־חיים זכה במדליית ארד ב־48 ק"ג כשנוצח ע"י מתאגרף מקומי.

● כדוריד

במוקד הערב: הפועל פ"ת — הפועל ר"ג

מאת יוסף חכם

מוקד משחקי המחזור ה־6 בליגה הלאומית בכדוריד, יהיה הערב ב־8.30 באולם ביחוד, בין הפועל פ"ת והפועל רמת־גן. ישפטו: שורה וצדוק.

שאר משחקי הערב (כולם ב־8.30):

● אליצור הרצליה — מכבי פ"ת (מכון־וינגייט; גוטמן ובוצקי).

● מכבי אדרים רמת־גן — מכבי ראשל"צ (אולם האוניברסיטה בר־אילן; גרוסמן ולוין).

● מכבי נתניה — מכבי רחובות (אולם ביה"ס בן־גוריון בנתניה; חכים ורוזנברג).

● הפועל רחובות — הפועל גוזרים (היכל הספורט ברחובות; פרקס וגורודיס).

● הפועל ראשל"צ — מכבי קרית־שרת/חולון (היכל הספורט בראשל"צ; הרש ווילבוריצקי).

● 11 מדינות כבר הבטיחו את השתתפותן בתחרות הבין־לאומית בכדוריד, שתתקיים ב־28 בנובמבר באילת בחסות מלונות ישרוטל באילת.

בוסטון — ניקס 96:87

בוסטון־סלטיקס ניצחה את ניו־יורק ניקס [illegible] 87:96, בליגת ה־NBA. [illegible]

● נבחרת הצעירה של [illegible] בכדורגל הביסה [illegible] יוגוסלביה — 1:5 [illegible] 0:1.

● מאמן הכדורגל הוותיק, אהרון גרשגורן, דחה אתמול פנייה לאמן את הפועל חדרה מהליגה הארצית [illegible]

טלוויזיה

08:00 טלטקסט - עד כאן - חדשות של ישראל 08:05 שעת כושר 08:15 גיאוגרפיה של א"י - פני הארץ - עיר קטנה גדולה (כ) 08:40 אנגלית ו' 09:00 מדעי הטבע - יסודי - מתנת הטבע הדרים 09:20 אנגלית ז' 10:00 שעת כושר 10:10 מדעי הטבע - הי"ד - מערכת הנשימה (כ) 10:30 הגיל הרך - פרפר נחמד - כדאי לזכור 11:00 חשבון ו' - מוסי כופל שברים. 11:15 אנגלית - יא־יב Hello Israel - Mysteries 11:30 מושגים ביהדות - על מחות (כ). 12:00 אנגלית ח' 12:25 אנגלית י' 13:00 מדעי הטבע - על יסודי - האבולוציה 2 - מנבכי העבר 13:30 אתמול במשפט דמיאניוק 14:00 טלטקסט - עד כאן - חדשות של ישראל 14:05 אוניברסיטה פתוחה - יוון הקלאסית - דמות האדם בפיסול. מוסיקה - כיתת אמן - המה והאיך - הצלילים הנפרדים. 15:00 טוב טוב הגמד - מה קרה למלקת החלב? - מחלקת החלב לא יכולה ללכת. היא נקעה את קרסולה. טובטוב מטפל בה עד שהיא מבריאה. תותי ושני הילדים חולבים את הפרה ומחלקים אותו. 15:25 על רופאים ואחיות - פרק שלישי - ראשו של הפוסע - פוסע מאושפז במחלקה ועליו לעבור ניתוח אך הוא מסרב לעבור הרדמה כללית. הפסיכיאטר המסור של ביה"ח מגיע לשורשי הבעיה ומוצא פתרון המוביל לסוף טוב. 15:40 שעת כושר 15:50 מאחים שניות - למועצת הלול 16:00 גברת מלפפת 16:10 שביל באמצע שביל בצד - טיול השבוע: הרודיון, סיור עם ספי בן־יוסף באתרי ההרודיון. הזמרת גלי עטרי בביצוע השיר "אין לי ארץ אחרת" מצולמת באתרי ההרודיון הקדום וכו'. 16:20 פיצוחים - שעשועון נושא פרסים. 17:00 ערב חדש.

רדיו

גלי צה"ל

05.45 פרקי אבות. 05.55 באומן מילולי - פינתו של אבשלום קור. 06.00 את פתיחת השידורים. 06.05 אוניברסיטה משודרת - הסתו בשירה העברית - הרגש השלילי בקלאסיקה וברומנטיקה. מרצה: ד"ר זיוה בן־פורת. 06.30 פוקחים עין - החדשות הראשונות של היום - עם מנינה כת־צבי. 07.07 שבע אפס שבע - עם אלכס אנסקי. 08.00 בוקר טוב ישראל - שעת אקטואליה יומית עם מיכה פרידמן, אילנה דיין ויעל דן. 09.05 אילה בוקר - עם אלי ישראלי. 10.05 מוסיקה - עם אורלי יניב. 11.05 גבון לעכשיו - עם רפי רשף. 13.00 מבזק ידיעות. 13.05 אחר אחר - להיטים עבריים עם שירה גרא. 14.05 רז דה יוסי - עם דובי לנץ ורני קרסל. 15.05 שירים לחג - עם ארז טל. 16.05 ארבע אחר הצהריים - שעה של שירים עבריים. 16.54 באומן מילולי - פינתו של אבשלום קור. 17.00 ערב טוב ישראל - עם רן שילה, יעל דן וגוני סביר. 18.05 יעד משורר - מגזין גלי צה"ל לעניינים צבא ובטחון. עורכים ומגישים: יצחק טוניק ויוסי עבארי. 18.57 הודעות לחיילים. 19.00 מבזק ידיעות. 19.05 פזמונים לכולכם. 20.05 מראה מקום - התכנית של שרה דורון עם חברון דודו דותן התור לדימונה העיר אליה הגיע עם משפחתו לאחר טילטולים ברחבי הארץ ובה בילה את ילדותו. מפיקה: דורית שמעוני (ש"ח). 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת - הסתו בשירה העברית - הרגש השלילי בקלאסיקה וברומנטיקה. מרצה: ד"ר זיוה בן־פורת. 22.05 על הדבש ועל הכיפאק - שירים שהחבר'ה אוהבים. עורך: מאיר לחיאני. 23.05 עשרים וארבע - היום שהיה - עם ירון וילנסקי. 23.55 שיחת הצות - עם דינה בלייכמן - יו"ר ארגון נשים נגד פרסום מגע. מפיקה: רווית שמעוני. 00.05 צפורי לילה עם נתן דטנר ואבי קוסיני. תכנית מוסיקלית בנימה אישית. 02.00 מבזק ידיעות. 02.05 לא רוצים לישון - מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה. 05.05 צלילי בוקר - שירים עבריים. שידורי צה"ל 19.05 רדיו רדיו - עם יואב קוטנר. 20.05 להיטים. 22.05 המסקת עשר - עם מיכל ניב. 23.05 קול הג'אז וזה - עורך ומגיש: דני קרסל.

קולנוע

תל־אביב

אסתר: הצייר 5, 7.15, 9.40
אורלי: התנקשות 5, 7.15, 9.30
בן־יהודה: ללא מוצא 4.30, 7.00, 9.30
גת: המכשפות מאיסטוויק 3.15, 6.19, 9.15
גורדון: 18 7.00, 9.10
דקל: האלמנה השחורה 5, 7.15, 9.10
דרייב אין: השוטר מבברלי הילס 7.45
חן: השוטר מבברלי הילס 5, 7.15, 9.30
התיה הישראלית: הקוסם מארץ עוץ 10.30, 16.00; האחים מארקס במירוצים 21.50, 24.00
ליבורי חדש: ללא מוצא 4.30, 7.15, 9.30
מוזיאון ת"א: בית האמיצים 7.10, 9.30
4.30, 7.15, 9.30
סינמה 1: מעקב חשאי 5, 7.15, 9.30
סינמה 2: משפחת המלוכלכים 5, 7.15, 9.10
פאר: יומו של החטא 5, 7.30, 9.10
פאריס: לא יכולה בלי זה 12, 2, 5, 7.15, 9.30
רב־חן: חן 1: מטאל ג'אקט 5, 7.30, 9.30; חן 2: המורצת; מסך פרנסיסקו 5, 7.25, 9.45; חן 3: חנות מעבר לפינה 5, 7.40, 9.45; חן 4: מגישה עיוורת 11, 2, 5, 7.40, 9.45; חן 5: ריטה סו ובוב גם הוא 11, 2, 5, 7.30, 9.40
שחף: הבלתי משוחדים 4.30, 7.00, 9.30
תל־אביב: כלא נשים (2) 5, 7.15, 9.30
תכלת: את, אני והמהפכה 4.10, 7.00, 9.35
לב 1: המשפחה 2, 4.10, 7.15, 9.50
לב 2: גברים גברים 2, 5, 8, 10.00
לב 3: נרדפי החוק 2, 5, 8, 10.00
לב 4: תימו מלך ים 2, 5, 7.50, 10.00

רמת־גן

אואזיס: מטאל ג'אקט 4, 6.40, 9.10
ליליה: יומו של החטא 7.15, 9.10
ארמון: צעיר מכדי למות 5, 7.30, 9.45
רב־גן: גן 1: המכשפות מאיסטוויק 5, 7.20, 9.40; גן 2: שיחות מלוכלכות 5, 7.20, 9.40; גן 3: ריטה סו ובוב גם הוא 6.15, 9.15; גן 4: המורצת; מסך פרנסיסקו 5, 7.30, 9.40

ירושלים

אדיסון: השוטר מבברלי הילס 4.30, 7.15, 9.30
אורנה: לוחם עם כבוד 4.30, 9.15
בית אגרון: עשרת הדברות 16.15; יער האומרגר 19.45; שנת הדרקון 21.45
כפיר: ללא מוצא 4.00, 7.00, 9.30
ארזיל: מטאל ג'אקט 4.30, 7, 9.15
מיטשל: הבלתי משוחדים 7.00, 9.00
סמדר: הוואלס הגדול 7.00, 9.30
הבירה: סגור לרגל שיפוצים
אוריון: אור 1: יומו של החטא 4.30, 7.15, 9.15; אור 2: משפחת פלורד 4.30, 7.15, 9.30; אור 3: קומנדו אמריקאי 4.30, 7.00, 9.00; אור 4: תימו מלך ירושלים; אור 5: לא שם וין 4.30, 7.00, 9.00
עדן: אני, הכוס ואשת המנכ"ל 4.30, 7, 9.00

תיאטרון ירושלים: לאו דה פלורט 18.45, 21.45

חיפה

אורה: לו היית כאן 4.10, 7.00, 9.15
חן: נרדפי החוק 4.30, 7.00, 9.00
עצמון 1: ללא מוצא 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 2: השוטר מבברלי הילס (2) 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 3: הפרוטוקול הרביעי 4.30, 7.00, 9.15
רון: הבלתי משוחדים 4, 6.30, 9.00
אמפי: מעקב חשאי 4.30, 7.00, 9.15
אורליי: המשפחה 6.45, 9.15
קרן אור המחודש: לא יכולה בלי זה 7.00, 9.15
פאר: המכשפות מאיסטוויק 5.00, 7.30, 9.30

נתניה

שרון: עם הורד 5, 7, 9.15
פנורמה: גבר מאוהב 5, 7, 9.15

חולון

מגדל: הבלתי משוחדים 5, 7.15, 9.30
מגדלור: המכשפות מאיסטוויק 6.00, 9.00
רינה: חתיך אמריקאי 5, 7.30, 9.30
ארמון: הגב רטוב 5, 7.50, 9.30

בת־ים

עצמאות: הבלתי משוחדים 5, 7.15, 9.10

הרצליה

היכל: הבלתי משוחדים 5.00, 7.15, 9.10
מלון דניאל - האודיטוריום: א, ב, ג' - לבו של אנג'ל 7.45, 9.30

באר־שבע

חן: השוטר מבברלי הילס 4.30, 7.30, 9.30

פתח־תקוה

היכל 1: הבלתי משוחדים 5, 7.15, 9.10
היכל 2: השוטר מבברלי הילס (2) 5.00, 7.15, 9.10
היכל 3: המכשפות מאיסטוויק 7.15, 9.10

כפר־סבא

בית ברלה: רומא 10.00, 12.00

עפולה

מופתרון: האלמנה השחורה 9.00

גבעתיים

חורב: הבלתי משוחדים 7.15, 9.30

ראשון־לציון

רון 1: היהירה למשעים חטורים 7.00, 9.30
רון 2: השוטר מבברלי הילס 7.00, 9.30

תיאטרון

צוותא

לתרבות מתקדמת

יום ד' 11.11 בשעה 20.30

קידוש

חדשות

שיחות על הזהירות בדרכים בבתיה"ס

משרד החינוך־והתרבות דורש ממנהלי בתי הספר, ממורים ומגננות לקבוע בזמן הקרוב שבוע ימים שבו ישוחחו עם התלמידים, מדי יום, בעשר הדקות הראשונות של השיעור הראשון, על הזהירות בדרכים.

הנחייה זו נשלחה לכל מוסדות החינוך, וצורפה אליה רשימה של נושאים לשיחה עם התלמידים. לגני הילדים, בתי־הספר היסודיים וחטיבות הביניים הוצעו הנושאים הבאים: ציות לחוקי התנועה, כללי חציית כבישים, מקומות משחק בשעות אחה"צ, חשיבות משמרות הזהירות בדרכים, ישיבה בטוחה ברכב פרטי וחשיבות עזרים אמצעים זוהרים בשעות החשיכה. בבתיה"ס העל־יסודיים מתבקשים המורים לשוחח על שמירה וציות לחוקי התנועה, משמעותו של רשיון נהיגה, נהיגה ברכב של ההורים וברכב דו־גלגלי וסטטיסטיקות של תאונות דרכים בישראל. (שעי"ה)

עיריית חיפה

משרד מהנדס העיר

הועדה המקומית לתכנון ולבניה

העיר חיפה

רחוב ביאליק 3, חיפה, טל. מס' 04-640775 פר—480

הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965.

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי: סגול בע"מ — לאשר תוכנית להתנהלדל ברחוב יוליוס סימון חלקה 10 בגוש 11637 מפרץ־חיפה.

הבקשה כרוכה בשינוי הכניסות והיציאות לחנות הדלק מכפי שנקבע בתוכנית תכנון עיר.

אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבנין העירייה, רח' ביאליק 3, חיפה, בימים א', ג', ה', בין השעות 08.00—11.30.

המעונין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

איתמר ינובין
מהנדס העיר

הועדה המקומית לתכנון ולבניה יהוד

רח' סעדיה התוכה 44 — יהוד מיקוד 56274, ת.ד. 1, טל. 363626

פרסום הקלה עפ"י הוראות סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה יהוד בקשה להקמת בית מגורים דו־משפחתי בתיק בניה מס' 1339/49 בגוש 6684 חלקה 121 ישוב יהוד. שם המבקש חוה וחביב גבריליס + נאוה ואהרון זומר. מהות החריגה/הקלה בקוי בנין צד ואחורי עד 10% ושטח בניה עד 6% ומס' קומות.

כל המעוניין, אם כבעל הנכס ואם מבחינה אחרת, בקרקע, בבנינים או בנכסים הנ"ל, שהתכנית עשויה להשפיע עליהם, יוכל לעיין בעותקי התכנית במשרדי הועדה המקומית הנ"ל בשעות העבודה הרגילות, ולהגיש התנגדות לתכנית תוך 14 יום מתאריך פרסום זה.

ע. רגב, עו"ד
יו"ר הועדה לתכנון ולבניה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה יהוד

רח' סעדיה התוכה 44 — יהוד מיקוד 56274, ת.ד. 1, טל. 363626

פרסום הקלה עפ"י הוראות סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה יהוד בקשה להקמת בית מגורים דו־משפחתי בתיק בניה מס' 2486/49 בגוש 6692 חלקה 218 ישוב יהוד. שם המבקש רעביל סלם וסביתה. מהות החריגה/הקלה בקוי בנין עד 10% אחורי וצדדי ושטח בניה עד 6% ומס' קומות.

כל המעוניין, אם כבעל הנכס ואם מבחינה אחרת, בקרקע, בבנינים או בנכסים הנ"ל, שהתכנית עשויה להשפיע עליהם, יוכל לעיין בעותקי התכנית במשרדי הועדה המקומית הנ"ל בשעות העבודה הרגילות, ולהגיש התנגדות לתכנית תוך 14 יום מתאריך פרסום זה.

בכבוד רב, ע. רגב, עו"ד
יו"ר הועדה לתכנון ולבניה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב—יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב—יפו בקשה ליתן אשור להקלה לפרגולות לצרוף מבנה העזר לדירה ולתוספת אחוזי בניה במסגרת 6% בלבד, ברחוב ק"ם מס' 66 גוש 6336 חלקה 416.

תיק בנין 2/903־086

בקשה מס' 870607

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב—יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתבתו המדוייקת וטלפון.

התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. בסטי, סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — תל־אביב־יפו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב—יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב—יפו בקשה ליתן אשור לשימוש חורג לסידור 5 אולמות קולנוע בקומת מרתף ברחוב אלנבי פינת בן־יהודה 3—1 מס' 21 גוש 6909 חלקה 105.

תיק בנין 3/0004־021

בקשה מס' 870920

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב—יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתבתו המדוייקת וטלפון.

התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. בסטי, סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — תל־אביב־יפו

הועדה המקומית לתכנון ולבניה ת.ב. 4153
מרחב רמת־השרון

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 שהוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון בגוש 6414 חלקה 4 ברחוב הפרחים המסומנת כאזור מגורים חקלאי בקשה למתן אישור להקלה בשטח המגרש הדרוש לבנות חווה לגידול סוסים. ההקלה המבוקשת בשטח המגרש של 7,181 מ"ר במקום 10000 מ"ר.

כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר/אישור ההקלה, במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב תכנון רמת־השרון, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת.

התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך קבלת הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

מ. וינטן, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון

עיריית אשדוד

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

מרחב תכנון מקומי אשדוד

הודעה בדבר אישור תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, החליטה לאשר תכנית מפורטת הנקראת תכנית מס' 125/03/3, שעיקרי הוראותיה:

א. לייעד שטחים למגרשי מגורים, דרכים, שטחים ציבוריים פתוחים מבני ציבור ומסחר מקומי.

ב. קביעת הוראות בניה.

ג. קביעת הנחיות לעיצוב רחובות ומבנים.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית כ־430 דונם. גוש 2016 חלקות 3, חלקי חלקות 7, 8, 9, 10 גוש 2016; חלקות 4, 7, 8, 11, 15; חלקי חלקות — 7, 9, 10, 12, 13 גוש 2017; חלקות 23, 24, 25, חלקי חלקות 20, 21, 22, 26, 27 גוש 2018 חלקי חלקה 2. אשר הודעה על הפקדתה יחד עם התשריט המצורף אליה, בילקוט פרסומים מס' 3241 מיום 5.9.85 עמוד 3319.

התכנית האמורה כצורתה שבה אישרה הועדה המחוזית ביחד עם התשריט המצורף אליה הופקדה במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה אשדוד וכל המעוניין רשאי לעיין בה, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

שלום דניאל, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

עיריית אשדוד

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

מרחב תכנון מקומי אשדוד

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מיתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, החליטה כאישור של הנייה, לאשר שינוי תכנית מיתאר הנקראת תכנית מס' 101/02/3 שינוי לתכנית — 35, שעיקרי הוראותיה:

א. הקמת סככות מתפרקות, פרגודים מתפרקים סוככים (מרקיזות) מתקפלות, פרגולות במרפסות ועל גגות הבניה.

ב. הקלה בקוי בנין צדדי או אחורי לצורך התקנת ארובות בבנייני מגורים מסחריים, תעשיה ו/או ציבוריים.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח מרחב התכנון המקומי אשדוד. אשר הודעה על הפקדתה יחד עם התשריט המצורף אליה פורסמה בילקוט פרסומים מס' 3354 מיום 15.5.86 עמוד 2072.

השינוי האמור כצורתו שבה הועדה המחוזית אישרה אותו ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה אשדוד וכל המעוניין רשאי לעיין בה, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

שלום דניאל, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי
שמעונים

הודעה בדבר אישור תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה [illegible] החליטה לאשר תכנית מפורטת הנקראת תכנית מס' 347/03/7 שעיקרי הוראותיה: קביעת יעודי הקרקע בשטח התכנית בהתאם לתשריט; קביעת הוראות בניה בהתאם לתכנית, וחלוקה למגרשים בהתאם לתשריט.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית 3.673 דונם גוש 48 [illegible] אשר הודעה על הפקדתה יחד עם התשריט המצורף אליה, בילקוט פרסומים מס' 3389 מיום 9.10.86 עמוד 34.

התכנית האמורה כצורתה שבה אישרה הועדה המחוזית ביחד עם התשריט המצורף אליה הופקדה במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה [illegible] וכל המעוניין רשאי לעיין בה, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

שלום דניאל, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים: מור - חביבה רייק 20

חולון: אורון - הופיין 52

ירושלים: ביה"ח עין הכרם - עין כרם

נתניה: מורה - סי"ח 76

פתח־תקוה: קופ"ח כללית - חיים עוזר

רמת־גן: קופ"ח כללית - המרור 25

תל־אביב: לב העיר - אחד העם 69; קופ"ח כללית - אמסטרדם 7

חיפה: יבנה - אבן סינא 7

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז

● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר - כל המחלקות - כל השבוע.

● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.

● בית החולים ע"ש וולפסון, תל־אביב - בימים ב', ד', ו' - כירורגיה ופנימית. ילדים - כל השבוע.

● בית החולים איכילוב, תל־אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.

● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.

● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה

● ביה"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים

ביקור חולים - ילדים

הדסה ע"כ - פנימית, נשים, כירורגיה, עיניים, א.א.ג.

הדסה ה"צ - אורטופדיה

מוקד קופ"ח כללית

המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'־ה' ב־20.00—08.00, בימי ו' 08.00—15.00. טלפונים: 03־433500, 03־433100

קו חם - ארגון קשבת בטלפון לילד ולנוער - קו לנוער במצוקה ירושלים - 03־243358

ת"א - 226037 (24 שעות)

חיפה - 04־229488 (11.00—20.00)

גליל מערבי - 04־923222

קו פתוח לנוער במצוקה בימים בי־ד - טל. 282788.

"קו פתוח" - ארגון קשבת לילדים ומבוגרים 03־221688 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד הסתדרות לרפואת שיניים בישראל

בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות 21.00—23.00, בלילות שבת וערבי חג בין השעות 18.00—24.00, בשבתות ובחגים בין השעות 15.00—21.00.

הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649.

בחיפה: רחוב הנמל 26, קומה ג', טל' 523566, פתוחה כל יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה

המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00—9.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.

דיזנגוף סנטר שער 3 מול המשביר קומה א', טל' 03־288822, 294849

מרכז סיוע לקורבנות אונס

לרעננה והאזור השרון, טל' 052־32432 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית

ער"ן ירושלים — טל' 02־227321

ער"ן תל־אביב — טל' 03־5461111

ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03־261113

ער"ן חיפה — טל' 04־672222

ער"ן באר־שבע — טל' 057־418111

ער"ן נתניה — טל' 053־35316

סילון מטורדים

מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101, רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 7181111, לוד/רמלה — 101, טל' 221022־08, עפולה, טלפון 065־93834 — סכנין — 101, אשקלון 051־41401, נהריה — טל' 04־823333, בת־ים — טל' 5511111, באר־שבע — טל' 057־74767, שהיל בגוש רח', טל' 03־380848

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100, באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100, אילת — 1244, חדרה — 22444.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה: בימים א'—ה' 16.00; בימי ו' וערבי חג 11.30

מחיפה לבני־ברק וירושלים: א'—ה' 7.00

מתל־אביב לחיפה: בימים א'—ה' 6.00, 7.00, 8.00, 8.15, 9.00 [illegible]

מתל־אביב לנהריה: בימים א'—ה' 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00; בימי ו' וערבי חג 6.00, 8.00, 12.00

מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב: בימים א'—ה' 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00 [illegible]

10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00; בימי ו' וערבי חג 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00

מנהריה לחיפה ותל־אביב: בימים א'—ה' 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.33, 18.38; בימי ו' וערבי חג 9.05, 10.35

11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30; בימי ו' וערבי חג 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30

* הרכבת תופעל בימי א' בשבוע וביום אחרי חג בלבד.

שוטרת שהתחזתה לנערת ליווי חשפה חברה לאספקת שירותי מין

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

שוטרת שהתחזתה לנערת ליווי הביאה למעצר בעל חברה לנערות ליווי שסיפקו לפי החשד גם שירותי מין.

מיחלק המוסר במשטרת תל-אביב החל בחקירת הפרשה בעקבות מודעה שהתפרסמה במדור ההכרזות של עיתוני הצהריים בנוסח: „רק לאמידים ועצמאיים על רמה אנו מציעים צעירות ויפות לליווי בכל הארץ".

החברה, שבעליה הגדירה כחברה מס' 1 לליווי ואירוח בינלאומיים, היתה מספקת ללקוחות נערות, הנושאות גם מכשירי איתורית, לאחר שנעשה ניסיון להתאימן למאוויהם. את הפגישות היו הנערות מקיימות בבתי מלון או בבתי הלקוחות. המחיר ההתחלתי לפגישה בת 3 שעות היה 140 ש"ח, כששכר הנערה מסתכם ב-30-40 ש"ח בלבד, ממנו נאלצה לשלם גם את מחיר המונית.

אולם החשד הוא שהנערות בחברה לא יצאו מקופחות יותר על המידה. שכרן העיקרי היה תלוי „בשירותים הנוספים" שסיפקו וביכולת המיקוח שלהן.

מחלק המוסר במשטרת תל-אביב בפיקודו של רפ"ק שלום פריש חקרו במסווה את החברה במשך תקופה מה. במסגרת החקירה הצליחה שוטרת סמויה להתקבל לעבודה בחברה ושוטרים שהתחזו ללקוחות הזמינו בחורות לבתי מלון שונים. מבדיקות אלו התברר, לטענת המשטרה, כי מדובר בחברה המספקת שירותי מין.

שלשום החליטו החוקרים לערוך חקירה גלויה. בחיפושים שנערכו במשרד הבעלים (בן 45 יליד תל-אביב), שבהם השתתפו גם חוקרי מס הכנסה, נתפס חומר רב שכלל כרטיסיות, תמונות של הבחורות ושמות לקוחות.

בשלב זה אותרו כ-20 בחורות בגילאים 19-30, כולן ללא עבר פלילי. בחקירתן התברר שפירסומי המשרד קסמו להם, ולכן פנו להצטרף לחברה. המשטרה טוענת, כי מחקירתן עולה שעסקו בזנות.

רשימת הלקוחות מעידה שרובם הם תיירים, עובדה שחייבה את הבנות להציג שליטה באנגלית ובצרפתית. בעל החברה נהג לפרסם את חברתו בחוברות לתיירים ובעיתוני הצהריים.

המתלונן חושש שתלמידי „כרמל" יביימו „שקט" בעת ביקור השופט

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

הסכסוך המשפטי בגין הרעשים הבוקעים מבית-הספר הממלכתי דתי „כרמל" בחיפה ממשיך להעסיק את בית-המשפט. אתמול ביקש פרופ' אמנון מקלר מהשופט אברהם פיכמן לראות ולשמוע קלטת וידאו בה הונצחו הרעשים הבוקעים מבית-הספר לפני ביקורו במקום בשבוע הבא. לטענתו קיים חשש שבעת ביקור בית-המשפט במקום ישמרו הנוגעים בדבר על השקט.

בבקשה שהוגשה לבית המשפט טוען פרופ' מקלר, כי קיים חשש כבד ורציני שביום הביקור יתנהלו הדברים בצורה שונה מזו שהם מתנהלים בדרך כלל. חששו מתבסס על כך שביום בו נפתח המשפט בתיק זה לא יצאו לטענתו תלמידים רבים להפסקה ובעת מדידת הרעשים על-ידי משרד-החינוך התאפקו התלמידים מלהרעיש.

לטענת פרופ' מקלר, נושא „השריקות הצווחניות" במשרוקית החל רק לפני כשנה לאחר שהמורים להתעמלות של בית-הספר הוחלפו ושריקות אלה גרמו למטרד בריאותי בלתי הפיך.

בסיכום טענותיו מבקש פרופ' מקלר מבית-המשפט לראות ולשמוע את קלטת הווידיאו כדי לאפשר „לבית-המשפט הנכבד להתרשם באופן בלתי אמצעי מן הרעשים האמיתיים העולים מהמגרשים של בית-הספר וממררים את חייהם, מנוחתם ורווחתם של השכנים עד כדי פגיעה בלתי הפיכה בבריאותם".

בית-המשפט טרם דן בבקשה.

מבקר העיריה: „עסק נבחר" בירושלים פעל ללא רשיון

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר"

בעלי חנות ירושלמית, שזכו פעמיים בתעודות של „עסק נבחר" במרוצת שלוש השנים האחרונות, פעלו מספר שנים ללא רשיון, וכך נוצר מצב מביך שראש העיר טדי קולק חתם על תעודות הוקרה לעבריני חוק.

ליקוי זה הוא אחד משורה ארוכה של ליקויים שמונה מבקר עיריית ירושלים, ש. גלונטר, בדו"ח השנתי שלו שהונח על שולחן חברי מועצת העיר.

המבקר הקדיש השנה תשומת לב רבה לנושא שמירת זכויות בעלי דירות בבתים משותפים החשים עצמם נפגעים כשל אישור תוספות בנייה לחלק מהדיירים.

ליקויים חמורים מצא המבקר בסדרי גביית דמי השתתפות והפקדת כספים בפעולות האגף לתרבות תורנית. מסתבר, כי האגף מארגן עשרות טיולים וסמינרים ולא תמיד נרשם כראוי מספר המתארחים וגובה התעריפים. אנשים רבים מצטרפים כמלווים ללא תשלום.

החופשיות עלו ב-86 מיליון ש'

גלגלי הבורסה

מאת אלחנן הורוביץ, כתב „על המשמר"

המניות החופשיות עלו אתמול ב-1.1%, ב-86 מיליון ש"ח, מניות ההסדר עלו ב-0.66% בממוצע.

בניגוד לנעשה בבורסות העולם, בלטה אתמול מגמת עלייה במניות החופשיות בת"א. בשוק המניות כולו עלו 209 שערים, לעומת 92 שירדו ו-162 שנשארו בלי שינוי. המיפנה שחל מוסבר בהתמעטות „מימוש רווחים", שהשתקפה בירידת ההיצעים במניות החופשיות ובמניות ההסדר שפדיונן בשנת 1989 ל-2 מיליוני ש"ח, בעוד שהביקושים להן עלו ל-5.3 מיליון ש"ח. במניות ההסדר שפדיונן ב-1988 הסתכמו ההיצעים ב-2.7 מיליון ש"ח והביקושים ב-372 אלף ש"ח בלבד.

בקרנות הנאמנות השקיע אתמול הציבור יותר מ-6 מיליוני ש"ח מזה 1.5 מיליון ש"ח בקרן „אתגר" של בנק הפועלים.

סל המטבעות עלה אתמול ב-0.25% ל-1.6996 ש"ח, בעוד ששער הדולר היציג ירד ב-0.1% ל-1.6996 ש"ח.

דולר נוסעים — 1.8464 ש"ח.

הדולר השחור נע בין 1.72 ל-1.74 ש"ח.

בממסר במניות בשערים משתנים לפני הצהריים נשארו ללא שינוי רק 2 שערים (של אפריקה 1 ולארן ע"ש), כל השערים האחרים עלו. העליות הגדולות ביותר — ב-2% — נרשמו בהכשרת הישוב, סבע ולארן ע"ש. המחזור הגדול ביותר — כ-384 אלף ש"ח — היה בכלל 10.

במניות ההסדר שפדיונן ב-1989 נעו עליות השערים בין 0.1% (דיסקונט ב') ל-10.0% (אי די בי ב'), לעומתן נעו הירידות בין 0.3% (הפועלים ע"ש) ל-2.7% (אי די בי א'). תשואותיהן השנתיות נעו בין 7.68% (כל"ל) ל-8.51% (דיסקונט א'), הפועלים ע"ש — 7.80%.

טלקס

● שיתוף פעולה בין חקלאים פרטיים ממצרים ומישראל

אפיק חדש בשיתוף פעולה בין ישראל לבין מצרים בתחום החקלאות הפרטית סוכם בפגישה בין יזמים חקלאיים פרטיים ממצרים, ישראל וארה"ב שהתקיימה בסוף השבוע בתל-אביב.

את מצרים ייצגה קבוצת יזמים בראשות איש עסקים מן הגדולים בחקלאות המצרית הפרטית, את הקבוצה האמריקנית ייצגו בעלי הון אמריקניים ונציגי אוניברסיטת ברנדיס ואת ישראל ייצגה חברת „אגרידף" ויזמים פרטיים בחקלאות.

את הדיונים בפגישה הינחה וניהל פרופ' שמואל פוהורילס, יו"ר הוועדה החקלאית הישראלית-מצרית וראש מינהל התכנון במשרד החקלאות. הוא ברך על האפיק החדש שנפתח בציינו, כי הוא יתרום להידוק קשרי המסחר בתחום החקלאות הפרטית.

יוסף גלילי

● דרא"פ מגייסת מהנדסים שפוטרו מתע"א

דרום אפריקה פתחה במבצע שתכליתו לגייס מאות מהנדסים ישראליים שעבדו בפרוייקט ה„לביא".

העיתון „ג'רוזלם פוסט" ציטט מקורות בלתי מזוהים שאמרו שממשלת דרום אפריקה הציעה משכורות בסדר גודל של 7000 דולר לחודש וסידורי נסיעה ודיור ל-600 עובדי התעשייה האווירית שפוטרו עם סיום פרוייקט ה„לביא".

אנשי משרד הבטחון והתעשייה האווירית סרבו להגיב על ידיעה זו. (אי.פי)

● מפעל לצבעי דפוס נחנך באשדוד

מפעל „צח-צבעי דפוס ישראליים" בע"מ נחנך אתמול באיזור התעשיה באשדוד.

במפעל השייך לחברת „מפעלי נייר אמריקניים" וחברת סיכום כימיים של חברת „כלל תעשיות" הושקעו 4 מיליון דולר והוא ייצר לראשונה בישראל צבעי דפוס לתעשיית הדפוס בארץ. עובדים בו 35 גברים ונשים במבנה מודרני ומרווח. הציוד המשוכלל הובא מגרמניה.

את המפעל חנכו א. דוברת מהנהלת „כלל", בנו גיטר, יו"ר הדירקטוריון של „מפעלי נייר אמריקניים", ובני גבאי, מנכ"ל המפעל החדש. בטקס נשא דברים עמוס מר-חיים, מנכ"ל „כלל תעשיות".

עזרא אבירן

בפלילים

יהלומנים חשודים בסחיטת איש עסקים מנורווגיה

מאת ניצה רימון, כתבת „על המשמר"

מעצרם של שני יהלומנים, אהוד שמר וחנוך אלוני, החשודים בנסיון לסחוט איש עסקים מנורווגיה, הוארך אתמול בבית-משפט השלום בפתח-תקווה ב-10 ימים.

מעצרו של חשוד נוסף בפרשה, ולרי סיתרלורה, עולה חדש מבריה"מ, הוארך ביום ראשון.

השלושה חשודים בנסיון לסחוט 5 מיליון דולר מג'ק לונרון, איש עסקים יהודי החי באוסלו שבנורווגיה.

חנוך אלוני הוא חתנה של אשת עסקים נורווגית שהיתה שותפתו של לונרון וביקשה שני מיליון דולר עבור פירוק השותפות עמו. על-פי החשד היא ביקשה מחתנה אלוני לנקום בלונרון על רקע חילוקי דעות עימו.

החשודים נעצרו לאחר שמשטרת נורווגיה ביקשה את סיועה של היחידה לחקירת פשעים חמורים במשטרת ישראל.

פרקליטו של אלוני טען כי אין לבית-המשפט סמכות לדון בהארכת המעצר משום שהעבירה נעשתה בנורווגיה. אולם נציג המשטרה הציג לשופט מידע לפיו תוכננה הסחיטה בישראל.

תקפו קשישה בעבור 10 ש"ח

מאת אשר שילוני, כתב „על המשמר"

קשישה בת 72 מיפו הותקפה שלשום בערב על-ידי שני שודדים שגזלו את תיקה בו היו 10 ש"ח.

השודדים התנפלו על הקשישה כאשר טיילה ברחוב הגבול בבת-ים, היכו אותה בחוזקה בראשה, שדדו את תיקה ונמלטו.

האשה נפלה על המדרכה כשהיא שותתת דם ואזרחים שהחישו למקום פינו אותה לבית-החולים וולפסון, שם תפרו הרופאים את החתך בראשה והיא שוחררה.

שומר במוסד לחוסים הוכה ואקדחו נשדד

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

שומר בן 78, במוסד „אחווה" לנערים חוסים בעכו הוכה ואקדחו נשדד ממנו. המשטרה חוקרת חשד שנערים מהמוסד ביצעו את המעשה.

השומר, יעקב פרוצ'ה התלונן במשטרה כי אלמוני התנפל עליו שלשום בלילה בהיותו על משמרתו בשערי המוסד, היכה בראשו במכשיר קהה חטף את אקדחו ונעלם.

השומר נפצע בראשו והועבר לבית-החולים הממשלתי בנהריה, משם נמסר כי מצבו אינו מעורר דאגה.

המשטרה פתחה בחקירה.

לנורית ולנחום שור ולכל בני המשפחה
הננו משתתפים בצערכם במותה של אמא
אסתר איתן
קיבוץ כפר-מנחם

לשמעון אברמוביץ ולמשפחה
משתתפים באבלכם במות
האם
בנכר
קיבוץ העוגן

הננו מודיעים בצער על פטירתו של סבא
נפתלי גונטש
ההלוויה היום, יום רביעי, 11.11.87
בשעה 15.00
המשפחה וקיבוץ סער

למשפחה ולקיבוץ כפר-מסריק
משתתפים באבלכם במות
אריה מורנצק
קיבוץ עין-המפרץ

עם ישראל שטיין והמשפחה
על מות האח
יהושע
בארגנטינה
משתתפים באבל
קיבוץ בית-זרע

ליוסף חרמץ
משתתפים בצערך במות רעייתך
גינה ז"ל
מורי ועובדי ביה"ס מינת אנה פרנק
קיבוץ סאסא

לחברנו גונאל חיים ולמשפחה
משתתפים בצערכם
במות האב
גונטש נפתלי
קיבוץ ח

ניסים לעובדי רשות השידור: חפשו סולם כדי לרדת מהעץ

העובדים: המשכורות עלובות, המנכ"ל מיותר והציוד מיושן עד שאפילו בדרום תימן חדלו להשתמש בשכמותו

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

קיפאון מוחלט שורר ביחסי הממשלה ועיתונאי רשות השידור. שר-האוצר משה ניסים אמר אתמול בוועדת החינוך, כי אין בדעתו לתת אגורה שחוקה אחת לאף סקטור. להערכתו מובטח מראש כשלון שביתת העיתונאים.

ניסים הציע לעיתונאים להסכים למימוש סעיף שמונה בהסכם השכר הקיבוצי, שדרכו אפשר לקבל תוספות שכר תמורת התייעלות וצמצום. אולם סעיף זה לא יאפשר הגדלת הפנסיה לעובדים שיפוטרו.

ניסים שיבח את ההסתדרות וביקש מן הוועדה למצוא סולם „שבעזרתו יוכלו העובדים לרדת מן העץ".

שר החינוך והתרבות יצחק נבון אמר, כי האווירה העכורה השוררת בין המנכ"ל פורת לבין העובדים מונעת התקדמות במו"מ וכי הוא מנסה לגשר ולהביא להידברות.

נציגי העובדים אמרו בוועדה לביקורת המדינה, כי הנתק עם הרשות גורם לשנאה. לדעתם תפקיד המנכ"ל מיותר, יש להעניק את סמכויות הניהול למנהלי הרדיו והטלוויזיה ועליהם לפעול בפיקוח הוועד המנהל. הם קבלו על המשכורות העלובות ועל הקשיים במתן היתרים לחלטורות. „הציוד הוא כה מיושן עד כי גם בדרום תימן כבר חדלו להשתמש בשכמותו", אמרו העובדים.

המנכ"ל אורי פורת אמר שהחוק במתכונתו מהווה שורש כל רע, משום שאין הוא מגדיר סמכויות ואינו מאפשר ניהול תקין. החוק יוצר שיטה משחיתה ומשליט אנרכיה. כאשר צוות טלוויזיה מונה 6 עובדים ומיוצג על-ידי חמישה ועדים אי-אפשר לנהל. יש להעניק להנהלה סמכויות, לרבות תיגמול עובדים.

לגיה פרק ב' — 700 עצי זית נעקרו אתמול

מאת כתב „על המשמר"

מאות שוטרים ואנשי משמר הגבול נטלו אתמול חלק במיבצע עקירת 700 עצי זית שניטעו על-ידי בדואים על אדמות מדינה באיזור לגיה שליד באר-שבע.

זהו מיבצע שני בשבועיים האחרונים שעורך מינהל מקרקעי ישראל באיזור ואשר נועד לאכוף את צווי בית-המשפט העליון.

המינהל ניהל משפטים נגד בדואים שבנו באיזור העיירה לגיה ליד באר-שבע ללא רשיון ונגד אחרים שנטעו עצי זית על שטח של 650 דונם אדמות מדינה.

הנאשמים ערערו על החלטת בית-המשפט שהרשיע אותם וערעוריהם נידחו בבית-המשפט המחוזי בבאר-שבע ובבית-המשפט העליון.

ביום חמישי שעבר נערך בבלגיה כנס מחאה נגד מדיניות הממשלה כלפי הבדואים באיזור, במהלכו ניטעו עשרות שתילי עצי זית על-ידי חברי קיבוצים במחאה על עקירת המטעים. עוד באותו לילה עקרו שוטרי מרחב הנגב את השתילים שנטעו במקום בניגוד לחוק.

ראש הסיירת הירוקה, אלון גלילי, שהשתתף אתמול במבצע, אמר: זהו המשך של מיבצע אשר נועד לאכוף את צווי בית-המשפט ואני מקווה שהפעם לא יינטעו העצים מחדש.

במהלך המיבצע אתמול נעצרו שש נשים בדואיות אשר לטענת המשטרה היו מעורבות בהשלכת אבנים על אנשי המשטרה. בהתערבותו של השייח' סולימן אלנסאסרה שוחררו הנשים ממעצרם.

ועדת הכספים: תעריפי ביטוח הרכב מופרזים

מאת אודי נחשון, כתבנו הכלכלי בת"א

ועדת הכספים של הכנסת דחתה אתמול את הצעתו של המפקח על הביטוח באוצר, יהודה דרורי, להאריך את הסדרי ביטוח רכב מקיף. כן דחתה הוועדה את המלצת ועדת המשנה שלה להאריך את תקנות ביטוח רכב חובה.

חברי ועדת הכספים אמרו בישיבה, כי ההסדרים שנקבעו לפני כשנה, לפיהם מסווגים כלי הרכב ל-50 קבוצות, מפלים לרעה את הלקוח הבודד לעומת החברים בקולקטיבים גדולים ותעריפי הביטוח המקיף מופרזים. דרורי הסביר, כי ההסדר נועד לקבוע רצפת תעריפים כדי למנוע התמוטטות חברות ביטוח, וכן הוא קובע תקרה למניעת הפקעות תעריפים. בסופו של הדיון הוסכם, כי האוצר יביא בפני הוועדה הצעה חדשה בדבר הסדרי ביטוח הרכב.

בינתיים אוספות חברות הביטוח נתונים נוספים על ביטוח רכב-רכוש, כדי לחזק את דרישתן לאשר ייקור בשיעור של 8 אחוזים בתעריפים. גורמים בכירים בענף אמרו אתמול, כי תעריפי הביטוח הם גרעוניים, ולכן אין סכנה שהתחרות הפרועה תתחדש — גם אם ועדת הכספים תדחה סופית את הצעות האוצר להמשיך את ההסדרים בביטוח הרכב.

כמאה אלף נוהגים ברכב ללא ביטוח חובה

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

כמאה אלף מכוניות נוסעות בכבישי הארץ בלי שבעליהן שילמו ביטוח חובה, כך אמר לכתבנו אתמול ח"כ דן תיכון חבר בוועדת הכספים של הכנסת. תיכון ציין שחברת הסנה למשל המנהלת את ביטוח החובה, לא מגיעה לכ-11 אחוז מהמכוניות בארץ.

בגלל סיבה זו, אמר תיכון, נוצרו גרעונות ל„אבנר" אשר חייבו העלאת תעריפי ביטוח חובה. ועדת הכספים דחתה אתמול בקשה מצד חברות הביטוח ומשרד האוצר, לאשר הסדר של קבע אשר יסדיר תעריפי ביטוח רכב בצורה מוסכמת ללא תחרות. ההסדר הופעל בצורה נסיונית לפני שנה, וחברות הביטוח ביקשו להפוך אותו להסדר של קבע. אך חברי ועדת הכספים טענו שהדבר מהווה קרטל ולכן אין לאשר את ההסדר המוצע. בעקבות החלטה זו צפויה התחדשות של התחרות בין חברות הביטוח, על ביטוח רכב כמו שהיה נהוג לפני הנהגת ההסדר.

פקחי מחירים שפוטרו הגישו תביעה נגד התמ"ס

מאת כתבנו לעניני עבודה

תביעה נגד נציבות שירות המדינה וההנהלה של משרד התעשיה והמסחר, הוגשה אתמול לבית הדין האיזורי לעבודה בת"א, ע"י 28 עובדים שהועסקו ע"י משרד התעשיה כפקחי מחירים בשווקים ובחנויות. הם טוענים שפיטוריהם מעבודתם אינם חוקיים.

כן הם דורשים לפסול את החוזים האישיים שהם הוחתמו עליהם בעקבות לחץ ההנהלה, כטענתם.

הפקחים שפוטרו, הועסקו בתפקידם במשרד התעשיה והמסחר במשך כשלוש שנים. חלקם טוענים שהנהלת המשרד התחייבה בפניהם שמשימתם כפקחי מחירים לא תהיה חולפת, אלא קבועה ולפיכך „עם הודעת הפיטורים נופצו אשליותינו".

אהרן הנדלמן, חבר המזכירות של הסתדרות עובדי המדינה, פנה בשבוע שעבר לנציבות שירות המדינה בקריאה שלא לפטר את פקחי המחירים. יצויין, שגם מנכ"ל משרד התעשיה והמסחר יורם בליזובסקי, תבע את המשך העסקתם של עובדים אלה, משום שהממשלה מחוייבת להמשך הפיקוח על המחירים, על פי הסכם היציבות במשק שנחתם בינה לבין ההסתדרות.

עיצומים בבנק הערבי — חברה בת של בל"ל

מאת קאסם זייד, כתב „על המשמר"

250 עובדי הבנק הערבי הישראלי פותחים החל מהיום בעיצומים. העובדים ישבשו את העבודה בכל סניפי הבנק לרבות הסניף המרכזי. כן יקיימו העובדים אסיפות הסברה בשעות העבודה. היום יסגרו כל סניפי הבנק בשעה 11 לפני הצהרים.

לכתבנו נודע שוועד העובדים הורה לעובדים, למנהלי הסניפים, לנתק כל קשר עם ההנהלה המרכזית ועם כל המחלקות בבנק. העובדים נצטוו להחרים גם את הישיבות שנקבעו מראש עם ההנהלה.

מוועד העובדים נודע שתקופת העיצומים תימשך בשלב ראשון עד יום ג' הבא. העיצומים ננקטים כמחאה על הסחבת שבה נוקטת ההנהלה, המתחמקת לפתוח במו"מ עם ועד העובדים, כטענתם. העובדים דורשים לפתוח במו"מ לחתימת הסכם עבודה חדש, לקביעת דרגות חדשות לעובדים. לכתבנו מציין שלבנק הערבי הישראלי שהוא חברת בת לבנק לאומי, 31 סניפים ביישובים הערביים בגליל ובמשולש.

„רוצים לבטל פטורי מס לעיירות הסובלות מנטישה"

מאת קובי מנדל, כתב „על המשמר"

ראשי עיירות הפיתוח בצפון הארץ, תובעים להפגש עם חברי ועדת ששינסקי, העוסקת בגיבוש המלצות לרפורמה במיסים, נוכח הפירסומים על הצעה שהועלתה בוועדה לבטל את הפטורים הניתנים לעיירות הפיתוח.

ראש עיירת נצרת עילית, מנחם אריאב, אמר לכתבנו במהלך מסיבת עיתונאים שערכו מנהל מפעל הפיס בחיפה, כי ערי הפיתוח לא יוכלו להתפתח אם אכן תיושם ההצעה.

„יש להפסיק להוציא בכל פעם מהמקרר הצעה לבטל פטורים הניתנים לערי הפיתוח. נקבע להיפגש עם ועדת ששינסקי, לא ניתן לזה לעבור. יש לנו סער מההסתדרות המלילית בשלב זה, אם יש הצעה כזו אני מודיע על דעת חברי ראשי עיירות הפיתוח בגליל כי אני מתנגד לכך בחריפות רבה". עוד ציין מנחם אריאב שחלק מערי הפיתוח סובל כיום מהגירה שלילית ומחוסר השקעות להקמת מפעלי תעשיה חדשים, ועל כן, לא ייתכן, לדבריו, לדרוש את נושא פיזור האוכלוסיה בו מרבה כל כך ממשלת ישראל לדבר".

הממשלה מתנה שיפור השירותים במגזר הערבי בהעלאת הארנונות

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

השירותים בסקטור הערבי יושוו לשירותים בסקטור היהודי, רק אם ראשי המועצות הערביות ידאגו להעלאה דראסטית של הארנונות והאגרות השונות בישובים אלה, אמר אתמול השר חיים קורפו.

בהשיבו לשלוש הצעות לסדר היום הסביר קורפו, כי הממשלה עושה הכל כדי לסגור את הפער הגדול בין רמת השירותים בסקטור היהודי ובסקטור הערבי. אולם על מנת שהמאמץ הזה יצליח, צריכים גם הרשויות המקומיות הערביות לחירתם לפעולה. עד כה רמת הארנונות והאגרות בישובים הערבים נמוכה מאוד. חלק גדול מהתושבים גם נהנים מהנחות גדולות, לעיתים בניגוד לחוק.

בנושא אחר, הריסת בתים, טען קורפו, כי אין אפליה בין יהודים לערבים. נהרסים בתים שבית המשפט קבע כי נבנו בניגוד לחוק.

ראש עיריית נצרת תופיק ז'אד (חד"ש) התלונן כי הממשלה איננה ממלאת את הבטחותיה. כספים שהובטחו לא הגיעו ליעדם. כתוצאה מכך מגיע הגרעון ברשויות המקומיות הערביות ל-25 מיליון ש"ח. בין הסובלים עובדי הרשויות, שאינם מקבלים את שכרם בזמן.

עבדול והב דראושה (מערך) קרא לאוצר למלא את התחייבויותיו הכספיות, כדי שהערבים יחיו ברמת שירותים זהה לזו של היהודים.

מוחמד וותד (מפ"ם) טען, כי דרישות, מחאות, שביתות אזהרה והשבתת שירותים לא הועילו עד כה למציאת אוזן קשבת במשרדי האוצר והפנים. „האם הממשלה מעוניינת לדחוף את ערביי ישראל למרי אזרחי", הוא קרא לאוצר להעביר חמישה מיליון שקל לאלתר לרשויות הערביות. בד בבד יש להתוות תוכניות ומועד לסגירת הפער בשרותים בין הרשויות היהודיות והערביות.

קזינו באילת — מחוץ לתחום לישראלים

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

ועדת מנכ"לים תציע לממשלה להקים קזינו באילת אשר הכניסה אליו תהיה מותרת רק לאזרחים זרים. אזרחים ישראלים לא יורשו להמר בו. כך אמר הממונה על הכנסות המדינה, ישראל בראון.

בראון, אשר עתיד לפרוש מתפקידו בסוף החודש, ציין, שאם יורשה לישראלים להמר בקזינו יש חשש שאנשים בעלי הכנסות נמוכות יתרוששו.

עוד גילה הממונה, שתוך שנתיים יוכל מינהל הכנסות המדינה לקלוט מבחינה טכנית דו"חות על הכנסה של כל אזרחי ישראל ולכן לא תהיה מניעה שכל משלמי המיסים בישראל ימלאו דו"ח הכנסות. בתנאים אלה, אמר בראון, יש לחתור לכך שאזרחי ישראל גם ימלאו דו"ח מקוצר על רכושם.

חדרי הניתוח מנצלים רק 40 אחוז מיכולת הקיבול במשמרת ראשונה

נמסר בישיבת סיעת מפ"ם בקופת-חולים ● הרופאים מתכננים עיצומים גם בביה"ח יוספטל באילת

מאת יוסף שמי, כתב „על המשמר"

מרפאות החוץ בבתי-החולים של קופ"ח מושבתות גם היום ובתי-החולים „סורוקה" בבאר-שבע, ו„כרמל" בחיפה עובדים במתכונת שבת. הרופאים שוקלים גם הכללת בית-החולים „יוספטל" באילת בסבב העיצומים.

היום אמורים להופיע נציגי הרופאים בוועדת הרווחה של הכנסת. מחר תדון מזכירות חטיבת הרופאים בהמשך המאבק. לכתבנו נודע, כי אתמול היו מגעים לא פורמליים בין הרופאים להנהלת מרכז קופת-חולים.

דובר מרכז קופ"ח אמר לכתבנו, כי העומדים בראש חטיבת הרופאים תוקפים את פרופ' דורון ורוצים להדיחו, בטענה שהוא אשם באי-חתימת ההסכם, אך אין הדבר נכון. „גם הצרפתיה היפה ביותר לא יכולה לתת יותר ממה שיש לה", אמר.

בישיבת סיעת מפ"ם בקופ"ח שהתקיימה אתמול נמסר, כי חדרי הניתוח בבתי-החולים של קופ"ח מופעלים במשמרת הראשונה רק ב-40 אחוז מיכולת הקיבול שלהם. עוד נמסר, כי זו פעם ראשונה שקופת-חולים כדי לקבל עבודה נוספת או תמורה בעד שעות נוספות, למעשה בקבלנות. המאבק של הרופאים הורס את הקופה, שכן אין באפשרותה להוסיף לתקציבה סכומים בסדר גודל שהם דורשים.

סיעת מפ"ם הביעה תמיכה בהנהלה הנוכחית ואמרה שלא תיתן יד להדחתה. עוד נאמר, כי במירוח וימנו 4 סגנים לפרופ' דורון, מפ"ם תדרוש שאחד מהם יהיה משקיפתה. במהלך הדיונים הוצע שארגון הרופאים, ארגוני האחיות ועובדי המינהל והמשק ייוצגו בהנהלת קופת-חולים.

בהגרלת הלוטו מס' 87/45 שהתקיימה אתמול עלו בגורל המספרים הבאים: 6,1,1,12,22,36,41 והמספר הנוסף 39.

מזג אוויר

מזג האוויר יוסיף להיות נאה.

הטמפרטורות: ירושלים 10 עד 21, רמת הגולן 10 עד 21, נהריה 13 עד 23, צפת 10 עד 19, נמל חיפה 12 עד 24, טבריה 13 עד 24, נצרת 12 עד 22, עפולה 8 עד 24, השומרון 10 עד 23, הקריה ת"א 14 עד 23, נמל תעופה לוד 11 עד 24, יריחו 14 עד 26, עזה 15 עד 22, באר-שבע 9 עד 24, אילת 16 עד 28.

(עתיים)